

The Olga Lengyel Institute for Holocaust Studies and Human Rights

**The Olga Lengyel
Institute**

**Proiect cofinanțat de Consiliul Județean Timiș
prin Agenda Culturală**

Colegiul Național „Iulia Hasdeu” Lugoj

Animus Libri

Profesori coordonatori: Horațiu Suciu, Monica Suciu

Coordonarea traducerii în limba engleză: profesor Cristiana Ionescu

Elevi coordonatori: Amalia Bodac, Bogdan Suciu, Andrei Toader

Elevii implicați în realizarea proiectului: Alexia Bălan, Lorena Ciocan,
Alexandru Murariu, Flavia Stanciu, Cătălina Turcu, Andreea Trif

Încălcarea drepturilor omului în perioada Holocaustului în Jurnalul lui Mihail Sebastian. O istorie grafică

Mihail Sebastian este pseudonimul literar al lui Iosif Hechter, scriitor român, de origine evreiască, născut la Brăila în 18 octombrie 1907.

Mihail Sebastian a absolvit Facultatea de Drept și Facultatea de Filosofie ale Universității din București și a lucrat ca avocat pledant. În literatură și publicistică a debutat în 1926. În 1932 îi apare primul volum, *Fragmente dintr-un carnet găsit*. În 1934 publică volumul *De două mii de ani*. Alte opere cunoscute ale lui Mihail Sebastian sunt romanele: *Orașul cu salcâmi* și *Accidentul* și piesele de teatru: *Jocul de-a vacanța*, *Steaua fără nume*, *Ultima oră*.

În perioada celui de Al Doilea Război Mondial și, în special, în timpul guvernării antonesciene este afectat de legile și măsurile antisemite și nu mai poate pleda ca avocat și profesa ca jurnalist. Piesele sale de teatru nu mai pot fi reprezentate pe scenă. În această situație ajunge să predea ca profesor la liceul evreiesc. Continuă să scrie, iar piesa *Steaua fără nume* este reprezentată în 1944 cu ajutorul unui coleg care își atribuie rolul de autor.

Mihail Sebastian a murit la vârsta de 38 de ani, în 29 mai 1945, într-un accident.¹

În perioada 1935-1944 scriitorul Mihail Sebastian a ținut un jurnal. În acest Jurnal a notat, printre altele, cum a fost afectat de măsurile antisemite luate de guvernul condus de Ion Antonescu (1940-1944). Jurnalul consemnează și suferințele prin care a trecut comunitatea evreiască din România în această perioadă. Aceasta este relatarea din Jurnal.

¹ Sebastian, Mihail, Jurnal: 1935-1944, Editura Humanitas, București, 2016, p. 2

Mihail Sebastian a fost un scriitor de origine evreiască din România primei jumătăți a secolului XX.

În perioada celui de Al Doilea Război Mondial viața sa a fost afectată de politica antisemită dusă de statul român. Scriitorul a consemnat ce s-a întâmplat într-un Jurnal.

Antisemitismul s-a făcut simțit în societatea românească încă de la sfârșitul anilor '30. Mihail Sebastian a fost afectat în timpul concentrărilor în armată, când a fost repartizat într-un detașament special pentru evrei.

Fragment din Jurnal

Marți, 9 ianuarie (1940)

Azi, la adjutantură, Ghiță Ionescu – care e concentrat și lucrează acolo – mi-a spus că viitoarea concentrare de la 15 ianuarie e special făcută pentru evrei. Sunt chemați 1500 evrei și nici un creștin.

– Nu înțeleg de ce, îmi spunea el. În timp de război mai merge. Faci trupe speciale de evrei și, ca să le trimiți în prima linie și să le decimezi. Dar acum, ce rost are?

Am plecat de acolo deprimat. Totul e suportabil, până când începi să te simți lovit nu ca soldat, nu ca cetățean, ci ca evreu. Mii, zeci de mii de evrei sunt chemați să care piatră și să sape tranșee în Basarabia și Dobrogea.²

Duminică, 28 ianuarie (1940)

Voichiță Aurel, camaradul meu de la 21 Inf., îmi spunea ieri despre căpitanul Căpșuneanu un cuvânt care rezumă o întregă politică românească:

– E dat în mă-sa, e rău, bate și înjură, dar are un lucru bun: nu-i suferă pă jidani și ne lasă și pe noi să dăm în ei.

Este exact consolarea pe care o oferă nemții cehilor, polonezilor, și sunt gata s-o ofere românilor.³

Miercuri, 1 ianuarie (1941)

Totuși regret că n-am avut atâta destulă vitejie ca să continui jurnalul meu în ultima jumătate de an... Noaptea mobilizării, plecarea din cazarmă, drumul, ireal parcă, spre Oltenița, sosirea în zori, pe ploaie, la Valea lui Soare, cele 4 săptămâni acolo, scenele repetate cu Niculescu, cu Căpșuneanu, scurta permisie de la București, la începutul lui august (cu sentimentul violent că „zona” și „cealaltă viață” sunt două lucruri absolut diferite, ca și cum ar fi pe două planete străine)... Pe urmă întoarcerea bruscă la Oltenița, noaptea, teribila noapte de 11 august 1940, în gară, ca un coșmar prin care vocile lui Căpșuneanu și Niculescu se întretăiau urlând... Cele două nopți și trei zile din trenul regulamentar, orele nesfârșite din gara București, șuișul lung spre Valea Prahovei, pe urmă spre Brașov, Sighișoara, trecera de-a latul Ardealului, ocolul spre

² Sebastian, Mihail, op. cit., p. 254

³ Sebastian, Mihail, op. cit., p. 256

Lugoj... ziua din gara Lugoj, chinul, nesfârșitul chin de pe rampa gării, sosirea la Boldur, tragi-comica noapte a „schimbării efectelor”, și pe urmă tot restul celor două săptămâni de la Boldur, culminând cu întoarcerea acasă, într-un detașament de evrei... Dar marșul de la Boldur la Lugoj! Dar sosirea de la regiment! Dar dimineața de muncă la descărcatul vagoanelor de lemne! Toate pierd acum din intensitatea lor tragică și grotească.⁴

⁴ Sebastian, Mihail, op. cit., p. 283

În urma Decretului Lege din 9 august 1940 Mihail Sebastian este exclus din baroul București și concediat de la Revista Fundațiilor Regale deoarece era evreu. În urma apariției acestei legi, evrei din România, nu-și mai pot practica meseriile.

Fragment din Jurnal

Miercuri, 1 ianuarie (1941)

Mi se părea atunci că nu voi șterge niciodată din inima mea sila, scârba, oboseala. Ajunsem la un fel de stupoare, care mă făcea să primesc fără revoltă, ca prin somn, atâtea lovituri câte au urmat: excluderea din barou, concedierea de la Fundație, trimiterea la sapă, în detașament de muncă... Poate că ar fi trebuit să le scriu pe toate. Poate că ar fi trebuit să le țin minte.⁵

Vineri, 5 septembrie (1941)

Am fost la barou să-mi scot diplomele de la dosar. E un an de când m-au radiat și, de atunci, astăzi am intrat pentru prima oară în tribunal. Fără emoție (n-am acolo nic amintiri, nici regrete, nici speranțe), dar cu oarecare scârbă. Amuzat de tipul de la secretariat, care, nu știu de ce, îmi vorbea din când în când, în nemțește.

– Eu nu sunt antisemit. Ehei! Eu am alte concepții. Cât dai? Wieviel? Fünf hundert?
I-am dat 300 – și i-a primit cu un amuzat aer de generozitate și lărgime de vederi....⁶

⁵ Sebastian, Mihail, op. cit., p. 283

⁶ Sebastian, Mihail, op. cit., p. 380

Martie 1941. În urma apariției Legii Chiriilor, scriitorul Mihail Sebastian e nevoit să-și părăsească locuința.

Fragment din Jurnal

Martți, 18 martie (1941)

Textul Legii Chiriilor apărut azi-dimineață în ziare, deprimant. Nu știu de ce măsurile antisemite „legale” mi se par mai întristătoare, mai umilitoare decât bătăile, decât spargerea geamurilor... Toată ziua am fost trist. Mi-e inima grea – și nu pentru faptul în sine că va trebui să plătesc o chirie peste puterile mele, că va trebui poate să renunț la garsonieră, că va trebui să umblăm cine știe cât până a găsi o casă în care să ne mutăm, ci pentru toată această stupidă, inutilă cruzime, al cărei singur scop este de a face rău și de a batjocori...⁷

Duminică, 23 martie (1941)

E probabil că voi fi silit să-mi părăsesc garsoniera. Pretențiile proprietarilor mei mă sperie...⁸

Joi, 10 aprilie (1941)

Zi de toamnă. Frig, ploaie, umezeală rece de noiembrie. În casă e cald, dar nu te mai simți „acasă”. Peste 10 zile va trebui s-o predau noului chiriaș. Chiar de săptămâna viitoare voi începe să-mi transport lucrurile. Încă nu știu unde. Mi-ar face plăcere să am o cameră acasă la mama. Dar apartamentul lor e prea mic să poată oferi altceva decât un pat. Nici cărțile, nici masa de lucru, nici dulapul cu haine nu încap acolo.... Nu știu cu ce voi înlocui această singurătate.⁹

Miercuri, 16 aprilie (1941)

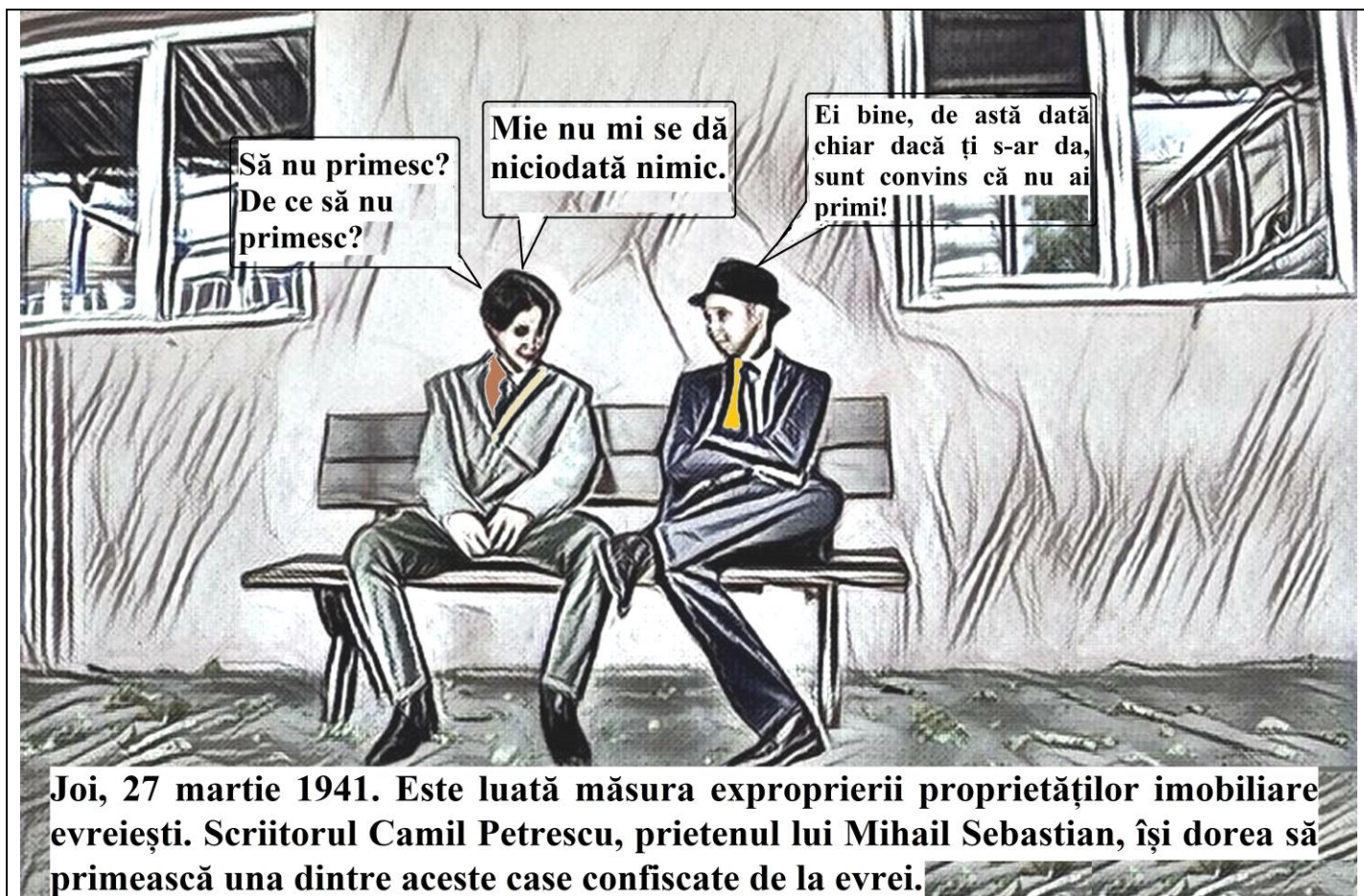
Obsedat de mutarea care se apropie. Casa asta pe care trebuie s-o părăsesc, în care am locuit doi ani și jumătate, în care n-am fost – știe unul Dumnezeu – fericit, mi-a devenit scumpă ca o ființă. Mă uit la lucrurile mele, așa cum sunt strânse aici, și am impresia că la un loc face ceva viu, o „prezență”. E o intimitate care se rupe, e o legătură care se desface, e încă un moment din viața mea care se termină... Uneori îmi spun că n-am dreptul să mă las deprimat de atâta lucru. Suntem în război...¹⁰

⁷ Sebastian, Mihail, op.cit., p. 311

⁸ Sebastian, Mihail, op.cit., p. 313

⁹ Sebastian, Mihail, op.cit., p. 323

¹⁰ Sebastian, Mihail, op.cit., p. 325

Fragment din Jurnal

Joi, 27 martie (1941)

La 11 ½ noaptea – adineauri – Radio București a anunțat că proprietățile imobiliare evreiești sunt expropriate. Casele luate de la evrei vor fi date profesorilor, ofițerilor, magistraților etc. Ce mă îngrijorează nu e măsura în sine (căci nimic nu are importanță și singurul punct de vedere esențial este: războiul), ci faptul că guvernul, luând o măsură antisemită atât de gravă, sare peste o întreagă scară progresivă de lovituri antisemite, pe care le-ar fi putut da într-o serie de diversiuni gradate. Ce mai poate urma după o asemenea expropriere? Poate organizarea unui ghetto. Dar pe urmă? Pe urmă nu mai rămâne decât pogromul.¹¹

Vineri, 28 martie (1941)

...sentimentul ăsta – oricât de precar – al unei justiții oficiale e pierdut. Toate ziarele de azi-dimineață publică pe prima pagină, cu titluri enorme, vestea exproprierii evreilor... Ce e important în România, astăzi, vineri 28 martie 1941, este că evreilor li se iau casele. Restul n-are nicio însemnătate!

...Camil Petrescu se vaită că probabil lui nu i se va da nici una din casele luate de la evrei.

– Mie nu mi se dă niciodată nimic – spune el descurajat.

– Ei bine, de astă dată – răspund eu – chiar dacă ți s-ar da, sunt convins că nu ai primi!

– Să nu primesc? De ce să nu primesc?

Vorbea cu atâta liniște, încât am înțeles nu numai că nu vedea nici un motiv să nu-și însușească o casă care nu-i aparține, confiscată de la un evreu, dar că așteaptă să i se dea o asemenea casă, și că va fi pentru el o deziluzie dacă nu i se va da.¹²

¹¹ Sebastian, Mihail, op.cit., p. 316

¹² Sebastian, Mihail, op.cit., p. 317

**Duminică, 20 aprilie
1941. Evreilor le sunt
confiscate aparatele de
radio.**

Fragment din Jurnal

Duminică, 20 aprilie (1941)

Se confiscă aparatele de radio. Astăzi, prima zi de Paști, operația a început fără niciun avertisment prealabil. Nu e o surpriză. Era chiar de așteptat! Dar lovitura mă deprimă încă odată. Am fost destul de inconștient, destul de copil sau destul de iresponsabil, ca timp de cinci zile să trăiesc cu proiecte literare, să mă las amețit de bucuria de a scrie, de a face proiecte, de a visa viitoare succese – uitând tot ce se petrece în jurul meu, uitând tot ce-a fost, tot ce ne așteaptă...¹³

Joi, 24 aprilie (1941)

...patru zile de când nu mai am radio! Mă simt parcă mai singur, mai dezorientat, mai lipsit de sprijin. Vocile familiare de la Londra erau parcă voci de prieten – și mi-e greu acum când le-am pierdut. Abia astă-seară am putut asculta la Alice un buletin englezesc.¹⁴

Duminică, 31 august (1941)

Îmi lipsește radioul mai ales în momente ca acestea, de relativă inacțiune, precedând evenimente noi.¹⁵

¹³ Sebastian, Mihail, op.cit., p. 328

¹⁴ Sebastian, Mihail, op.cit., p. 329

¹⁵ Sebastian, Mihail, op.cit., p. 377

Fragment din Jurnal

Marți, 24 iunie (1941)

În oraș, pe ziduri, pe vitrine, două afișe de propagandă... Unul îl reprezintă pe Stalin... Al doilea, cu legenda: „Cine sunt stăpânii bolșevismului” – reprezintă un jidan în caftan roșu, perciuni, tichie, barbă, ținând într-o mână o seceră și un ciocan. Ascunși sub plapuma lui, trei soldați sovietici. Mi se spune că afișele au fost lipite de sergenți de poliție.¹⁶

Vineri, 27 iunie (1941)

„Evreii vor fi îndepărtați din sate în Moldova”, spun ziarele de azi. Măsura poate fi extinsă și în alte regiuni. Titlu mare, cap de afiș: „Jidanii în lagăre de muncă”.¹⁷

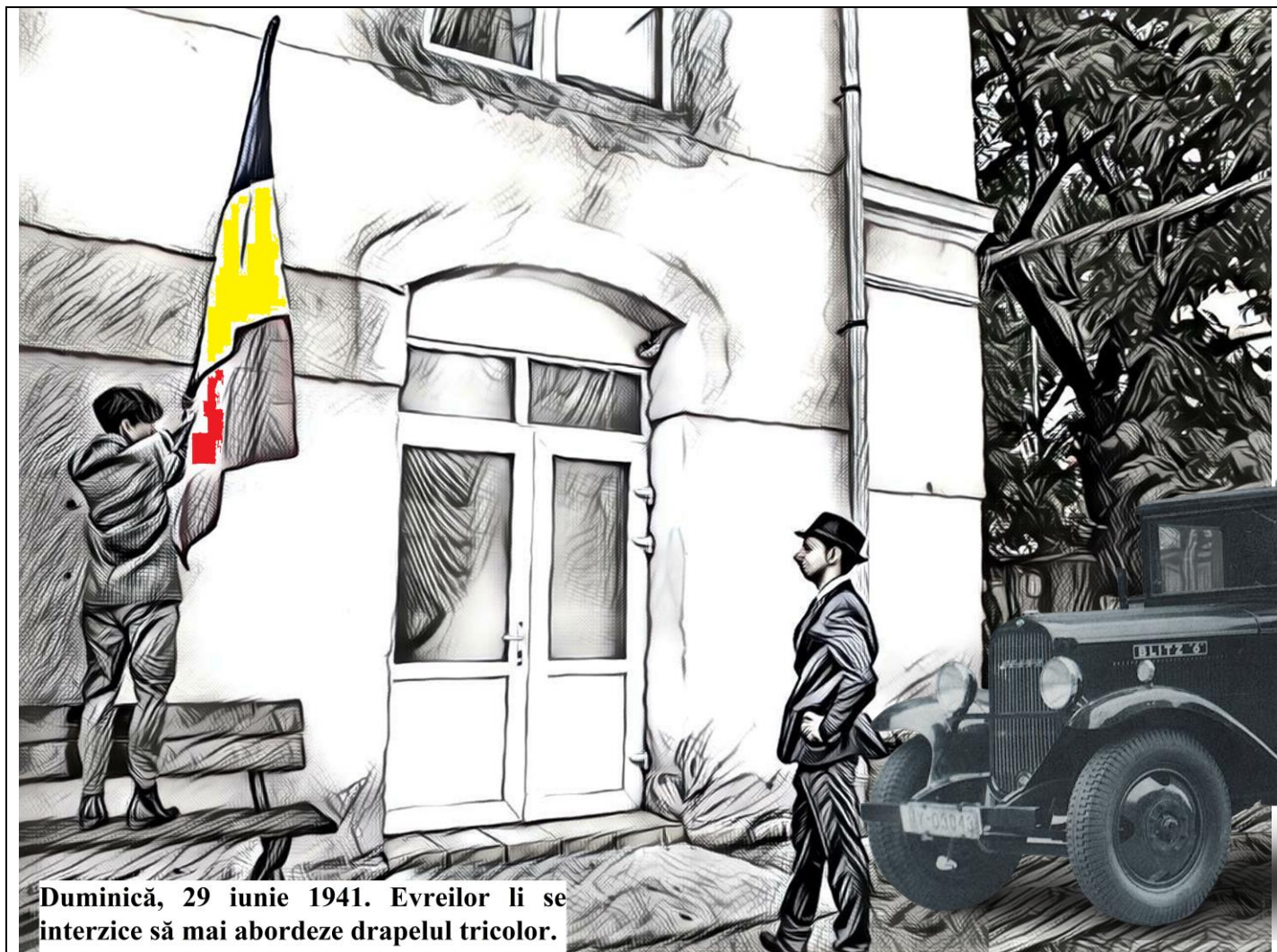
Sâmbătă, 28 iunie (1941)

Mă îngrijorează tensiunea antisemită care se întreține și se alimentează prin presă, radio, afișe... De ce? de ce? Știu foarte bine „de ce”, dar nu mă pot dezobișnui de întrebarea asta stupidă.¹⁸

¹⁶ Sebastian, Mihail, op.cit., p. 329

¹⁷ Sebastian, Mihail, op.cit., p. 350

¹⁸ Ibidem

Duminică, 29 iunie 1941. Evreilor li se interzice să mai abordeze drapelul tricolor.

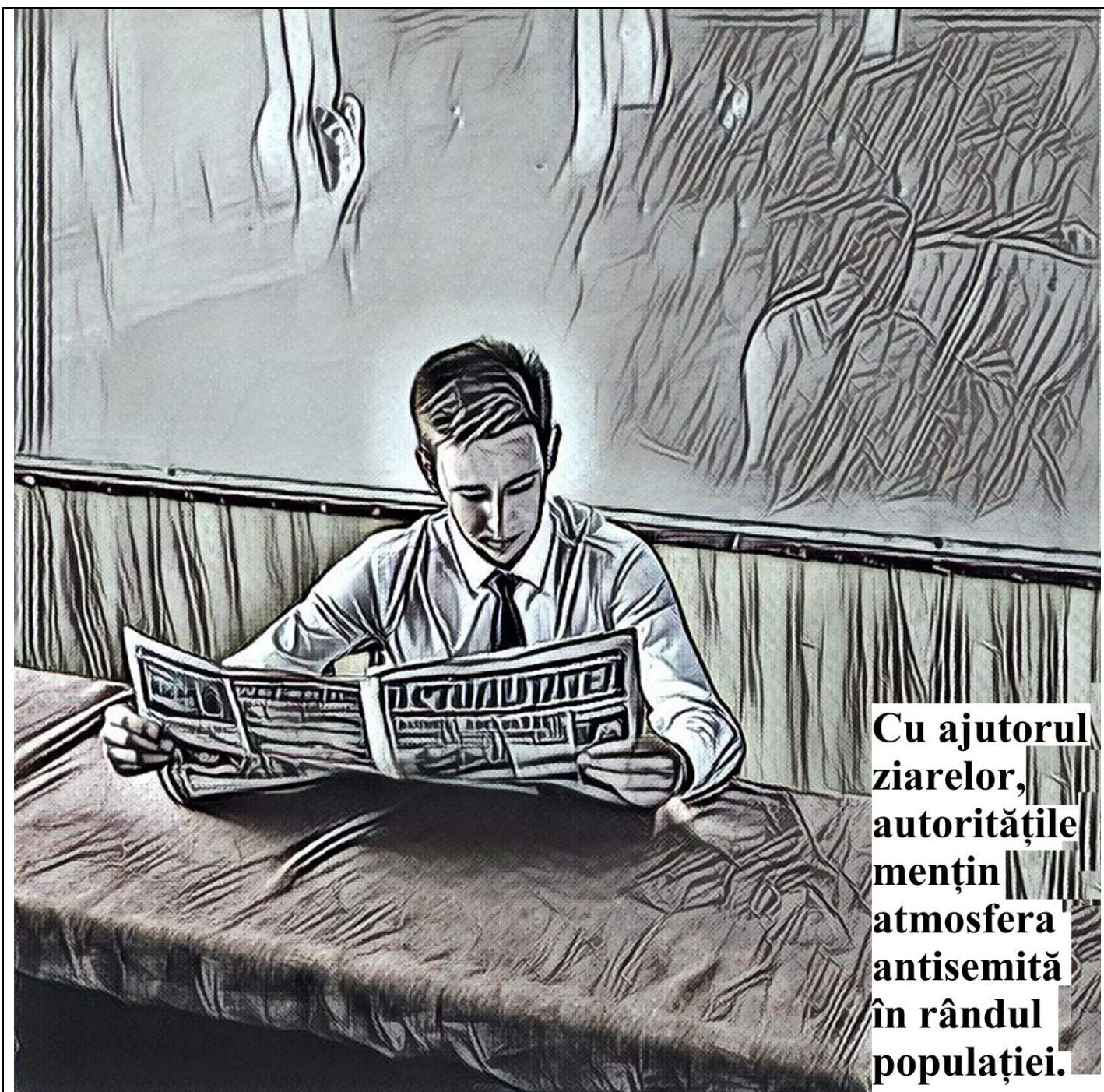
Fragment din Jurnal

Duminică, 29 iunie (1941)

Li se interzice, începând de azi, evreilor să mai abordeze drapelul, tricolor și cel german. Camioane de la Poliție au trecut azi prin prin felurite cartiere confiscând steagurile. Se pare că, la Huși, evreii – câți au mai rămas acolo – sunt obligați să poarte un semn distinctiv galben.

Sentiment continuu de apăsare... Nu văd pe nimeni, nu comunic cu nimeni. Doar lectura mă mai ajută să-mi stăpânesc neliniștea.¹⁹

¹⁹ Sebastian, Mihail, op. cit., p.351

**Cu ajutorul
ziarelor,
autoritățile
mențin
atmosfera
antisemită
în rândul
populației.**

Fragment din Jurnal

Marti, 1 iulie (1941)

Ieri, în tramvai, vatmanul mă vede cu un ziar în mână.

- Au intrat în Moscova?
- Încă nu. Dar intră cu siguranță, azi-mâine.
- Păi să intre. Ca să-i jupuim pe jidani.

Convorbire auzită azi pe stradă, între un domn și o cucoană „bine”.

- ...Ei, ce crezi că s-a constatat? Era o jidoavcă de 14 ani. Ea, cu mâinile ei, arunca bombele...²⁰

Miercuri, 2 iulie (1941)

Comunicat oficial, publicat azi în toate ziarele: „În ultimele zile au fost câteva cazuri când elemente străine de neam și dușmane intereselor noastre au tras focuri contra soldaților germani și români. Orice încercare de repetare a acestor mișeștești agresiuni va fi reprimată fără cruțare. Pentru fiecare ostaș german sau român vor fi executați 50 iudeo-comuniști.”²¹

²⁰ Sebastian, Mihail, op. cit., p.352

²¹ Ibidem

Miercuri, 9 iulie (1941)

În ziarele de azi, o ordonanță a primăriei Buzău: evreii nu pot circula de la 8 seara la 7 dimineața, nu au dreptul să intre în cafenele sau cofetării, le e interzis să se viziteze unii pe alții, fie rude sau prieteni, și în sfârșit nu pot chema doctorul decât anunțând sergentul de stradă.²²

Duminică, 26 octomvrie (1941)

Ziarele de dimineață publică scrisoarea Mareșalului Antonescu adresată lui Filderman, drept răspuns la apelul lui în privința evreilor duși în ghetourile de la Bug. Măsura aceasta nu este – spune documentul – decât dreapta răsplată la crimele și atrocitățile comise de evrei în Basarabia și Bucovina, la Odessa și în Ucraina. „Ura lor este ura d-voastră”.

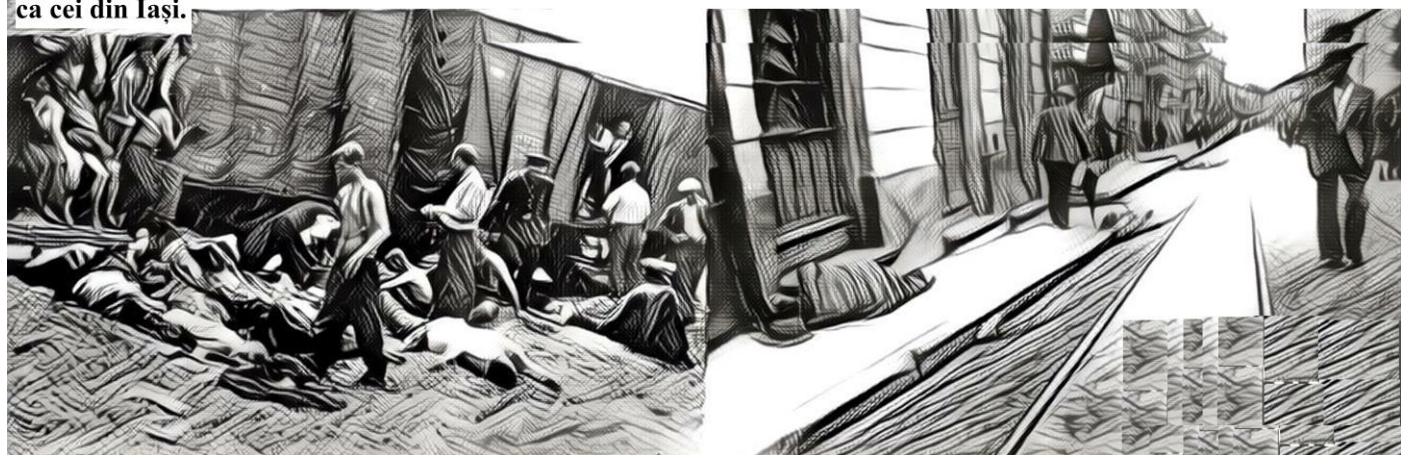
Spaimă, nedumerire, așteptare îngrozită. Textul publicat este așa aspru, încât face posibil orice act de violență împotriva noastră. Mâine dimineață s-ar putea să fim scoși din case și aruncați în ghetouri – fără ca măsura să pară cuiva exagerată.²³

²² Sebastian, Mihail, op. cit., p.355

²³ Sebastian, Mihail, op. cit., p.407

Iulie 1941. Imediat după Pogromul de la Iași, Mihail Sebastian este cuprins de panică atunci când evreii din București sunt convocați la Prefectura Poliției. Scriitorul se teme că și evreii din București vor fi masacrați la fel ca cei din Iași.

Fragment din Jurnal

Sâmbătă, 12 iulie (1941)

Imposibil de însemnat ceva aici pentru ultimele patru zile. Simpla relatare a faptelor ce se povestesc despre evreii uciși la Iași sau despre cei transportați cu trenul de acolo la Călărași – este dincolo de orice cuvânt, sentiment sau atitudine. Negru, sumbru, nebun coșmar.²⁴

Sâmbătă, 2 august (1941)

Toți evreii, de la 20 la 36 de ani, convocați la Prefectura Poliției pentru astă-seară și mâine dimineață, cu mâncare pe trei zile și rufe de schimb. Așadar și Benu, și eu. Un moment de înlemnire, de spaimă neputincioasă, de disperare. Și pe urmă vechiul meu sentiment de inutilitate, de predare în fața nenorocirii, de acceptare cu ochii închiși a catastrofei.²⁵

Duminică, 3 august (1941)

Zi de alergături, de febră, de încordare. Totuși mai liniștit decât ieri. Se pare că deocamdată e într-adevăr vorba de o simplă concentrare pentru muncă... În orice caz nu e, sau nu e încă (așa cum m-am temut ieri), repetarea dramei de la Iași, care și ea tot cu o „simplă” convocare la poliție începuse. Ni se dau asigurări că vom fi tratați omenește. Fapt e că pentru moment nu s-a petrecut nici o brutalitate.²⁶

Luni, 4 august (1941)

Azi-dimineață, în zori, sergenți și comisari au umblat din casă în casă, în diverse cartiere – și au sculat lumea din somn, pentru a aduce la cunoștință că nu numai evreii de la 20 la 36 de ani, ci și cei de la 36 la 50 trebuie să se prezinte la Prefectură. Totul recapătă aerul alarmant din prima clipă. Suntem din nou puși în fața unei adevărate ridicări în masă a evreilor. Internare în lagăr? Exterminare? Orașul, pe la ora 10, când am ieșit eu, avea un aer ciudat: un fel de animație nervoasă, stranie. Grupuri agitate, grăbite. Chipuri palid, îngândurate. Priviri care întrebă fără cuvinte, cu disperarea mută care a devenit un fel de salut evreiesc. M-am dus repede după târguieli, ca să pregătim ruksack-urile pentru după-masă, când decisem să ne prezentăm. Prăvăliile sunt luate cu asalt de evrei care cumpără tot felul de lucruri pentru plecare. După două ore nu se mai găsește în

²⁴ Sebastian, Mihail, op. cit., p.355

²⁵ Ibidem.

²⁶ Ibidem

tot orașul un ruksak de vânzare. Magazinele de conserve îți oferă resturi. (Imposibil de găsit o cutie cu sardele.) Lucrurile cele mai simple se scumpesc instantaneu. Mă duc în calea Văcărești să cumpăr pentru Benu și mine două pălării de doc, și bag de seamă că peste etichetele cu prețul de ieri – 160 lei – s-a scris azi cu cerneală nu încă bine uscată prețul nou: 250.²⁷

²⁷ Sebastian, Mihail, op. cit., p.355,356

Prietenii creștini ai scriitorului îl asigură că sunt împotriva legilor antisemite. Totuși, nimeni nu face nimic, nimeni nu se împotrivesc, nimeni nu protestează.

Fragment din Jurnal

Marți, 5 august (1941)

Madeline Andronescu...:

– Mi-e rușine de tine, Mihai; mi-e rușine că tu suferi și eu nu; Mi-e rușine că tu ești umilit și eu nu.

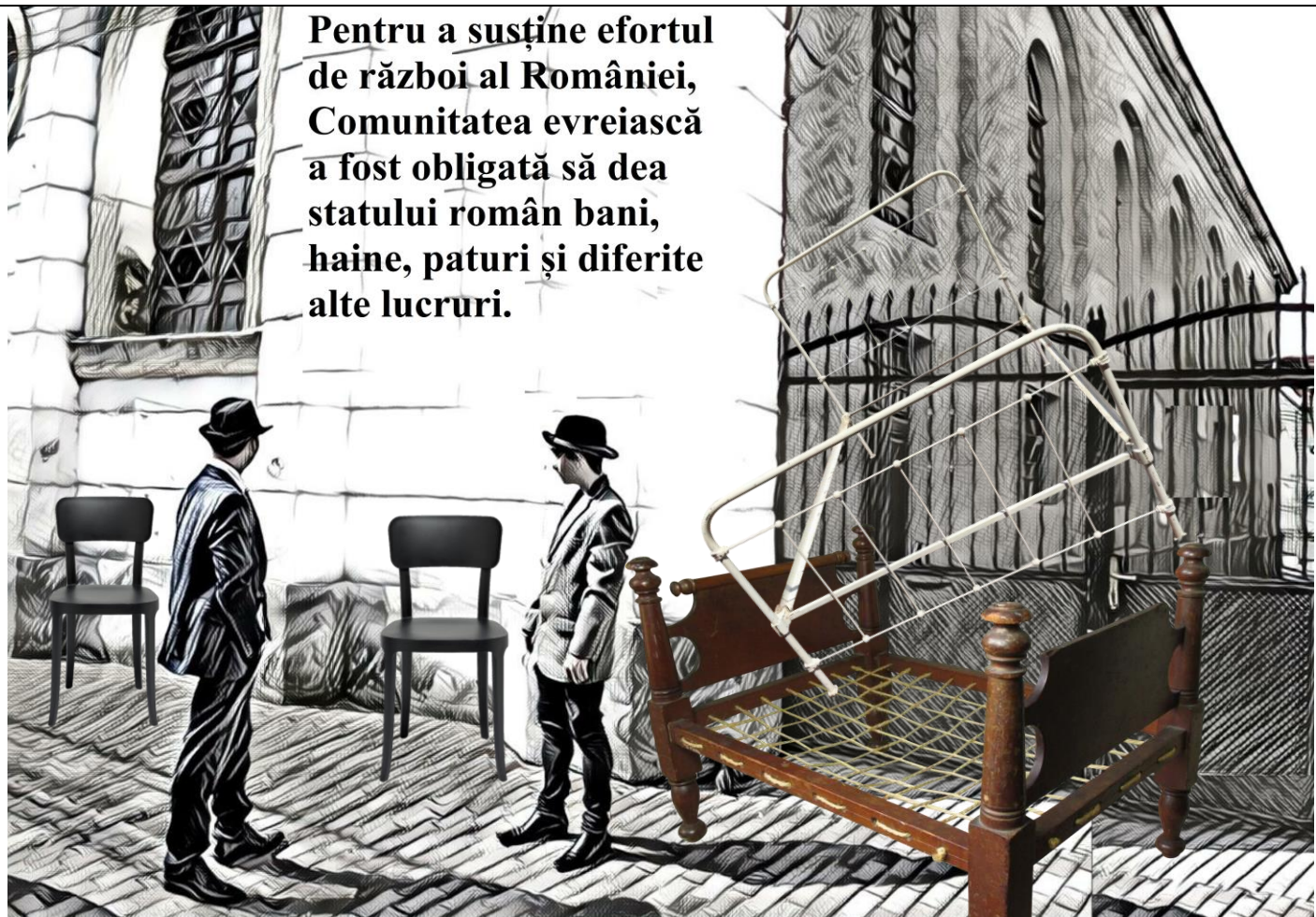
Ceva în genul ăsta îmi spunea Vișoianu (și el nu e sentimental) mai alaltăieri, pe stradă, când ieșiseră în față și trecuse pe lângă noi un grup de evrei:

– De câte ori văd un evreu, sunt ispitit să mă apropiu de el, să-l salut și să-i spun: „Domnule, vă rog să credeți că eu n-am nici un amestec.”

Neonorocirea e că nimeni nu are niciun amestec. Toată lumea dezaprobă, toată lumea e indignată – dar nu mai puțin fiecare e o rotiță în această uzină antisemită care e statul român, cu birourile, autoritățile, presa, instituțiile, legile și procedeele lui. Nu știu dacă nu trebuie să râd când Vivi sau Braniște mă asigură că generalul Mazarini sau generalul Nicolcescu sunt „uimiți” de ce se petrece și „revoltați”. Dar dincolo de uimire sau de revoltă, ei și încă zece mii ca ei semnează, ratifică și achiesează nu numai prin tăcere sau pasivitate, dar chiar prin participare directă. Cât despre mare mulțime, jubilează. Sângele evreiesc, batjocura evreiască au fost divertismente publice prin excelență.²⁸

²⁸ Sebastian, Mihail, op. cit., p.367

Pentru a susține efortul de război al României, Comunitatea evreiască a fost obligată să dea statului român bani, haine, paturi și diferite alte lucruri.

Fragment din Jurnal

Duminică, 10 august (1941)

Guvernul cere cu intransigență 10 miliarde evreilor. Și dacă nu se pot găsi acești bani? Amenințarea e directă, fără menajamente de nici un fel. Dacă nu se găsesc banii, s-ar putea să plătim cu viața.²⁹

Miercuri, 3 septembrie (1941)

Populația evreiască din București trebuie să dea până în 2 zile 4000 de paturi, 4000 de perne, 4000 de păături, 8000 de cearceafuri, 8000 de fețe de de perne etc. Comunitatea e invitată să strângă ea lucrurile – iar dacă nu va izbuti în termenul necesar, operația se va face prin poliție. Echipe de „intelectuali” s-au format în grabă pentru a începe lucrul.³⁰

Vineri, 5 septembrie (1941)

Lamentabil spectacol în curtea Sinagogii mari, unde se strâng paturi, saltele, rufe de pat, perne. Oamenii necăjiți vin mereu cu lucrurile în spinare, resemnați, triști, fără revoltă, aproape fără mirare. Nu se mai miră nimeni de nimic. Autoritățile sunt nemulțumite: se lucrează fără spor, fără entuziasm. Se aduc lucruri vechi. Am fost avertizați că, dacă până mâine nu ne executăm, rechizițiile se vor face direct de armată. În plus, azi-dimineață, a venit o nouă cerere, tot ultimativă: 5000 de costume, pălării și bocanci.³¹

Marti, 9 septembrie (1941)

În curtea sinagogii Mari, unde lucrează comisiile de rechiziție, întâlnesc tot felul de figuri vechi, cunoscute, în studenție, în gazetărie... Am fost după-masă cu Ceacâru prin câteva case evreiești, ca să recuperăm paturi, haine, lenjerie. Penibil și trist. Nu am avut curajul să insist și cedez la primele proteste.³²

²⁹ Sebastian, Mihail, op. cit., p. 370

³⁰ Sebastian, Mihail, op. cit., p. 378

³¹ Sebastian, Mihail, op. cit., p. 380

³² Sebastian, Mihail, op. cit., p. 382

Joi, 30 octombrie (1941)

Ieri, ministrul de finanțe a convocat în cabinetul său zece fruntași evrei, în cap cu rabinul-șef Filderman. I-a primit în picioare, fără să le spună bună ziua, fără să le dea mâna, fără să-i invite să șadă. A strigat la ei și nu i-a lăsat să răspundă nicio vorbă. Mai ales cu Filderman a fost extrem de aspru. Le-a spus din nou că populația evreiască trebuie să subscrie 10 miliarde la împrumut, le-a dat termen de o lună pentru executare.³³

Marti, 10 martie (1942)

În tramvai, seara, venind spre casă, am văzut în ziar o nouă lege, a impozitului reîntregirii, care impune pe evrei la o plată împătrită decât a celorlalți contribuabili.³⁴

³³ Sebastian, Mihail, op. cit., p. 409

³⁴ Sebastian, Mihail, op. cit., p. 448

În perioada guvernării antonesciene, evreii din România sunt obligați să facă muncă forțată.

Fragment din Jurnal

Luni, 11 august (1941)

Suntem din nou chemați la muncă, de astă dată printr-un comunicat oficial dat de Cercul de recrutare. Ne vom prezenta în ordinea vârstei, toți, de la 18 la 50 de ani. Rândul lui Benu vine miercuri, al meu vineri. De astă dată cred că nu se mai poate evita. Primesc întâmplarea cu destulă liniște. Cel puțin deocamdată.³⁵

Joi, 25 august (1941)

Din nou chemați la muncă. Dimineața am găsit în ziare comunicatul Cercului de recrutare. Pe stradă, afișe de ziar anunțau cu litere imense: „Evreii de la 18 la 50 de ani – etc., etc.” Benu trebuie să se prezinte poimăine; eu, luni. Pentru moment, nu știu mai mult. Rămânem în București? Plecăm? Unde?³⁶

Martți, 26 august (1941)

Se pare că majoritatea tinerilor evrei prezenți la Cerc (18-21 ani) au fost reținuți în București pentru a lucra la Poligon... Aștept cu îngrijorare să văd ce se va întâmpla mâine cu Benu. Dacă e repartizat la un detașament local, sunt mulțumit. Numai plecarea din oraș mă sperie.³⁷

Miercuri, 27 august (1941)

Încep să simt neliniștea plecării. Mă tem că zbaterele mele rămân inutile. Benu se va prezenta mâine-dimineață. Băieții din contingentul lui au fost repartizați la Dadilov, Fierbinți, Videle. Va putea el să fie oprit la București? Șansele sunt foarte mici. Eu însumi, care mă consideram oarecum apărat de calitatea mea de profesor, nu știu dacă voi putea scăpa.³⁸

Joi, 28 august (1941)

Benu e repartizat la Fierbinți. Pleacă mâine-dimineață.³⁹

Miercuri, 3 septembrie (1941)

Nu știu cum se va termina comedia plecării la muncă. Operațiile de recrutare continuă la Cerc încet, complicate, cu tot felul de dedesubturi, aranjamente, afaceri. E o vastă bursă, la care joacă toată lumea.

³⁵ Sebastian, Mihail, op. cit., p. 370

³⁶ Sebastian, Mihail, op. cit., p. 374

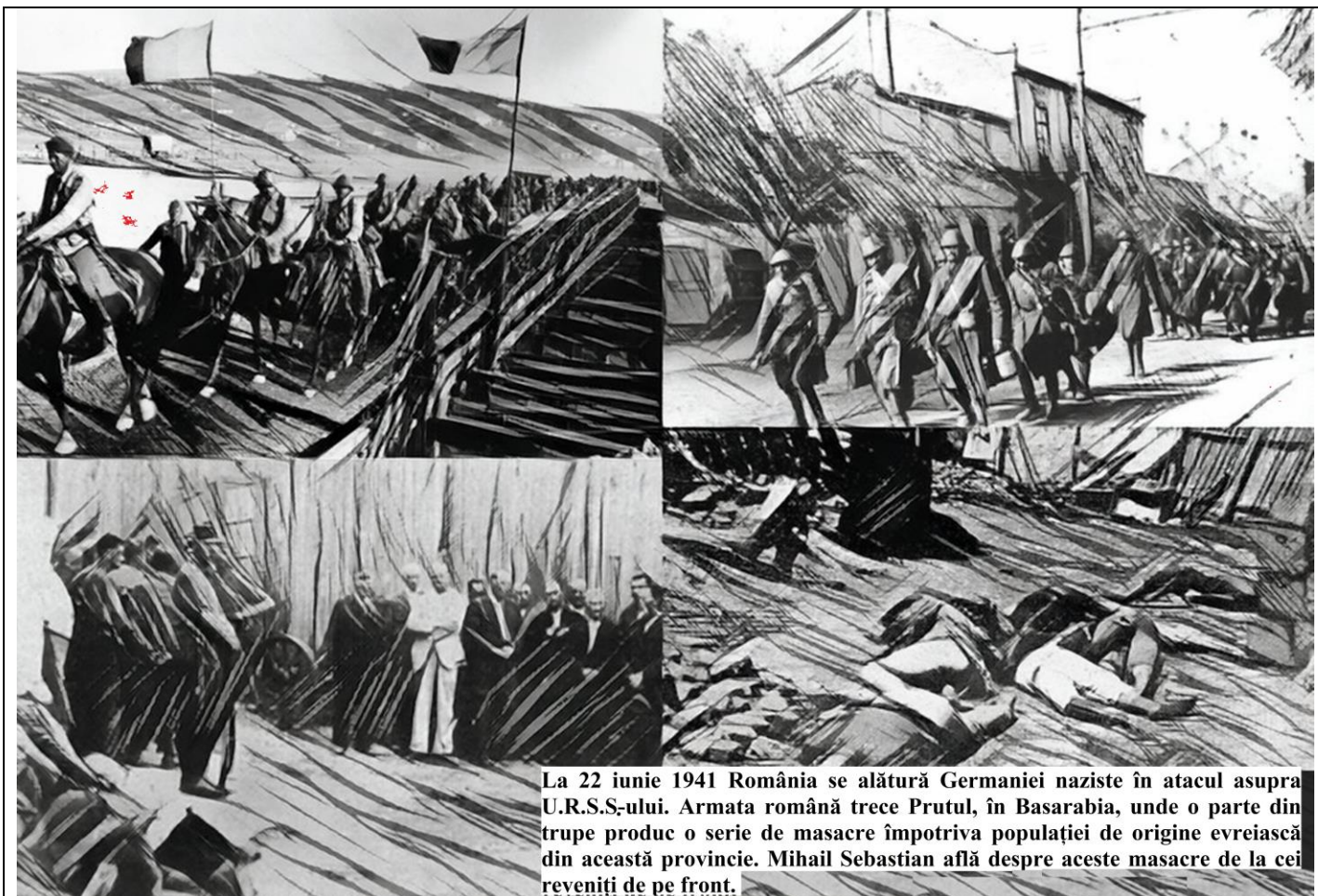
³⁷ Sebastian, Mihail, op. cit., p. 375

³⁸ Ibidem

³⁹ Ibidem

Aștept să văd dacă liceul va obține scutirea pentru profesori. Ni s-au cerut bani – 10000 de profesor – dar nici așa nu e nimic sigur.⁴⁰

⁴⁰ Sebastian, Mihail, op. cit., p. 378

La 22 iunie 1941 România se alătură Germaniei naziste în atacul asupra U.R.S.S.-ului. Armata română trece Prutul, în Basarabia, unde o parte din trupe produc o serie de masacre împotriva populației de origine evreiască din această provincie. Mihail Sebastian află despre aceste masacre de la cei reveniți de pe front.

Fragment din Jurnal

Joi, 21 august (1941)

Dejun la Alice cu Vicky Hillard, locotenent de cavalerie, întors ieri de pe front, din Ucraina... Multe lucruri despre masacrul evreilor dincoace și dincolo de Nistru. Zeci, sute, mii de evrei împușcați. El, simplu locotenent, ar fi putut ucide sau ordona să se ucidă oricâți evrei. Șoferul, care l-a adus până la Iași, a împușcat patru.⁴¹

Vineri, 22 august (1941)

Ce ciudat lucru mi se pare – acum când mă gândesc mai bine – liniștea cu care Hillard povestea ieri asasinatelor și masacrul evreilor din Basarabia. (Între altele, un căpitan din regimentul lui a împușcat o tânără evreică fiindcă nu voise să se culce cu el...) Abia acum îmi aduc aminte că și Hillard este evreu după tată – și mă gândesc că a fost totuși de față la toate ororile, fără să înnebunească, ba chiar fără să se înfioare.⁴²

Sâmbătă, 23 august (1941)

Comunicat al Ministerului de Interne: „Din ordinul domnului General Ion Antonescu, Conducătorul Statului, se face cunoscut că, dacă se va ivi vreun act de sabotaj, săvârșit de comuniști, vor fi împușcați 20 de comuniști evrei și 5 comuniști neevrei.”⁴³

⁴¹ Sebastian, Mihail, op. cit., p. 373

⁴² Sebastian, Mihail, op. cit., p. 374

⁴³ Sebastian, Mihail, op. cit., p.374

Marti, 9 septembrie 1941. Autoritățile transmit comunității evreiești că toți evreii trebuie să poarte „steaua în șase colțuri”. Totuși, s-a renunțat la acest ordin.

Fragment din Jurnal

Luni, 11 august (1941)

După evreii din Cernăuți, și cei de la Iași sunt obligați să poarte magendavid galben. Se zice că măsura va fi întinsă foarte curând la București și restul țării.⁴⁴

Vineri, 5 septembrie (1941)

...În fine, tot azi-dimineață, s-a comunicat Comunității că începând de miercuri va trebui să purtăm, cusute pe haină, în stânga sus, petece de stofă, cu „steaua în șase colțuri”. M-am întors acasă otrăvit.⁴⁵

Marti, 9 septembrie (1941)

De mâine-dimineață trebuia să purtăm „steaua în șase colțuri”. Ordinul fusese dat Comunității și comunicat comisariatelor de poliție. Totuși, în urma unei audiențe de azi noapte a lui Filderman la Conducător, s-a revenit. Nu-mi face nicio plăcere această revenire. Mă obișnuisem că voi purta un un petec galben cu un magendavid. Îmi imaginam toate neplăcerile, toate riscurile, toate primejdiile, dar, după un prim moment de alarmă, nu numai că nu mă resemnasem, dar începusem să văd în asta un semn de piesă de identitate. Mai mult chiar: un fel medalie, o insignă care îmi atestă, desolidarizarea de infamiile curente, lipsa de răspundere, inocența.⁴⁶

⁴⁴ Sebastian, Mihail, op. cit., p. 370

⁴⁵ Sebastian, Mihail, op. cit., p. 380

⁴⁶ Sebastian, Mihail, op. cit., p. 380

**Vineri, 12 septembrie 1941.
Telefonul scriitorului Mihail
Sebastian este închis deoarece
era evreu.**

Fragment din Jurnal

Vineri, 12 septembrie (1941)

Mi-au închis azi telefonul, după ce – din eroare probabil – mi-l lăsaseră deschis două luni. „Dacă d. Sebastian este evreu, telefonul va fi blocat”, i-a comunicat azi Mamei cineva de la Societate. Și două ore mai târziu operația era făcută.⁴⁷

Duminică, 14 septembrie (1941)

Lipsa telefonului mă necăjește. Îmi rupe și puțințele legături pe care le mai aveam. Dar mă voi deprinde repede și cu asta.⁴⁸

⁴⁷ Sebastian, Mihail, op. cit., p. 384

⁴⁸ Sebastian, Mihail, op. cit., p. 385

Octombrie 1941. Știrile despre deportările evreilor din Bucovina și Basarabia și despre masacrele din Transnistria înspăimântă comunitatea evreiască din București.

Fragment din Jurnal

Luni, 13 octomvrie (1941)

Evreii din Bucovina sunt strânși de prin diverse târguri (Vatra Dornei, Câmpulung, Gura Humorului) și porniți pe drumuri, spre o țintă necunoscută. Spre Transnistria, se zice. Dumnezeu știe ce ne așteaptă și pe noi în cursul acestei ierni, care n-a început încă și de pe acum mi se pare îngrozitor de lungă.⁴⁹

Vineri, 18 octomvrie (1941)

Evreii de la Gura Humorului au fost trimiși la Moghilev – spune Fanny Schnarch, plângându-și părinții și sora de care nu știe nimic. Sentimentul ascuțit al primejdiei, al nesiguranței de fiecare zi, de fiecare ceas. Ai vrea să dormi, să te afunzi undeva sub pământ, să lași să treacă timpul peste tine. Toată zbaterea noastră de a trăi e așa de zadarnică, dacă nici o lumină – cât de depărtată – nu se mai vede.⁵⁰

Luni, 20 octomvrie (1941)

Știri deprimante... Drumurile Basarabiei și Bucovinei sunt pline de cadavrele evreilor goniți de la casele lor spre Ucraina. Bătrâni, copii, bolnavi, femei – toți fără alegere, fără excepție sunt aruncați pe drumuri și goniți spre Moghilev. Ce vor face acolo? Unde se vor hrăni? Unde se vor adăposti? Moartea prin împușcare e o mult mai blândă soartă. Ieri am aflat că toți evreii originari din Basarabia și Bucovina trebuie să părăsească Bucureștii și să plece spre Ucraina și Transnistria. Azi-dimineață s-a precizat că e vorba doar de cei veniți după ianuarie 1940. De ce? nu știe nimeni și aproape că nici nu mai întreabă nimeni.

E o demență antisemită, pe care nimic nu o poate opri. Nu e nicăieri nici o frână, nici o rațiune. Dacă ar exista un program antisemit ar fi bine. Ai ști până la ce limite se poate merge. Dar nu e decât o pură bestialitate fără control, fără rușine, fără conștiință, fără scop, fără țintă. Orice, orice, absolut e posibil. Văd pe fețele evreiești paloarea spaimei.⁵¹

Marti, 28 octomvrie (1941)

Viky (a doua secretară a lui Roman) îmi povestește că un prieten al ei, ofițer reîntors din Transnistria, e

⁴⁹ Sebasitian, Mihail, op. cit., p. 400

⁵⁰ Sebasitian, Mihail, op. cit., p. 401

⁵¹ Sebasitian, Mihail, op. cit., p. 404

îngrozit de ce a văzut acolo.

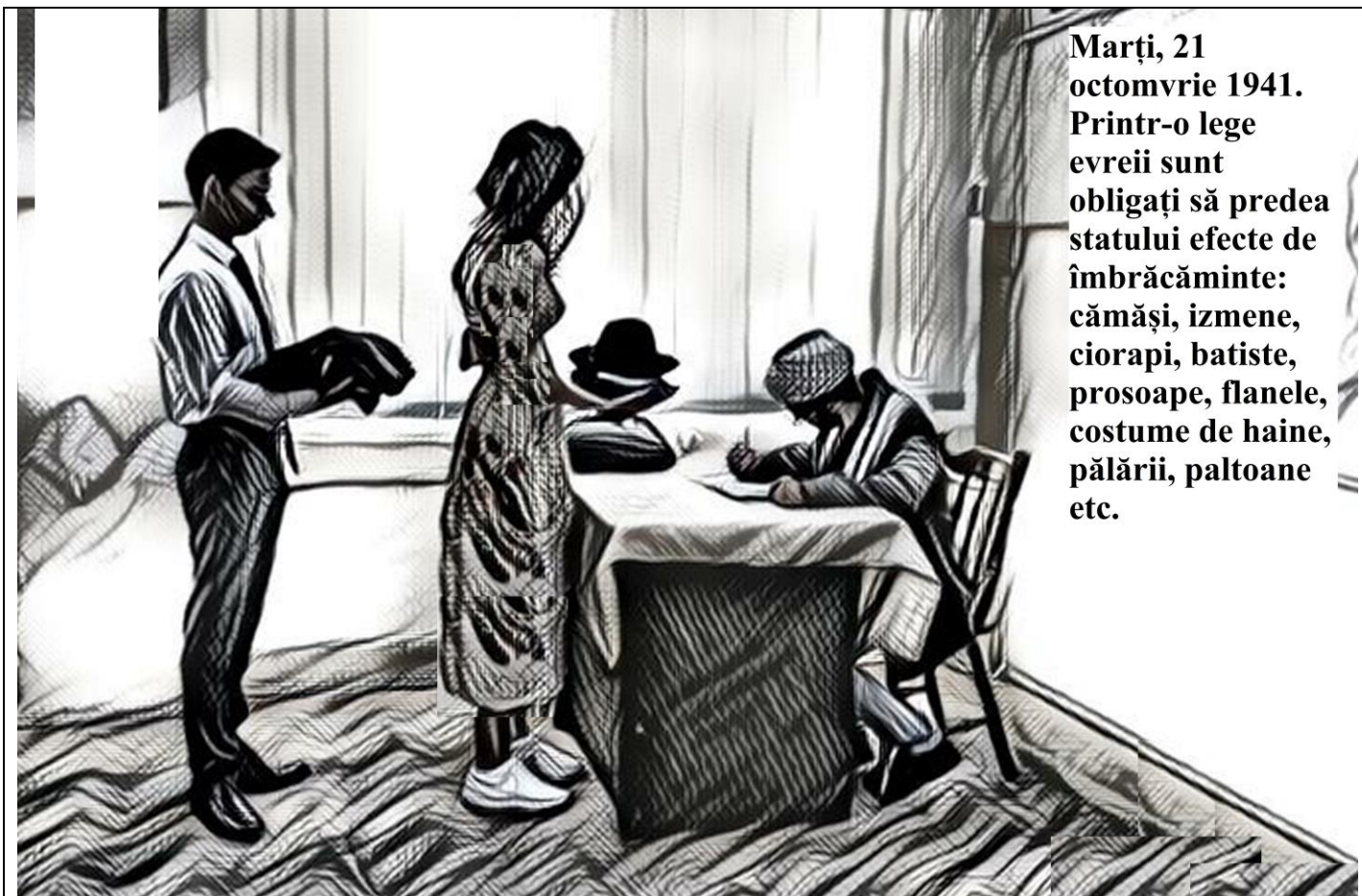
– Aveau ordin să împuște pe toți evreii, dar lui i-a fost așa de milă, așa de mult l-a îngrozit măcelul, încât, având să execute o sută de evrei, a ordonat soldaților să-i împuște imediat, fără să-i chinuiască.⁵²

Miercuri, 29 octombrie (1941)

Detalii despre izgonirea evreilor de la Gura Humorului. (ni le-a povestit Fanny, care are vești de la părinții și sora ei, ajunși vi la Moghilev.) Vineri, 10 octombrie, oamenii se culcaseră liniștiți. Nimic neobișnuit nu se întâmplase nici în ziua aceea, nici în zilele precedente. După miezul nopții au fost treziți din somn de tobele care băteau pe ulițe. Oamenii au ieșit afară neștiind ce se petrece. Li s-a ordonat evreilor ca cel mult până la 3 dimineața să fie la gară. În două ore au trebuit să-și facă boccelele, să închidă casele și să plece. La gară au predat cheile caselor și buletinele de populație. Li s-a dat în schimb câte un număr de ordine pentru fiecare ins. Pe urmă au fost suiți în tren. O parte din drum au făcut-o cu calea ferată. Restul pe jos. Au trecut Nistrul în bărci. Au vândut mereu din hainele de pe ei, ca să aibe ce mânca. O pâine se găsea greu cu 800 lei. Acum sunt la Moghilev: câți au încăput, sunt în case. Câți nu, în câmp. Așteaptă acolo să fie din nou porniți la drum, nu se știe încă spre ce destinație... Ce se urmărește? Exterminarea noastră pur și simplu?⁵³

⁵² Sebastian, Mihail, op. cit., p. 408

⁵³ Ibidem

Marti, 21 octombrie 1941.
Printr-o lege evreii sunt obligați să predea statului efecte de îmbrăcăminte: cămăși, izmene, ciorapi, batiste, prosoape, flanele, costume de haine, pălării, paltoane etc.

Fragment din Jurnal

Marti, 21 octombrie (1941)

Toți evreii sunt obligați – spune o lege apărută azi în ziarele de seară – a preda statului efecte de îmbrăcăminte. Se stabilește cota necesară pentru 7 categorii distincte: de la cei care nu au niciun venit, până la cei ce au un venit de 500000 anual. Ar fi greu să transcriu tot textul, care este totuși în materie antisemită poate lucrul cel mai neașteptat, mai extravagant din câte am citit până azi. Un om, un evreu, care câștigă 100000 de lei pe lună e obligat să dea: 4 cămăși, 10 perechi de izmene, 4 per. ciorapi, 4 batiste, 4 prosoape, 4 flanele, 3 costume de haine,... 2 pălării, 2 paltoane, 2 pături de lână, 2 dosuri saltea, 2 dosuri pernă, 2 fețe pernă, 2 cearceafuri. Cifrele din ultima categorie sunt cele mai de necrezut: 36 cămăși, 12 costume, 12 paltoane... E așa grotesc, încât nu știu dacă nu e o farsă.⁵⁴

Joi, 23 octombrie (1941)

Sunt oameni care se pregătesc să cumpere paltoane, hainele, cizmele etc. cerute de lege (Aristide, Paltin...). Eu nici nu mă pot gândi la asta. De unde să iau bani? Nu e mai simplă închisoarea?⁵⁵

Luni, 17 noiembrie (1941)

Zi proastă. Cafard. N-am bani și mă întreb de unde voi lua. Mai sunt patru zile pentru a depune cămășile, izmenele, ciorapii etc. Ar trebui să cumpărăm lucrurile care ne lipsesc, dar cu ce? Uneori, o senzație de neputință, care mă paralizează. Nu mai văd nimic înainte, toate drumurile sunt închise, totul e zadarnic – și gândul sinuciderii pare singura scăpare.⁵⁶

⁵⁴ Sebasitian, Mihail, op. cit., p. 404

⁵⁵ Sebasitian, Mihail, op. cit., p. 406

⁵⁶ Sebasitian, Mihail, op. cit., p. 415

În perioada guvernării antonesciene evreilor li s-au impus numeroase interdicții. De exemplu, nu puteau să facă cumpărături din piață decât între anumite ore.

Fragment din Jurnal

Vineri, 7 noiembrie (1941)

Se spune că vor fi două zile grele pentru evrei. Totuși, în ultimele 2-3 zile nu s-a mai întâmplat nimic împotriva noastră. O ordonanță publicată azi în toate ziarele anunță interzicerea tăierii păsărilor la haham și vinderea lor – vii sau tăiate – în cartiere evreiești.⁵⁷

Miercuri, 12 noiembrie (1941)

O ordonanță a primăriei interzice evreilor să târguiască în piață, în afară de anumite ore (10-12) și prevede pedepse pentru oltenii care le-ar vinde totuși, călcând această interdicție. Te întreb în fiecare zi ce se va mai născoci împotriva noastră. Trebuie multă imaginație ca să se găsească ceva nou. De altfel, de când cu exproprierea imobilelor, de când cu deportările și asasinatele – tot restul devine grotesc, pueril, stupid. Nici măcar nu mai e deprimant. E uneori în antisemitism ceva diabolic – dar acum, când nu înotăm în sânge, ne bălăcim în simple găinării.⁵⁸

⁵⁷ Sebasitian, Mihail, op. cit., p. 412

⁵⁸ Sebasitian, Mihail, op. cit., p. 413

**Luni, 1 decembrie
1941. Autoritățile
statului român confiscă
schiurile evreilor.**

Fragment din Jurnal

Luni, 1 decembrie (1941)

Se confiscă schiurile de la evrei. O ordonanță îi obligă să le depună imediat la Comunitate.⁵⁹

⁵⁹ Sebastian, Mihail, op. cit., p. 419

Miercuri, 17 decembrie 1941.
Datorită antisemitismului, prietenii
îl sfătuiesc să treacă la catolicism
pentru a scăpa de prigoana dusă
împotriva evreilor. Scriitorul refuză
să facă acest pas.

Fragment din Jurnal

Miercuri, 17 decembrie (1941)

Uniunea Comunităților dizolvată și înlocuită cu o „Centrală”. Se începe un nou recensământ al tuturor locuitorilor „de sânge evreiesc”. Cred că Zissu ia parte la toate aceste întâmplări.

Treceți la catolicism! Treceți cât mai repede la catolicism! Papa vă apără! El singur vă mai poate scăpa. De câteva zile aud mereu aceeași parolă. Azi-dimineață Comșa, astăseară Aristide și Alice m-au întrebat cu mare seriozitate ce mai aștept. Nu-mi trebuie argumente ca să le răspund și nici nu caut. Chiar dacă lucrul n-ar fi așa de grotesc, chiar dacă n-ar fi așa de stupid și zadarnic – încă nu mi-ar trebui argumente. Undeva, într-o insulă cu soare și umbră, în plină pace, în plină securitate, în plină fericire, mi-ar fi la urma urmelor indiferent dacă sunt sau nu sunt evreu. Dar aci, acum, nu pot fi altceva. Și cred că nici nu vreau.⁶⁰

Joi, 18 decembrie (1941)

Duduia Mică și bărbatu-său se botează. Muni Goldschläger mi-a vorbit astă-seară de botez ca de o soluție. Pretinde că în Bucovina evreii creștini n-au fost deportați.⁶¹

⁶⁰ Sebasitian, Mihail, op. cit., p. 423

⁶¹ Sebasitian, Mihail, op. cit., p. 424

**Marti, 20 ianuarie
1942. Evreii sunt
trimiși la muncă
forțată fiind obliga-
ți să lucreze
la curățirea zăpeții.**

Fragment din Jurnal

Marti, 20 ianuarie (1942)

„Noul comunicat asupra evreilor”, strigă vânzătorii de ziare pe stradă. Toți evreii, „fără absolut nici o excepțiune”, sunt obligați să lucreze 5 zile la curățirea zăpezii. „Orice neregulă ce se va stabili va atrage expulzarea evreilor din țară.” „Evreii care vor fi găsiți fără dovada de cinci zile muncă la zăpadă vor forma primele batalioane de lucrători evrei ce vor pleca în primăvară în Transnistria.”⁶²

Miercuri, 28 ianuarie (1942)

Se iau măsuri pentru recrutarea evreilor la zăpadă. S-au făcut azi razii pe străzi și prin case. Ezit să mă prezint. Cât mai pot amâna, amân⁶³

Miercuri, 4 martie (1942)

Prima zi de muncă la zăpadă. Dobořit de oboseală. Plecați la 5 1/2 dimineața de acasă, ne-am întors la 8 seara. Munca propriu-zisă e o batjocură (lucram undeva pe o linie de triaj, dincolo de halta Grivița). Ce e extenuant e statul în picioare, drumul, așteptarea, formalitățile. La întoarcere, tramvaietele încărcate treceau pe lângă noi, fără să avem puterea să ne agățăm de ele. Niciodată Strada Antim nu mi s-a părut mai departe.⁶⁴

Joi, 5 martie (1942)

Foarte obosit, dar nu ca ieri. Lucrurile încep să se organizeze – ceea ce reduce mult timpul pierdut cu diverse formalități (apel, dovezi, vize...), Am plecat dimineața la 6 1/2 și seara am fost acasă la 6. Dacă ne vom mai antrena, vom fi poate mai puțin obosiți. M-am dezobișnuit de eforturi fizice. Detașamentul în sine însuși e o comedie. Ca atmosferă seamănă perfect cu detașamentul Poligon din octombrie 1940. Atâta doar că munca este și mai ridicol inutilă decât era acolo. Mutăm zăpada dintr-un loc într-altul – operație de o zădărniciie absolută. Dacă n-am fi văzut atâtea altele în ultimii ani – am muri de rîs.⁶⁵

⁶² Sebasitian, Mihail, op. cit., p. 437

⁶³ Sebasitian, Mihail, op. cit., p. 438

⁶⁴ Sebasitian, Mihail, op. cit., p. 447

⁶⁵ Ibidem

Duminică, 8 martie (1942)

Viscolește. Iarna s-a întors. Astăzi, pe câmp (deși ne-am întors la ora 2, duminică fiind), mă simțeam mai ostenit și mai înghețat decât oricând. Primele 5 zile de muncă au trecut. Ne mai rămân 5, care mi se par foarte lungi. Comedia detașamentului nu mai are nimic nou să-mi spună.⁶⁶

Luni, 9 martie (1942)

Dimineața am lucrat în halta Grivița, unde am curățat peroanele de zăpada proaspăt căzută. După-masă ne-am întors în „sectorul 6”, unde – mai retrași – putem face ce vrem. Operația principală era să mutăm zăpada de pe o linie pe alta.⁶⁷

Marti, 10 martie (1942)

Lucrat la „trenul de zăpadă” – operație care în primele zile, privindu-i pe alții, ni se părea teribil de grea. În realitate e mai simplu, ba chiar mai antrenant decât mă așteptam. Am umplut câteva vagoane jucându-ne. Am luat-o ca un sport. Cred de altfel că încep să fiu antrenat. Săptămâna trecută n-aș fi fost în stare de performanța de azi. Pe nesimțite devin un muncitor ceferist, mai rău decât atât, un măturător de peroane, un curățitor de linii ferate. Aproape că nici nu mai sunt sensibil la grotescul situației. O singură dată, în timp ce la câteva sute de metri se vedea trecând trenul de Constanța, m-am surprins gândind că, cu doi ani în urmă eram și eu, puteam fi și eu un călător, care de la fereastra compartimentului să privesc cu indiferență cum las în urma mea de-a lungul liniei oameni cu târnăcop și lopată, oameni fără nume, fără identitate. Ce e groaznic e că dincolo de aceste zece zile, care vor trece, care aproape au trecut, ne așteaptă vechile mizerii și spaipe.⁶⁸

Vineri, 13 martie (1942)

A zecea zi de zăpadă. A trecut mai greu decât celelalte. Miercuri și joi am avut soare, dar azi a fost o zi rece, vîntată, înnorată, plumburie. Simt încă frigul în oase. Și sunt foarte, foarte obosit. Dar am în buzunar o „adeverință C.F.R.” cu zece ștampile albastre și una roșie, care arată că am „lucrat la curățirea zăpezii în Stația București Grivița de la 4 la 13 martie 1942”.⁶⁹

⁶⁶ Ibidem

⁶⁷ Ibidem

⁶⁸ Sebasitian, Mihail, op. cit., p. 448

⁶⁹ Ibidem

**Joi, 1 octomvrie
1942. Familiile de
evrei trebuie să-și
concedieze
servitorii.
Familia
scriitorului
Mihail Sebastian
renunță la
servitoarea lor,
Octavia.**

Fragment din Jurnal

Joi, 5 februarie (1942)

Marți după-masă chemat la poliție, pentru a mi se pune în vedere să concediez servitoarea. „Evreii n-au voie să angajeze servitori.” Două ore penibile, de spaimă disproporționată, ridicolă. Inhibițiile mele de evreu-român sunt paralizante.⁷⁰

Duminică, 23 august (1942)

Săptămîna încheiată azi ne-a adus trei măsuri antisemite: pâinea scumpă, bicicletele confiscate și – alaltăieri – interzicerea de a avea servitori începînd de la 1 octomvrie. Neliniștitor e faptul că se stabilește un fel de serie, în care noi măsuri de oprimare devin automate. Te întrebi ce va urma.⁷¹

Joi, 1 octomvrie (1942)

Azi-dimineață a plecat Octavia, servitoarea noastră, tînără țărăncă de 18 ani, care se simțea așa de bine în casa noastră. A plîns ca un copil. Viața ne va fi și mai grea. Tot felul de mizerii zilnice, mici, desigur, dar insolubile, se ridică: măturatul, spălatul vaselor, spălatul rufelor, tîrguielile. Mama săraca e prea bolnavă și obosită, noi suntem prea neîndemmatici. Vom mătura, vom face patul, vom spăla vasele, dar cine să spele rufele? Dar e de ajuns să te gîndești la deportare pentru ca și asta să devină suportabil. Nu e tragic. E numai grotesc.⁷²

⁷⁰ Sebastian, Mihail, op. cit., p. 448

⁷¹ Sebastian, Mihail, op. cit., p. 468

⁷² Sebastian, Mihail, op. cit., p. 476

**Marți, 18 august 1942. Evreii
din România trebuie să
predea bicicletele autorităților.**

Fragment din Jurnal

Marți, 18 august (1942)

„Evreii depun bicicletele!” – titlu mare de afiș al ziarelor de după-masă. M-a pufnit râsul fără să vreau. Anecdota cu evreii și bicicliștii era automat evocată.⁷³

⁷³ Sebasitian, Mihail, op. cit., p. 468

Marti, 18 august 1942. Evreii sunt obligați să plătească mai mulți bani pentru pâine decât restul populației. Toate alimentele sunt mai scumpe pentru evrei. Populația evreiască poate achiziționa alimente în cantități mai mici față de creștini.

Fragment din Jurnal

Marti, 18 august (1942)

Începînd de mîine evreii vor plăti 20 de lei pîinea, iar creștinii 15.⁷⁴

Miercuri, 19 august (1942)

Nu 20, ci 30 de lei costă pîinea pentru evrei. Pentru noi înseamnă 1.000 de lei pe lună mai mult – ceea ce reprezintă ceva în bieteale noastre socoteli de gospodărie. Dar pentru marea calicime evreiască este o nenorocire. Și totuși, cîtă vreme suntem încă acasă totul e suportabil.⁷⁵

Duminică, 23 august (1942)

Săptămîna încheiată azi ne-a adus trei măsuri antisemite: pîinea scumpă, bicicletele confiscate și – alaltăieri – interzicerea de a avea servitori începînd de la 1 octomvrie. Neliniștitor e faptul că se stabilește un fel de serie, în care noi măsuri de oprimare devin automate. Te întrebă ce va urma.⁷⁶

⁷⁴ Ibidem

⁷⁵ Ibidem

⁷⁶ Ibidem

La Tiraspol, unor ofițeri, după ce au citit cartea, le-am destăinuit că tu, autorul, ești evreu. Toți mi-au replicat: Ia uite, domnule! Nici nu se cunoaște!

În ciuda faptului că volumele sale sunt interzise, deoarece e catalogat ca fiind „autor evreu”, Mihail Sebastian continuă să fie foarte citit, demonstrând că această sintagmă e un stereotip.

Fragment din Jurnal

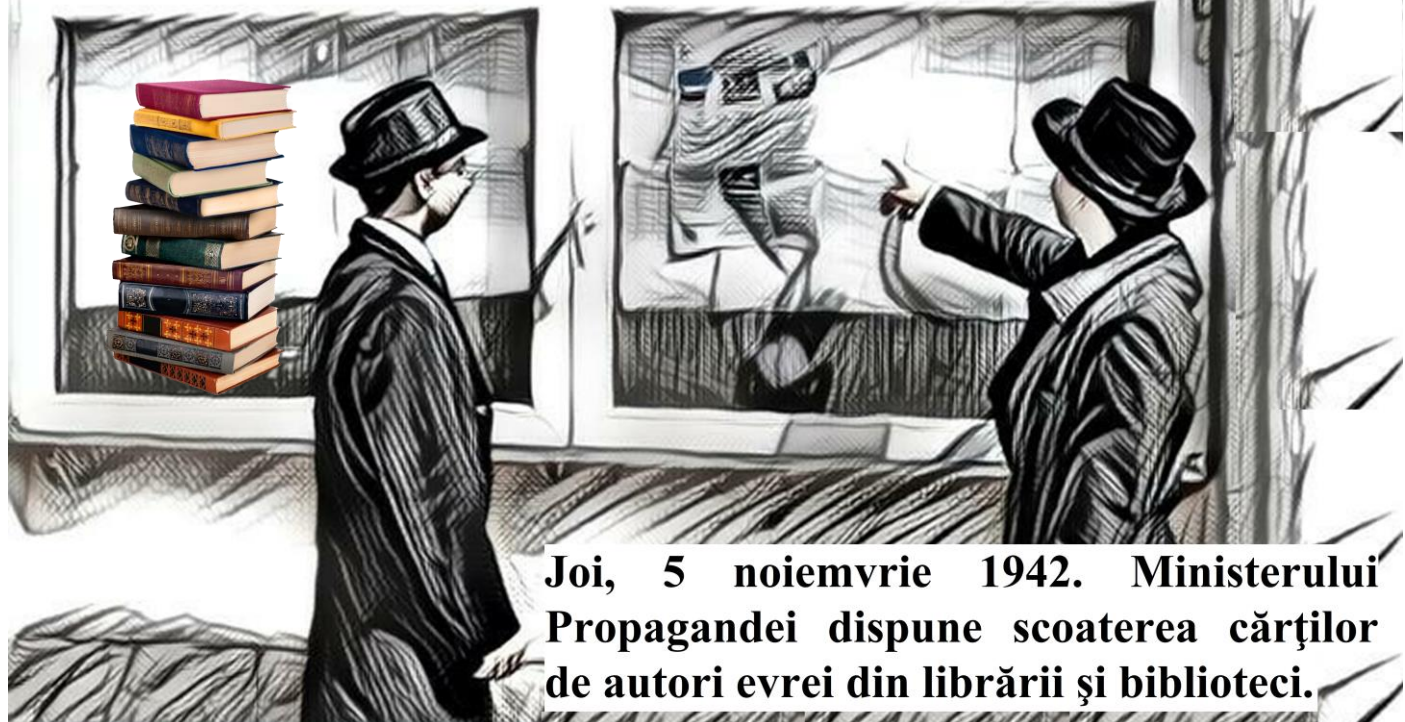
Vineri, 25 septembrie (1942)

La Tiraspol – îmi povestește Braniște –, una din cele mai citite cărți este *Accidentul*. Pentru un motiv foarte simplu: se cumpără și se citește ce se găsește. Or, Cărăbaș a dus acolo 30 de exemplare din *Accidentul* și le-a desfăcut. Unor camarazi ofițeri, după ce au citit cartea, și le-a plăcut, Braniște le-a destăinuit că autorul e evreu.

– Ia uite, domnule! Nici nu se cunoaște!⁷⁷

⁷⁷ Sebastian, Mihail, op. cit., p. 474

hachette

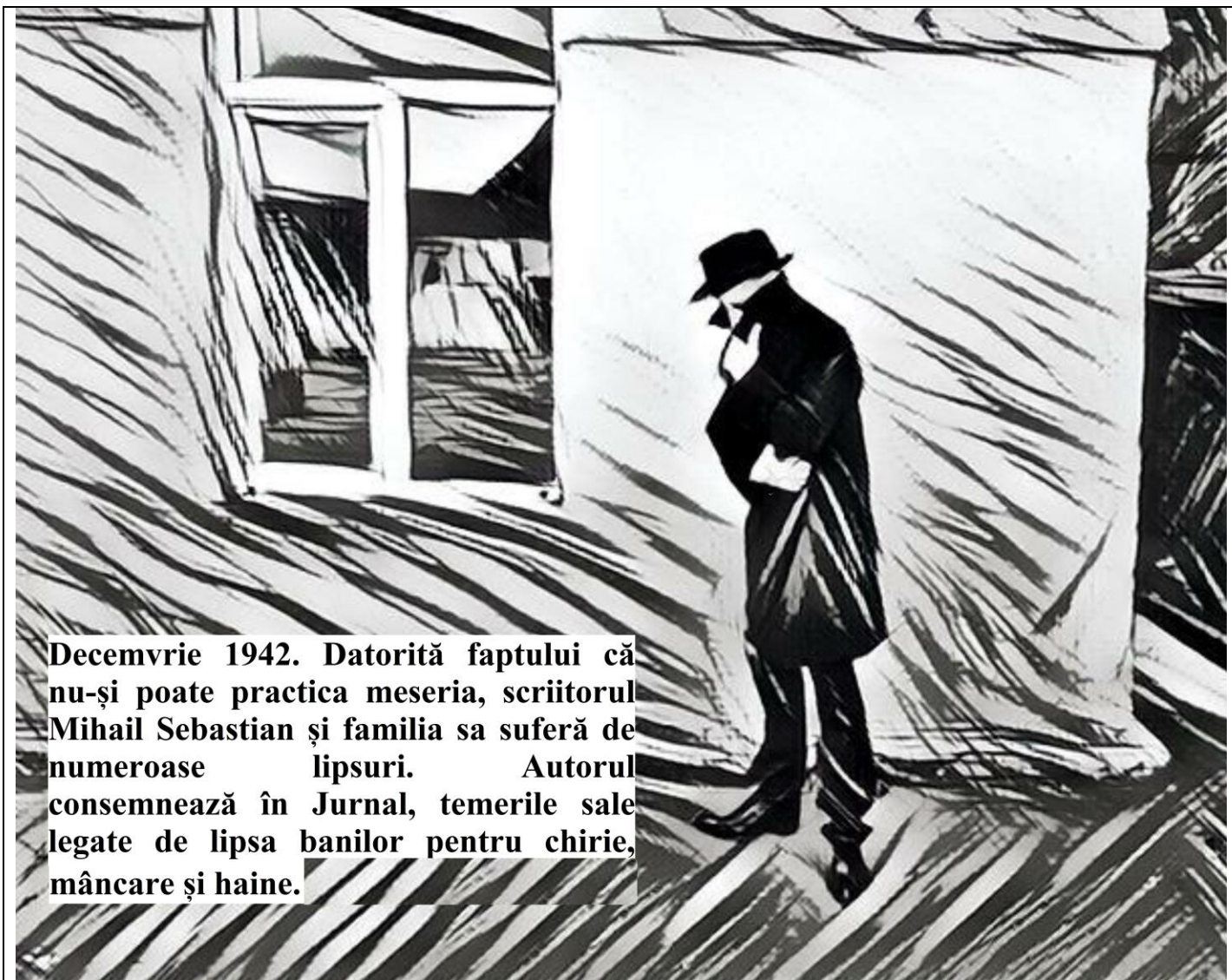
Joi, 5 noiembrie 1942. Ministerului Propagandei dispune scoaterea cărților de autori evrei din librării și biblioteci.

Fragment din Jurnal

Joi, 5 noiembrie (1942)

Un ordin al Ministerului Propagandei dispune scoaterea cărților de autori evrei din librării și biblioteci. Am văzut azi la „Hachette” două imense tablouri tipărite cu litere mari: Scriitori evrei. Sunt, desigur, și eu acolo, afișat ca un delincvent, ca un criminal: numele părinților, data și anul nașterii, lista cărților. Lipseau doar semnalmentele. Întâi am rîs (mai ales că întreg tabloul e plin de inexactități), dar pe urmă m-am gândit că afișarea asta nu ne face nici un bine. Mă tem că va atrage atenția asupra noastră și cine știe ce mai iese de aici? De doi ani, nu mă duc la teatru, nu intru în restaurante, evit să mă plimb prin centru, nu văd mai pe nimeni, nu caut pe nimeni, încerc să mă țin cât mai departe, cât mai singur, cât mai uitat – și acum numele meu în toate librăriile!⁷⁸

⁷⁸ Sebasitian, Mihail, op. cit., p. 482

Decembrie 1942. Datorită faptului că nu-și poate practica meseria, scriitorul Mihail Sebastian și familia sa suferă de numeroase lipsuri. Autorul consemnează în Jurnal, temerile sale legate de lipsa banilor pentru chirie, mâncare și haine.

Fragment din Jurnal

Luni, 22 septembrie (1941)

Nu am bani și nu știu unde să găsec. Chiria trebuie plătită peste trei zile (dacă proprietarul va voi să reînnoiască contractul) și pe urmă nu știu ce voi mai face. Va trebui să-i vorbesc lui Zissu într-o zi – dar cu ce șanse?⁷⁹

Joi, 25 septembrie (1941)

93000 lei îmi cere proprietarul ca să-mi reînnoiască contractul. Voi accepta, desigur, căci o mutare acum este imposibilă. Oficiul de închirieri nici nu ia probabil în considerare cererile evreiești. Mi se spune că noi contracte evreii nu pot face decât în sectorul de Negru (Dudești-Văcărești). Sunt cu totul la discreția proprietarului meu, care îmi poate cere oricât și mă poate sili să dau oricât. Jumătate oră am discutat, încercând să obțin o reducere. Era umilitor, trist penibil. Am ieșit de acolo cu nervii exasperați. Aș fi vrut, întorcându-mă acasă, să pot izbucni, să pot urla, să pot plânge.⁸⁰

Sâmbătă, 27 septembrie (1941)

De unde voi lua banii? Ce îi voi da Mamii pentru conșniță luni sau marți, când se vor termina ultimii 2000 lei, care ne-au mai rămas astăzi, după plata chiriei? Când nu mă gândesc la sinucidere, mă gândesc la cerșeală.⁸¹

⁷⁹ Sebastian, Mihail, op. cit., p. 389

⁸⁰ Sebastian, Mihail, op. cit., p. 390

⁸¹ Ibidem

Duminică, 20 decembrie (1942)

Trăiesc cu adevărat de pe o zi pe alta. Am o mie de lei în buzunar – și nu știu de unde voi mai găsi poimîine altă mie. Nu cheltuiesc pentru mine decît banii de tramvai. De zece zile m-am lăsat de tutun. Între timp, am tot încasat de la școală mici sume de bani, 2.000, 3.000, 4.000 – diferențe de salar pe lunile trecute. Se pare că mâine îmi vor da salariul pe ianuarie (vreo 6.000, cred). Și pe urmă – nu mai știu deloc. Chiria n-am s-o plătesc la 26, dar de plătit tot va trebui într-o zi, peste o săptămînă sau două. Cu ce? De unde?... Hainele mi se jerpelesc. Ghetele arată din ce în ce mai prost. Sunt jigărit, sunt obosit, sunt terminat, sunt inutil. De aici pînă la a întinde mina și a cere – cît mai e?⁸²

⁸² Sebasitian, Mihail, op. cit., p. 489

**În această perioadă
lipsa banilor era o
constantă în viața lui
Mihail Sebastian.
Legile antisemite au
făcut ca întreaga
comunitate evreiască
din România să
trăiască de pe o zi pe
alta.**

Fragment din Jurnal

Luni, 29 septembrie (1941)

Mai aveam 130 lei în buzunar. 100 i-am dat Mamei și mai am 30. Măine va trebui să găsec niște bani, dar de unde? Mă jenez să-i cer lui...⁸³

Miercuri, 23 decembrie (1941)

Ajun de Crăciun, cu agitația lui de sărbătoare, de grabă, de belșug, de bogăție – toate străine de mine. Vitrine luminate, magazine pline de lume, cumpărături, pachete albe, cadouri... Eu nu pot cumpăra nimic. Pînă azi-dimineață nu aveam un ban. Mă tot întrebam de unde să iau 2-3 mii de lei să-i dau Mamei, pentru coșnița celor patru zile de sărbătoare. Pe la 2 mi-a venit un plic de la Zissu, cu 10.000 cred. N-am avut destul curaj nici să citesc ce-mi scrie, nici să număr banii. Mi-e rușine, mi-e îngrozitor de rușine. Aș vrea să-i pot duce chiar mîine banii înapoi. Față de nimeni nu m-am simțit vreodată mai prost, decît față de omul ăsta așa de bogat și așa de sordid. 23 decembrie – ziua chiriei. M-am întîlnit cu proprietăreasa în curte, dar nu i-am spus nimic. Poate mă va aștepta – dar oricum mă are în mîină acum și, dacă ar vrea, ne-ar putea da afară oricînd.⁸⁴

Sâmbătă, 13 februarie (1943)

14.000 de lei taxa de zăpadă pentru mine și Benu. Pînă la 23 febr. am de plătit alți 40.000 taxe militare. Iar în martie, teribila problemă a chiriei. De unde? Cu ce? Cum? Nici nu îndrăznesc să mă gîndesc.⁸⁵

⁸³ Sebastian, Mihail, op. cit., p. 393

⁸⁴ Sebastian, Mihail, op. cit., p. 425

⁸⁵ Sebastian, Mihail, op. cit., p. 504

Luni, 4 ianuarie
1943. Rația de
pâine pe care au
voie s-o
achiziționeze
evreii devine tot
mai mică.
Măsurile
economice
împotriva lor sunt
tot mai dure.

Fragment din Jurnal

Joi, 10 septembrie (1942)

Evreii nu vor avea pâine o zi din cinci. Rația de zahăr se scade pentru evrei de la 200 de grame la 100. Cea pentru creștini se menține la 600.⁸⁶

Luni, 4 ianuarie (1943)

Începînd de azi evreii au nu 50, ci 100 de grame de pâine mai puțin decît creștinii. Patru din zece rații zilnice ne sunt suprimate.⁸⁷

⁸⁶ Sebasitian, Mihail, op. cit., p. 470

⁸⁷ Sebasitian, Mihail, op. cit., p. 494

La 23 august 1944 România rupe alianța cu Germania nazistă și revine la democrație, renunțând la legislația antisemită. Însă trupele sovietice ocupă România, producând dezordine, violențe, jafuri și impunând o serie de decizii arbitrare.

Fragment din Jurnal

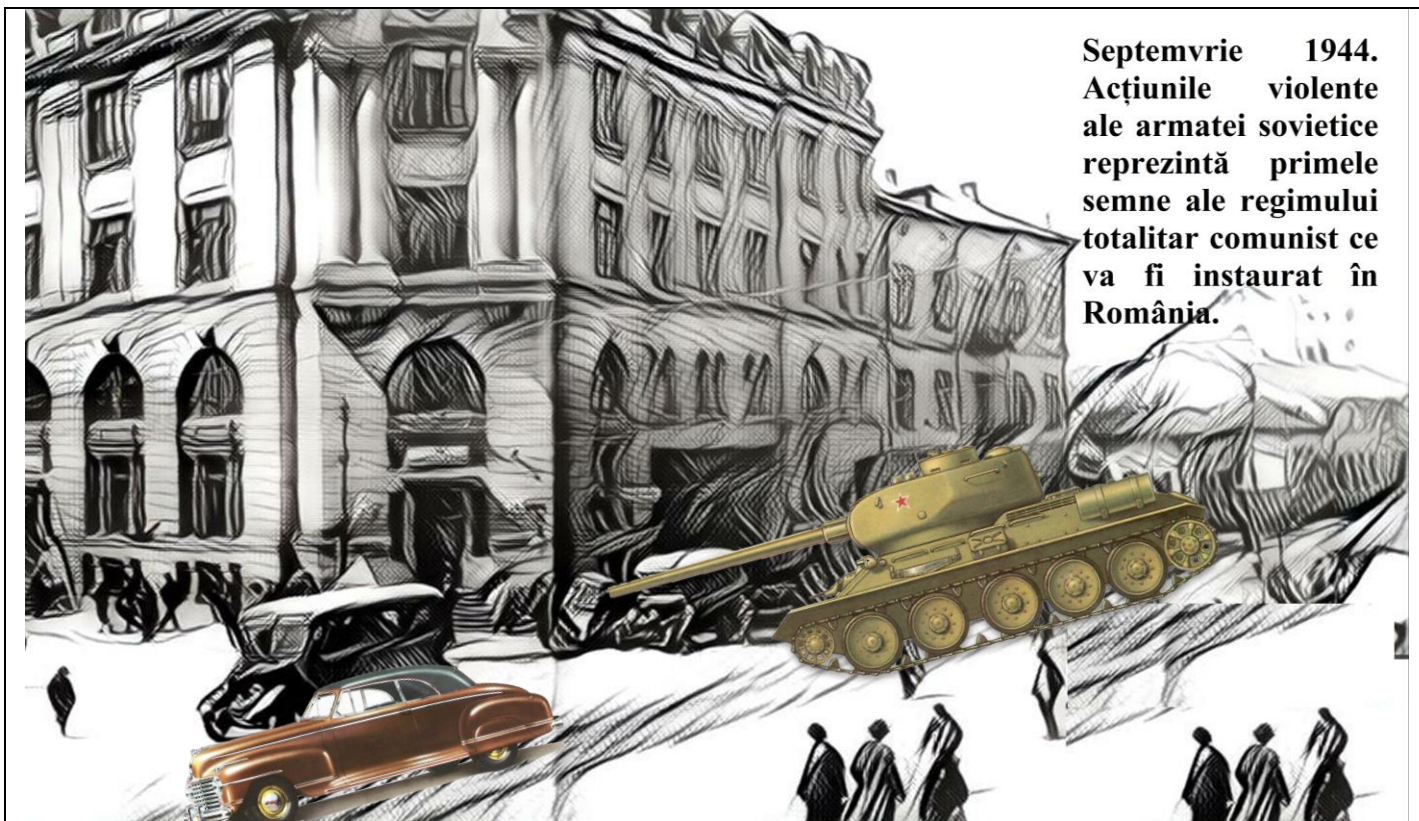
Vineri, 1 septembrie (1944)

Nedumerire, frică, îndoială. Soldați ruși care violează femei (Dina Cocea povestea ieri). Soldați care opresc mașini în stradă, dau jos pe șofer și pasageri, se urcă la volan și dispar. Magazine prădate. Azi după-masă, la Zaharia, au năvălit vreo trei și au răscolit casa de fier, de unde au luat ceasornice. (Ceasornicul e jucăria care le place mai mult.) Nu pot lua prea în tragic toate incidentele sau accidentele. Mi se par normale. Chiar juste. Nu e drept ca România să scape prea ușor. La urma urmelor, Bucureștiul ăsta îmbeșugat, nepăsător, frivol e o provocare pentru o armată care vine dintr-o țară pustiită.

Spre seară, o ordonanță tipărită în rusește și românește, pe hîrtii mici cît un program de cinematograful, interzice circulația pe străzi după ora 9 și ordonă predarea aparatelor de radio.

Am impresia că sunt texte-tip, gata făcute înainte de 23 august și care n-au fost încă anulate de situația nou creată. Probabil că foarte repede totul se va lămuri. Rușii sunt, în definitiv, în dreptul lor. Dezgustători sunt localnicii – evrei și români devalma.⁸⁸

⁸⁸ Sebasitian, Mihail, op. cit., p. 562

Septemvrie 1944.
Acțiunile violente
ale armatei sovietice
reprezintă primele
semne ale regimului
totalitar comunist ce
va fi instaurat în
România.

Fragment din Jurnal

Sâmbătă, 2 septemvrie (1944)

Am văzut azi-dimineață o tanchetă sovietică fugărind o mașină particulară pe care voia s-o confişte. Incidentele de stradă continuă. Trecători busculați, ca să dea ceasul. Ceasul e ideea fixă a soldatului rus. Ordonanța de ieri a apărut azi în toate ziarele. Circulația la ora 9 seara încetează. Aparatele de radio trebuie depuse. Nu e un semn prea limpede de libertate – și lumea va pricepe greu. Dar dacă poate fi o lecție pentru români, care s-au exersat 4 ani cu prădarea evreilor, nu strică.⁸⁹

⁸⁹ Sebasitian, Mihail, op. cit., p. 562

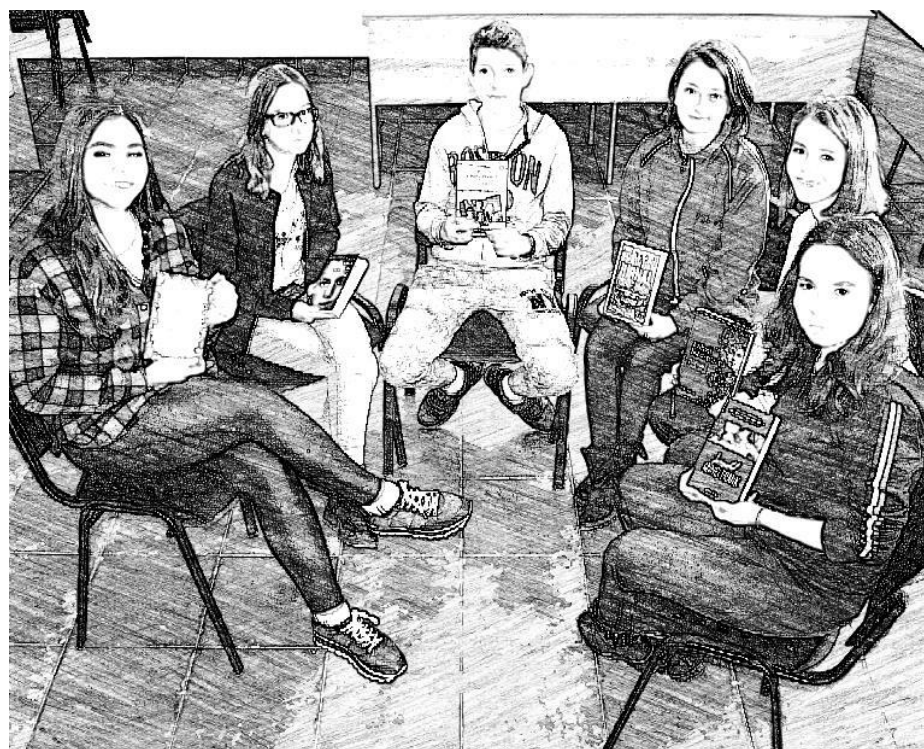

Mihail Sebastian (1907-1945)

Cum a fost relizat materialul didactic „Încălcare drepturilor omului în perioada Holocaustului în Jurnalul lui Mihail Sebastian. O istorie grafică”

În anul școlar 2017/2018 în cadrul Colegiului Național „Iulia Hasdeu” Lugoj a funcționat Cercul

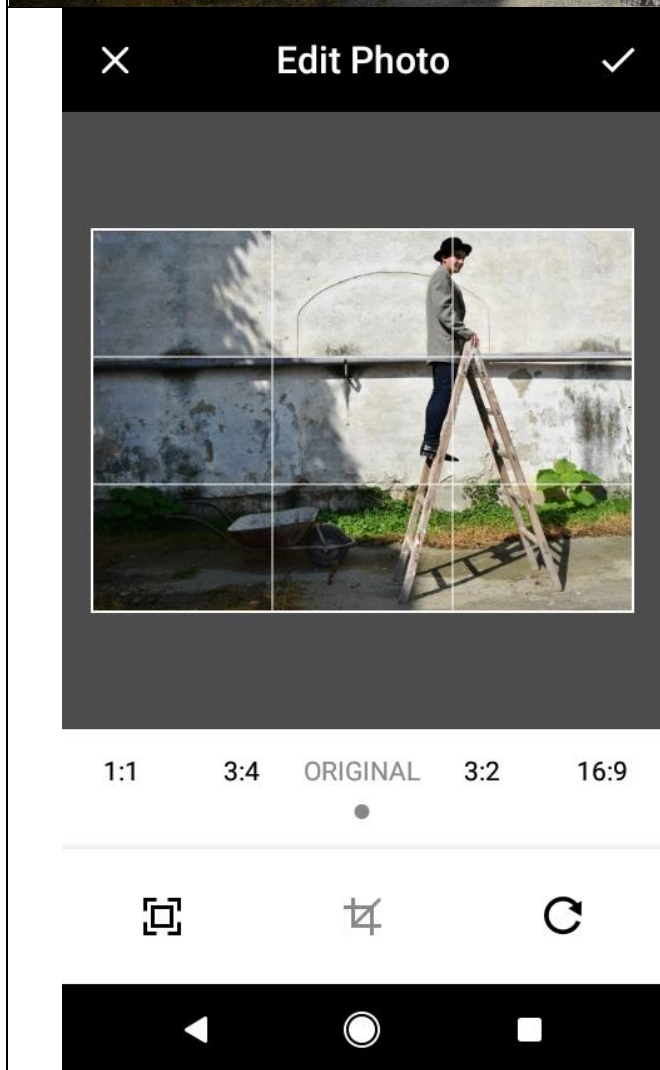
„Istoria evreilor. Holocaustul”. În primăvara anului 2018 implicați în cercul de „Istoria evreilor. Holocaustul” au avut ca sarcină de lucru citirea jurnalului lui Mihail Sebastian și redactarea unor fișe de lucru care să surprindă felul în care viața scriitorului Mihail Sebastian a fost afectată de legile antisemite din România anilor '40.

Elevii din cadrul Cercului de „Istoria evreilor. Holocaustul”, asistați de profesorii coordonatori, au prezentat, în cadrul unei acivități speciale, au prezentat principalele pasaje ce descriu legislația antisemită din Jurnalul lui Mihail Sebastian și principalele drepturi ale omului încălcate prin această legislație.

În vara anului 2018, în urma activității precedente, pe baza Jurnalului, au fost stabilite câteva scene care să fie transformate în desene, pentru realizarea unui material educațional grafic. Scenele au fost alese pentru a reflecta modul în care viața scriitorului Mihail Sebastian a fost afectată de legislația antisemită.

Marea problemă apărută în acest moment al proiectului a fost că nu aveam un desenator care să deseneze scenele pentru materialul grafic. Profesorii coordonatori, în urma participării într-un proiect Erasmus+, Going beyond the middle ground, au învățat despre o serie de programe și aplicații ce pot transforma fotografiile în desene. Proiectul a continuat prin realizarea unor fotografii, transformate ulterior în desene cu ajutorul unor programe și aplicații precum Art Filter, Pencil Sketch. Cu ajutorul altor programe fotografiile au fost inscripționate și au devenit părți ale materialului grafic.

Cu ajutorul calculatorului fotografia devine desen

După realizarea materialului grafic de către elevi s-au adăugat scurte sugestii metodologice. S-a adăugat o Anexă cu Declarația drepturilor omului și fragmente elocvente din Jurnal. După ce materialul a fost realizat în limba română a fost tradus în engleză. Astfel, această istorie grafică a devenit bilingvă, ea putând fi parcursă atât în română cât și în engleză.

Posibile activități didactice

Pe baza acestui material pedagogic pot fi realizate numeroase activități didactice. Iată ce vă sugerăm:

A. Într-o activitate de 50 de minute elevii (13-18 ani) vor discuta despre antisemitism și drepturile omului.

1. Activitatea poate începe cu un brainstorming având în centru cuvântul ACASĂ. Elevii trebuie să descopere cele mai importante noțiuni legate de acasă.

2. După încheierea acestei părți din lecție elevii, împărțiți pe grupe, trebuie să caute în materialul grafic, o scenă / un fragment de jurnal, care să corespundă cu una din noțiunile despre acasă.

3. Fiecare grupă prezintă scena și fragmentul descoperit și motivul alegerii. Elevii trebuie să descrie amănunțit ce s-a întâmplat.

4. Profesorul va sugera elevilor să caute în Anexă, în Declarația drepturilor omului, pentru a afla dacă în scena aleasă de ei s-a încălcat vreun drept fundamental și care e acesta.

5. La sfârșitul activității va cere elevilor să descrie modul în care s-ar simții dacă ar pierde o parte din ce reprezintă „acasă” pentru ei sau dacă li s-ar încălca un drept fundamental.

B. Într-o activitate de 50 de minute elevii (13-18 ani) vor discuta despre antisemitism în perioada guvernării antonesciene și modul în care legislația antisemită a afectat viața populației de origine evreiască.

1. Elevii sunt împărțiți pe grupuri și fiecare grup trebuie să aleagă o imagine din materialul grafic.

2. După parcurgerea materialului grafic și al fragmentului corespunzător din Jurnal, fiecare grupă trebuie să caute informații pe internet despre legea prin care evreilor din România li s-a anulat dreptul despre care au avut informații.

3. După descoperirea informațiilor, un reprezentant din fiecare grupă, prezintă tuturor celor din clasă ceea ce a descoperit grupa sa, în ceea ce privește legislația antisemită din România anilor '40.

4. La sfârșitul activității fiecare elev trebuie să scrie un eseu de 10-15 rânduri despre ce ar simții în cazul în care i-ar fi interzis un anumit drept (acesul la informații / telefo, hrană, îmbrăcăminte etc.)

5. La alegere, în funcție de timpul rămas, câteva eseuri vor fi citite în fața clasei.

Anexă

Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite a adoptat, la 10 decembrie 1948, Declarația universală a drepturilor omului⁹⁰.

Organizația Națiunilor Unite a luat ființă în 1945, la sfârșitul celui de Al Doilea Război Mondial. Prin adoptarea acestei declarații, țările membre ale organizației, încercau să condamne și să prevină acțiunile și măsurile prin care statele totalitare, apărute în perioada interbelică, au încălcat cele mai elementare drepturi ale omului, așa cum au fost ele formulate începând cu Declarația drepturilor și ale cetățeanului din 1789⁹¹.

DECLARAȚIA UNIVERSALĂ A DREPTURILOR OMULUI

Preambul

Considerînd că recunoașterea demnității inerente tuturor membrilor familiei umane și a drepturilor lor egale și inalienabile constituie fundamentul libertății, dreptății și păcii în lume,

Considerînd că ignorarea și disprețuirea drepturilor omului au dus la acte de barbarie care revoltă conștiința omenirii și că făurirea unei lumi în care ființele umane se vor bucura de libertatea cuvîntului și a convingerilor și vor fi eliberate de teamă și mizerie a fost proclamată drept cea mai înaltă aspirație a oamenilor,

Considerînd că este esențial ca drepturile omului să fie ocrotite de autoritatea legii pentru ca omul să nu fie silit să recurgă, ca soluție extremă, la revoltă împotriva tiraniei și asupririi,

Considerînd că este esențial a se încuraja dezvoltarea relațiilor prietenești între națiuni,

Considerînd că în Cartă popoarele Organizației Națiunilor Unite au proclamat din nou credința lor în drepturile fundamentale ale omului, în demnitatea și în valoarea persoanei umane, drepturi egale pentru bărbați și femei și că au hotărît să favorizeze progresul social și îmbunătățirea condițiilor de viață în cadrul unei libertăți mai mari,

Considerînd că statele membre s-au angajat să promoveze în colaborare cu Organizația Națiunilor Unite respectul universal și efectiv față de drepturile omului și libertățile fundamentale, precum și respectarea lor universală și efectivă,

Considerînd că o concepție comună despre aceste drepturi și libertăți este de cea mai mare importanță pentru realizarea deplină a acestui angajament, ADUNAREA GENERALĂ proclamă prezenta DECLARAȚIE UNIVERSALĂ A DREPTURILOR OMULUI, ca ideal comun spre care trebuie să tindă toate popoarele și toate națiunile, pentru ca toate persoanele și toate organele societății să se străduiască, avînd această

Declarație permanent în minte, ca prin învățătură și educație să dezvolte respectul pentru aceste drepturi și libertăți și să asigure prin măsuri progresive, de ordin național și internațional, recunoașterea și aplicarea lor universală și efectivă, atît în sânul popoarelor statelor membre, cât și al celor din teritoriile aflate sub jurisdicția lor.

Articolul 1

Toate ființele umane se nasc libere și egale în demnitate și în drepturi. Ele înzestrate cu rațiune și conștiință și trebuie să se comporte unii față de altele în spiritul fraternității.

Articolul 2

Fiecare om se poate prevala de toate drepturile și libertățile proclamate în prezenta Declarație fără nici un fel de deosebire ca, de pildă, deosebirea de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, de origine națională sau socială, avere, naștere sau orice alte împrejurări.

⁹⁰ http://www.anr.gov.ro/docs/legislatie/internationala/Declaratia_Universala_a_Drepturilor_Omului.pdf

⁹¹ https://ro.wikipedia.org/wiki/Declarația_drepturilor_omului_și_ale_cetățeanului

În afară de aceasta, nu se va face nici o deosebire după statutul politic, juridic sau internațional al țării sau al teritoriului de care ține o persoană, fie că această țară sau teritoriu sînt independente, sub tutelă, neautonome sau supuse vreunei alte limitări a suveranității.

Articolul 3

Orice ființă umană are dreptul la viață, la libertate și la securitatea persoanei sale.

Articolul 4

Nimeni nu va fi ținut în sclavie, nici în servitute; sclavajul și comerțul cu sclavi sînt interzise sub toate formele lor.

Articolul 5

Nimeni nu va fi supus torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante.

Articolul 6

Fiecare om are dreptul să i se recunoască pretutindeni personalitatea juridică.

Articolul 7

Toți oamenii sînt egali în fața legii și au, fără nici o deosebire, dreptul la o egală protecție a legii. Toți oamenii au dreptul la o protecție egală împotriva oricărei discriminări care ar viola prezenta Declarație și împotriva oricărei provocări la o asemenea discriminare.

Articolul 8

Orice persoana are dreptul la satisfacția efectivă din partea instanțelor juridice naționale competente împotriva actelor care violează drepturile fundamentale ce-i sînt recunoscute prin constituție sau lege.

Articolul 9

Nimeni nu trebuie să fie arestat, deținut sau exilat în mod arbitrar.

Articolul 10

Orice persoană are dreptul în deplină egalitate de a fi audiată în mod echitabil și public de către un tribunal independent și imparțial care va hotărî fie asupra drepturilor și obligațiilor sale, fie asupra temeiniciei oricărei acușări în materie penală îndreptată împotriva sa.

Articolul 11

1. Orice persoană acuzată de comiterea unui act cu caracter penal are dreptul să fie presupusă nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi stabilită în mod legal în cursul unui proces public în care i-au fost asigurate toate garanțiile necesare apărării sale.

2. Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care nui constituiau, în momentul cînd au fost comise, un act cu caracter penal conform dreptului internațional sau național. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai grea decît aceea care era aplicabilă în momentul cînd a fost săvîrșit actul cu caracter penal.

Articolul 12

Nimeni nu va fi supus la imixtiuni arbitrare în viața sa personală, în familia sa, în domiciliul lui sau în corespondența sa, nici la atingeri aduse onoarei și reputației sale. Orice persoană are dreptul la protecția legii împotriva unor asemenea imixtiuni sau atingeri.

Articolul 13

1. Orice persoană are dreptul de a circula în mod liber și de a-și alege reședința în interiorul granițelor unui stat.

2. Orice persoană are dreptul de a părăsi orice țară, inclusiv a sa, și de reveni în țara sa.

Articolul 14

1. În caz de persecuție, orice persoană are dreptul de a căuta azil și de a beneficia de azil în alte țări.

2. Acest drept nu poate fi invocat în caz de urmărire ce rezultă în mod real dintr-o crimă de drept comun sau din acțiuni contrare scopurilor și principiilor Organizației Națiunilor Unite.

Articolul 15

1. Orice persoană are dreptul la o cetățenie.
2. Nimeni nu poate fi lipsit în mod arbitrar de cetățenia sa sau de dreptul de a-și schimba cetățenia.

Articolul 16

1. Cu începere de la împlinirea vârstei legale, bărbatul și femeia, fără nici o restricție în ce privește rasa, naționalitatea sau religia, au dreptul de a se căsători și de a întemeia o familie. Ei au drepturi egale la contractarea căsătoriei, în decursul căsătoriei și la desfacerea ei.

2. Căsătoria nu poate fi încheiată decât cu consimțământul liber și deplin al viitorilor soți.

3. Familia constituie elementul natural și fundamental al societății și are dreptul la ocrotire din partea societății și a statului.

Articolul 17

1. Orice persoană are dreptul la proprietate, atât singură, cât și în asociație cu alții.
2. Nimeni nu poate fi lipsit în mod arbitrar de proprietatea sa.

Articolul 18

Orice om are dreptul la libertatea gândirii, de conștiință și religie; acest drept include libertatea de a-și schimba religia sau convingerea, precum și libertatea de a-și manifesta religia sau convingerea, singur sau împreună cu alții, atât în mod public, cât și privat, prin învățătură, practici religioase, cult și îndeplinirea riturilor.

Articolul 19

Orice om are dreptul la libertatea opiniilor și exprimării; acest drept include libertatea de a avea opinii fără fără imixtiune din afară, precum și libertatea de a căuta, de a primi și de a răspîndi informații și idei prin orice mijloace și independent de frontierele de stat.

Articolul 20

1. Orice persoană are dreptul la libertatea de întrunire și de asociere pașnică.
2. Nimeni nu poate fi silit să facă parte dintr-o asociație.

Articolul 21

1. Orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale țării sale, fie direct, fie prin reprezentanți liber aleși.

2. Orice persoană are dreptul de acces egal la funcțiile publice din țara sa.

3. Voința poporului trebuie să constituie baza puterii de stat; această voință trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal și exprimat prin vot secret sau urmînd o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului.

Articolul 22

Orice persoană, în calitatea sa de membru al societății, are dreptul la securitatea socială; ea este îndreptățită ca prin efortul național și colaborarea internațională, ținîndu-se seama de organizarea și resursele fiecărei țări, să obțină realizarea drepturilor economice, sociale și culturale indispensabile pentru demnitatea sa și libera dezvoltare a personalității sale.

Articolul 23

1. Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii sale, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la ocrotirea împotriva șomajului.

2. Toți oamenii, fără nici o discriminare, au dreptul la salariu egal pentru muncă egală.

3. Orice om care muncește are dreptul la o retribuție echitabilă și satisfăcătoare care să-i asigure atât lui, cât și familiei sale, o existență conformă cu demnitatea umană și completată, la nevoie, prin alte mijloace de protecție socială.

4. Orice persoană are dreptul de a înțemeia sindicate și de a se afilia la sindicate pentru apărarea intereselor sale.

Articolul 24

Orice persoană are dreptul la odihnă și recreație, inclusiv la o limitare rezonabilă a zilei de muncă și la concedii periodice plătite.

Articolul 25

1. Orice om are dreptul la un nivel de trai care să-i asigure sănătatea și bunăstarea lui și familiei sale, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare; el are dreptul la asigurare în caz de șomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrânețe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistență, în urma unor împrejurări independente de voința sa.

2. Mama și copilul au dreptul la ajutor și ocrotire deosebite. Toți copiii, fie că sînt născuți în cadrul căsătoriei sau în afara acesteia, se bucură aceeași protecție socială.

Articolul 26

1. Orice persoana are dreptul la învățătură. Învățămîntul trebuie să fie gratuit, cel puțin în ceea ce privește învățămîntul elementar și general. Învățămîntul elementar trebuie să fie obligatoriu. Învățămîntul tehnic și profesional trebuie să fie la îndemîna tuturor, iar învățămîntul superior trebuie să fie de asemenea egal, accesibil tuturor, pe bază de merit.

2. Învățămîntul trebuie să urmărească dezvoltarea deplină a personalității umane și întărirea respectului față de drepturile omului și libertățile fundamentale. El trebuie să promoveze înțelegerea, toleranța, prietenia între toate popoarele și toate grupurile rasiale sau religioase, precum și dezvoltarea activității Organizației Națiunilor Unite pentru menținerea păcii.

3. Părinții au dreptul de prioritate în alegerea felului de învățămînt pentru copiii lor minori.

Articolul 27

1. Orice persoană are dreptul de a lua parte în mod liber la viața culturală a colectivității, de a se bucura de arte și de a participa la progresul științific și la binefacerile lui.

2. Fiecare om are dreptul la ocrotirea intereselor morale și materiale care decurg din orice lucrare științifică, literară sau artistică al cărei autor este.

Articolul 28

Orice persoană are dreptul la o orînduire socială și internațională în care drepturile și libertățile expuse în prezenta Declarație pot fi pe deplin îndeplinite.

Articolul 29

1. Orice persoană are îndatoriri față de colectivitate, deoarece numai în cadrul acesteia este posibilă dezvoltarea liberă și deplină a personalității sale.

2. În exercitarea drepturilor și libertăților sale, fiecare om nu este supus decît numai îngrădirilor stabilite prin lege, exclusiv în scopul de a asigura cuvenita recunoaștere și respectare a drepturilor și libertăților altora și ca să fie satisfăcute justele cerințe ale moralei, ordinii publice și bunăstării generale într-o societate democratică.

3. Aceste drepturi și libertăți nu vor putea fi în nici un caz exercitate contrar scopurilor și principiilor Organizației Națiunilor Unite.

Articolul 30

Nici o dispoziție a prezentei Declarații nu poate fi interpretată ca implicînd pentru vreun stat, grupare sau persoană dreptul de a se deda la vreo activitate sau de a săvârși vreun act îndreptat spre desființarea unor drepturi sau libertăți enunțate în prezenta Declarație.

Human rights violation during the Holocaust in Mihail Sebastian's Journal. A graphic history

Mihail Sebastian is the literary pseudonym of Iosif Hechter, Romanian writer of Jewish origin, born in Brăila on the 18th of October 1907.

Mihail Sebastian graduated the Law school and the Philosophy school of the University of Bucharest and worked as a lawyer. In 1926 he debuted in literature and publishing. In 1932 his first volume, *Fragmente dintr-un carnet găsit* („*Fragments from a Found Notebook*”), was released. In 1934 he publishes the volume *De două mii de ani* („*For Two Thousand Years*”). Other known pieces of Mihail Sebastian's are the novels: *Orașul cu salcâmi* („*The Acacia Tree City*”) and *Accidentul* („*The Accident*”) and the plays: *Jocul de-a vacanța* („*Holiday Games*”), *Steaua fără nume* („*The Nameless Star*”), *Ultimă oră* („*Breaking News*”).

During the Second World War and particularly during the Antonescu government he is affected by the anti-Semitic laws and measures and can no longer plead as a lawyer or work as a journalist. His plays cannot be represented on stage anymore. Being in this situation, he ends up teaching as a highschool teacher at the Jewish Highschool. He continues writing, and the play *The Nameless Star* is represented in 1944 with the help of a colleague who signs in the author's name.

Mihail Sebastian died at the age of 38, on 29th May 1945, in a car accident.

Between 1935 and 1944 Mihail Sebastian kept a journal. Among other things, in this Journal the writer wrote about how he was affected by the anti-Semitic laws and the measures taken by the government led by Ion Antonescu (1940-1944). The Journal records the sufferings of the Jewish community from Romania during this period. This is the narration from the Journal.

Mihail Sebastian was a writer, of Jewish origin, in Romania in the first half of the 20th century.

During The Second World War, his life was affected by the anti-Semitic policy of the Romanian state. The writer recorded what happened in a Journal.

Antisemitism was felt in the Romanian society starting with the end of the 1930s. Mihail Sebastian was affected during the conscription, when he was assigned to a special Jewish detachment.

Fragment from Journal

Thursday, January 9 (1940)

Today, the adjutant, Ghiță Ionescu - who is conscripted and works there - told me that the upcoming conscription on January 15 is especially made for the Jews. 1500 Jews and no Christian are called.

– I don't understand why. It might work in times of war. You make special Jewish troops to send to the front line and decimate them. But now, what's the point? he was telling me.

I left depressed. All of it is bearable until you start to feel smitten not as a soldier, not as a citizen, but as a Jew. Thousands, tens of thousands are called to carry stone and dig trenches in Bessarabia and in Dobrogea.

Sunday, January 28 (1940)

Voichiță Aurel, my comrade from 21 Infantry, was telling me yesterday about captain Capșuneanu something that summarizes the entire Romanian policy:

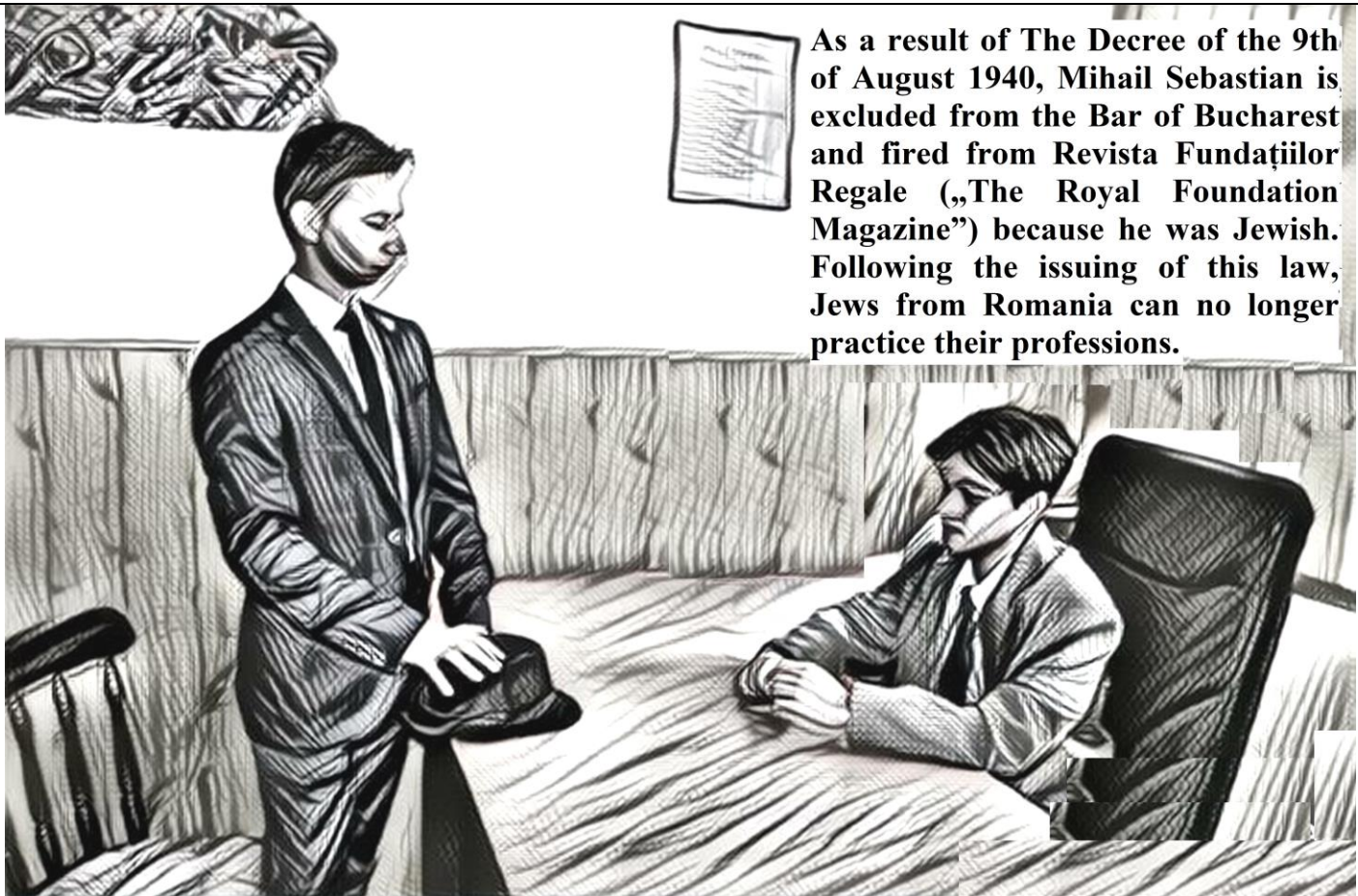
– He's crazy, he's bad, he beats and swears, but he has a good part: he doesn't like Jews and he lets us hit them.

It is exactly the consolation the Germans offer to the Czechs, the Poles, and they are ready to offer it to the Romanians.

Wednesday, January 1 (1941)

However, I regret that I wasn't brave enough to continue my diary in the last half year... The night mobilization, the departure, the road to Oltenita - surreal, the arrival at dawn in the rain at Valea lui Soare, the 4 weeks there, the scenes repeated with Niculescu, with Capsuneanu, the short liberty from Bucharest in early August (with the violent feeling that „the are” and „the other life” are two absolutely different things, as if they were two foreign planets)... Then the sudden return to Oltenita, the night, the terrible night of August 11, 1940, in the station, like a nightmare in which Capusuneanu and Niculescu's voices were combined in a scream... The two nights and three days of the regular train, the endless hours in the train station from Bucharest, the long turn to Prahova Valley, then to Brașov, Sighișoara, crossing Transylvania, the road to Lugoj... the day in Lugoj railway station, the torment, the endless torture in the railway station, the arrival at Boldur, the tragicomic night „the change of equipment” and then the rest of the two weeks from Boldur, culminating in returning home to a detachment of Jews... Or the march from Boldur to Lugoj!

Or returning from the regiment! Or the morning of unloading the wagons! All now lose their tragic and grotesque intensity.

As a result of The Decree of the 9th of August 1940, Mihail Sebastian is excluded from the Bar of Bucharest and fired from Revista Fundațiilor Regale („The Royal Foundation Magazine”) because he was Jewish. Following the issuing of this law, Jews from Romania can no longer practice their professions.

Fragment from Journal

Wednesday, January 1 (1941)

At that time it seemed to me that I would never be able to get the loathing, the disgust, the tiredness out of my heart. I had reached a state of a kind of stupor which made me accept without protest, as in a dream, the many blows that followed: the exclusion from bar, the firing from Foundation, being sent to dig with a work detachment ... Perhaps I should have written about it all. Perhaps I should have kept all of them in mind.

Friday, September 5 (1941)

I was at the Bar to get back my diplomas from my folder. It's been a year since they had removed me from the system, and today was the first time I had entered the court since then. Emotionless (I have no memories, no regrets, no hopes about the place), but with some disgust. Amused by the guy from the secretariat, who, I don't know why, talked to me in German from time to time.

– I'm not anti-Semitic. Duh! I've got other beliefs. How much do you give? Wieviel? Fünf hundert?
I gave him 300 and he received it with an amusing air of generosity and wide views.

March 1941. As a consequence of the appearance of the Law of Rentals the playwright Mihail Sebastian has to leave his house.

Fragment from Journal

Tuesday, March 18 (1941)

The text from The Law of Rentals appeared in the newspapers this morning, depressing. I don't know why the „legal” anti-Semitic measures seem to me bitterer, more humiliating than the violence, than the breaking of windows... I have been sad all day. I am down-hearted and not because I will have to pay a rent which I can't afford, not because I will, probably, have to give up my single room apartment, not because we will have to search, who knows for how long, until finding a house to move in, but because of this senseless cruelty, whose single purpose is to harm and mock...

Sunday, March 23 (1941)

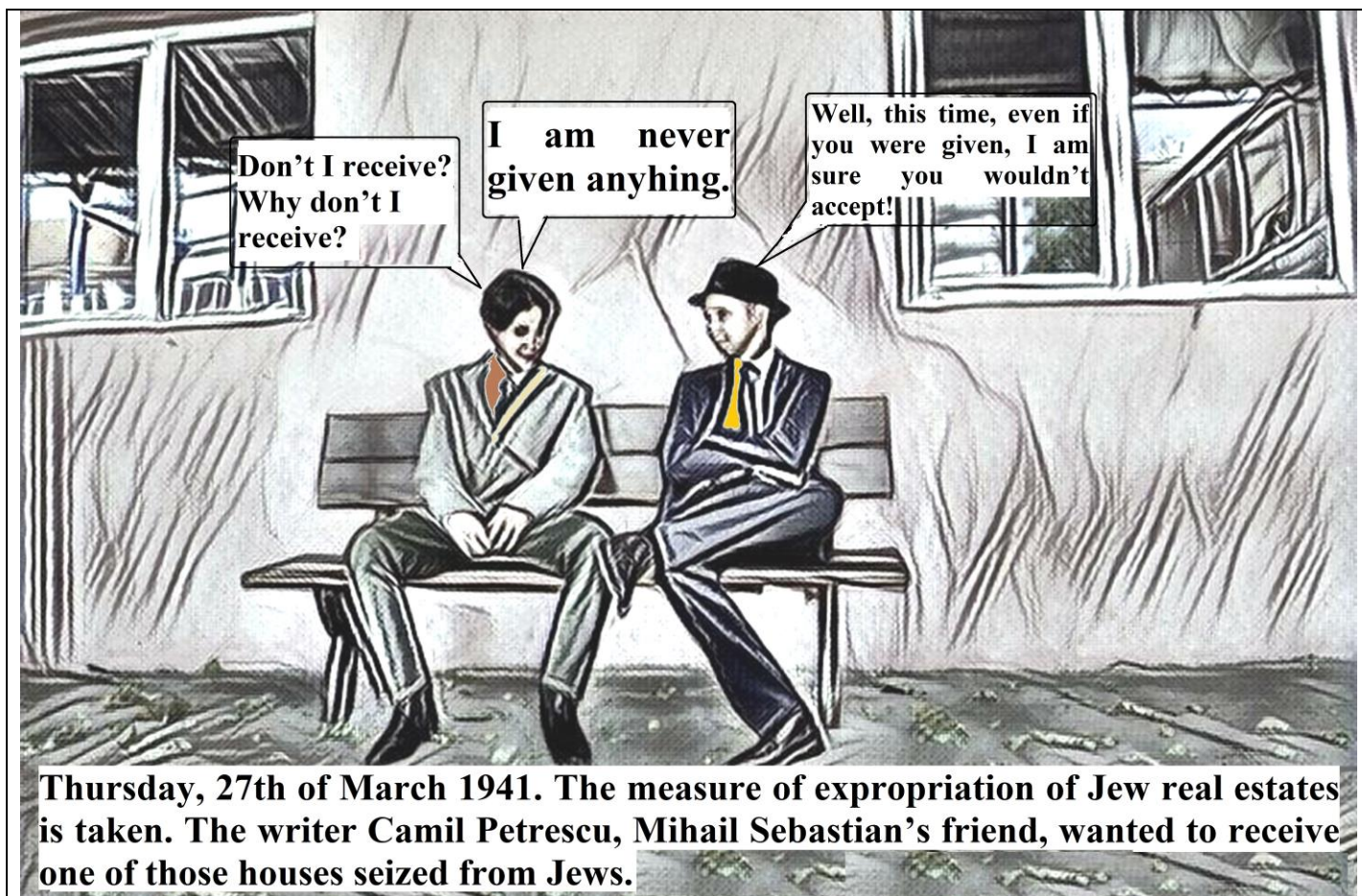
I will probably be forced to leave my bedsit. The demands of my owners are frightening me...

Thursday, April 10 (1941)

Autumn day. Cold, rain, cold November dampness. It is warm inside the house, but you don't feel „at home”. In 10 days I must hand the house to the new renter. Starting the next week I will start to move my things. I don't know where yet. I would like to have a room at my mom's house. But their apartment is too small to offer anything more than a bed. Neither the books, nor the work table, nor the closet with clothes would fit in there... I don't know what will replace this loneliness.

Wednesday, April 16 (1941)

I'm so obsessed with the moving that will come. This house I must leave and in which I have lived for two and a half years, in which I haven't been – God knows – happy, has become dear to me like it was a living being. I look at my stuff, as they are gathered here, and I have a feeling that it makes it alive, like a „presence”. It's a privacy which falls apart, it's a bond which breaks, it's another moment in my life that's over... Sometimes I'm telling myself that I don't have the right to allow myself be depressed about such a thing. We are at war...

Fragment from Journal

Thursday, March 27 (1941)

At half past 11 tonight – just now –, Radio Bucharest announced that the Jewish real estates have been expropriated. The houses taken from Jews are going to be given to teachers, officers, magistrates etc. What worries me is not the measure itself (because nothing matters and the only essential view-point is: war), the fact that by taking a rough anti-Semitic measure the government skips an entire series of anti-Semitic blows which could have given as a gradual series of diversions. What could come after such an expropriation? Maybe the organization of a ghetto. But what then? Then there remains only the pogrom.

Friday, March 28 (1941)

...this feeling – no matter how precarious – of any official justice is lost. All morning newspapers today are announcing on the first page, with huge headlines, the news of the Jewish expropriation... What is important in Romania, today, Friday March 28th, 1941, is taking away the houses of the Jews. The rest of it has no meaning!

... Camil Petrescu is complaining that he probably won't be given any of the Jewish expropriated houses.

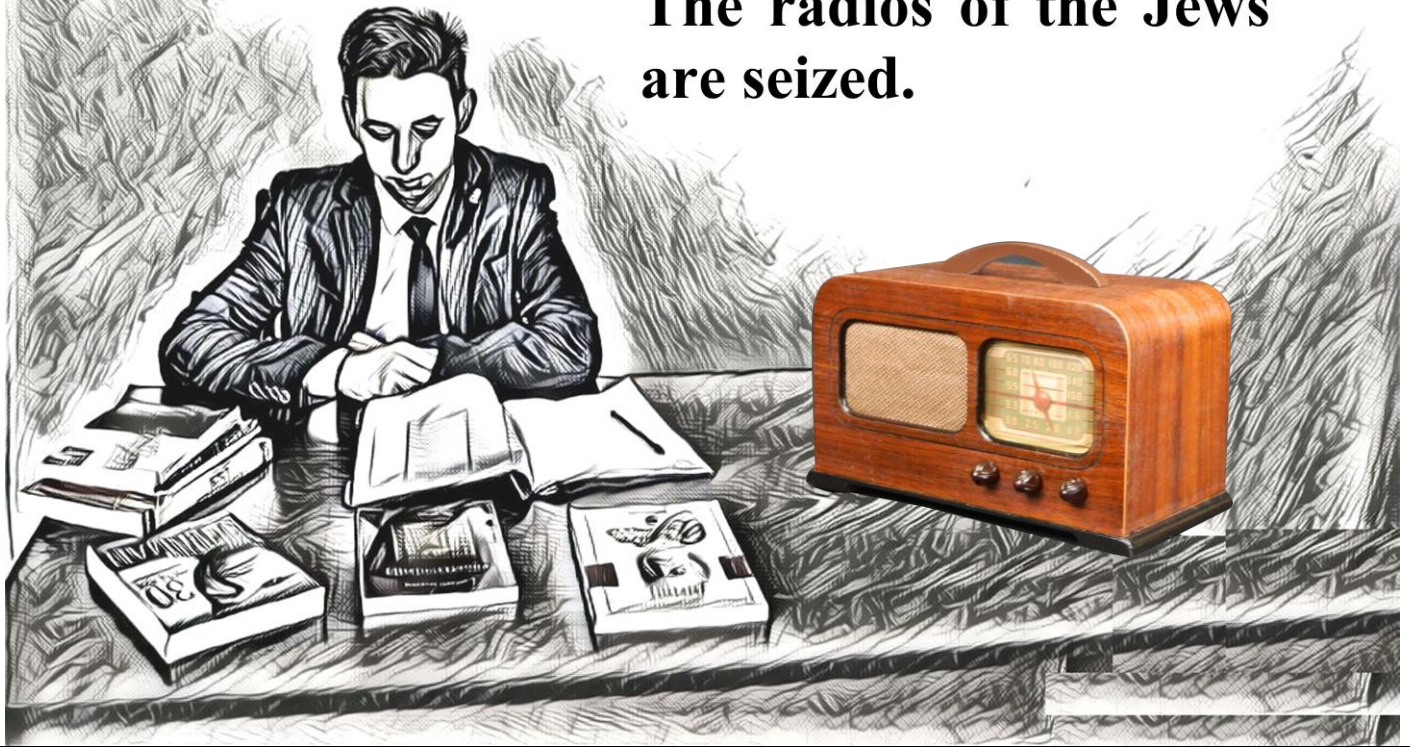
– I am never given anything, he says dejected.

– Well, this time, I reply, even if you were given, I am sure you wouldn't accept!

– I wouldn't accept? Why shouldn't I accept?

He was talking so calmly, that I realised he saw no reason not to take a house which didn't belong to him, which had been seized from a Jew, but he was actually expecting to be given such a house, and it would be a disappointment not to be offered such a house.

**Sunday, April 20, 1941.
The radios of the Jews
are seized.**

Fragment from Journal

Sunday, April 20 (1941)

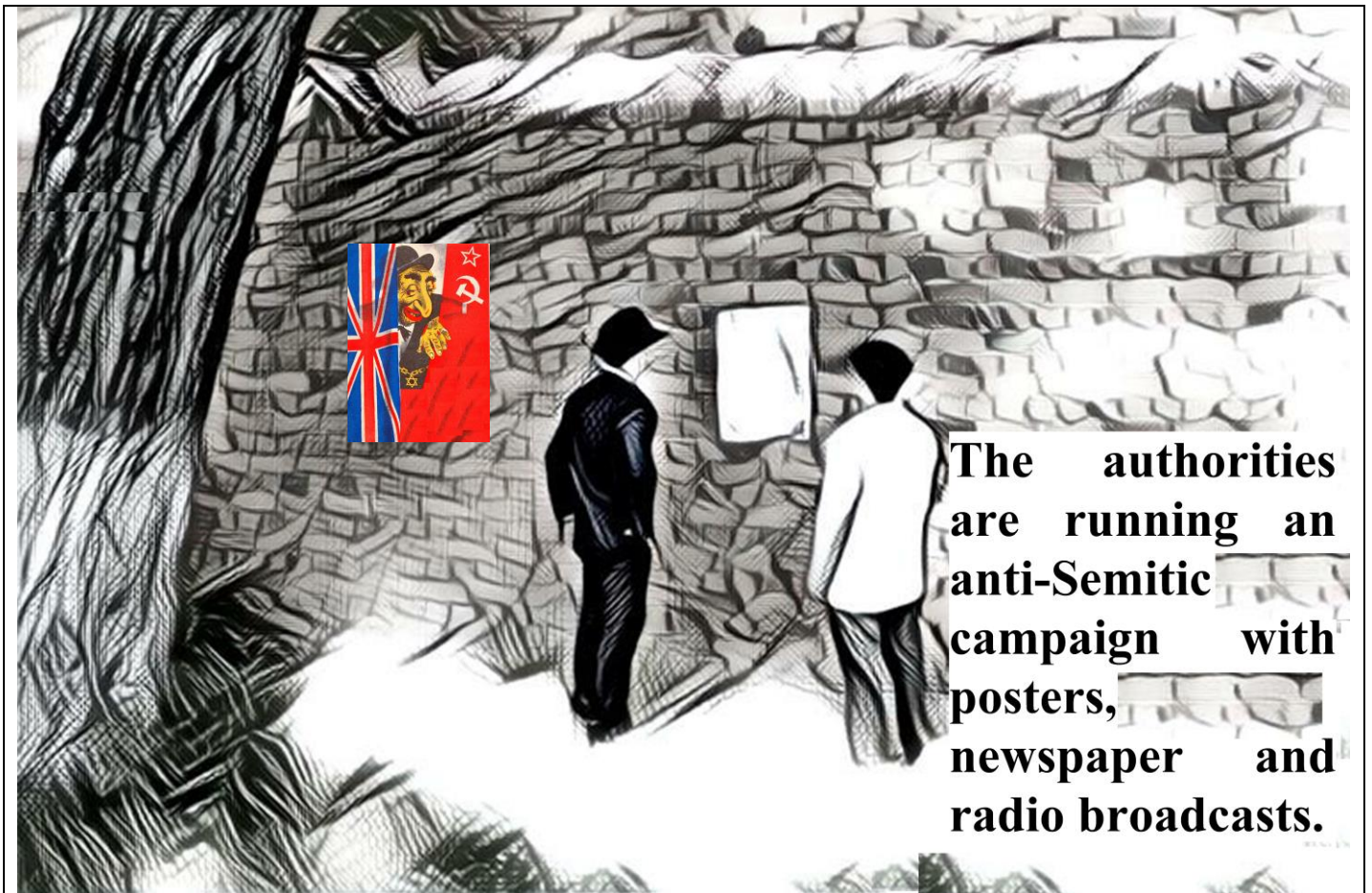
The radios are being seized. Today, on the First Easter Day, the operation has begun without any previous warning. It's no surprise. It was really predictable! But the blow really dejects me once again. I have been pretty ignorant, pretty childish or pretty irresponsible, because for five days I have been living with literary projects, dazed by the joy of writing, of making projects, of dreaming future achievements – forgetting about everything happening around me, everything that has ever been, everything that lies ahead...

Thursday, April 24 (1941)

...it's been four days since I had no radio! I feel kind of lonely, a little perplexed, helpless. The familiar voices from London were like friend's voices – and it's harder for me now that I lost them. Only this evening I managed to hear an English bulletin at Alice's.

Sunday, August 31 (1941)

I miss the radio especially at times like these, of relative inaction, preceding new events.

The authorities are running an anti-Semitic campaign with posters, newspaper and radio broadcasts.

Fragment from Journal

Tuesday, June 24 (1941)

In the city, on walls, in shop-windows, two propaganda posters... One of them represents Stalin... The second one, with the caption: „Who are the masters of Bolshevism?” – represents a Jew wearing a red kaftan, sideburns, a yarmulke, and a beard, holding a sickle and a hammer in one hand. Hidden under his blanket, three Soviet soldiers. I am told that the posters had been taped by the police’s sergeants.

Friday, June 27 (1941)

„Jews will be removed from the villages to Moldova”, today’s newspapers say. The measure can be extended to other regions. Huge title, headline: „The yids belong to labour camps”.

Saturday, June 28 (1941)

The anti-Semitic tension which is maintained and fed by newspapers, radio, posters worries me... Why? Why? I know very well „why”, but I cannot get this stupid question out of my head.

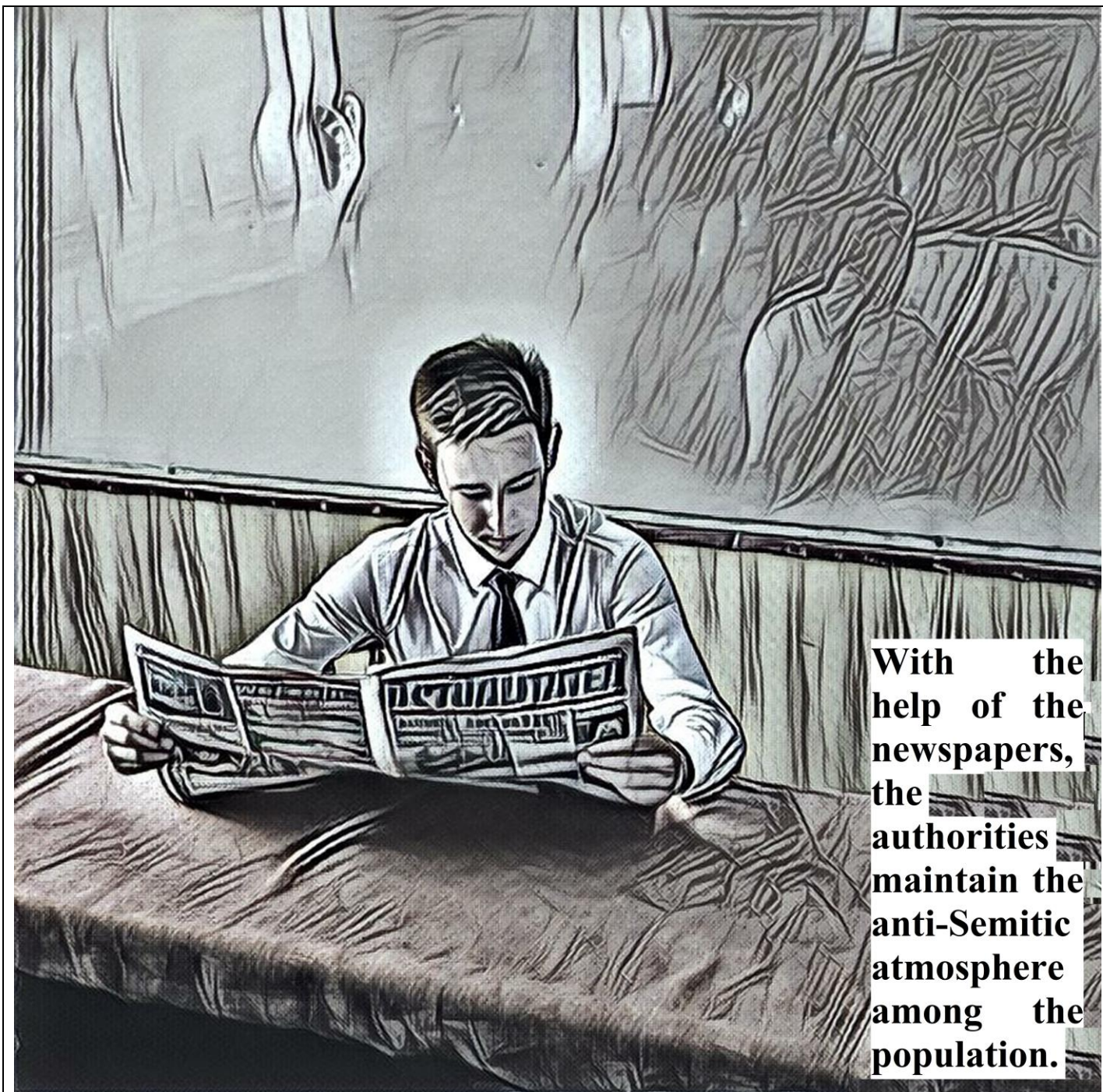
Sunday, June 29, 1941. Jews are forbidden to approach the tricolor flag.

Fragment from Journal

Sunday, June 29 (1941)

Starting today the Jews are forbidden to use the tricolor flag and the German flag. The Police trucks passed today through several neighbourhoods seizing the flags. It seems that in Huși the Jews – as many as remained there – are forced to wear a yellow distinctive sign.

I feel aggrieved all the time... I don't see anyone, I don't speak with anyone. Only reading helps me control my anxiety.

With the help of the newspapers, the authorities maintain the anti-Semitic atmosphere among the population.

Fragment from Journal

Tuesday, July 1 (1941)

Yesterday, in the tram, the motorman saw me with a newspaper in hand.

- Have they entered Moscow?
- Not yet. But they surely will, any day now.
- They should enter. To rip the yids.

A conversation I overheard in the street today, between a gentleman and a lady.

- So, what do you think they found out? It was a 14-year old female yid. She, with her own hands, was throwing the bombs...

Wednesday, July 2 (1941)

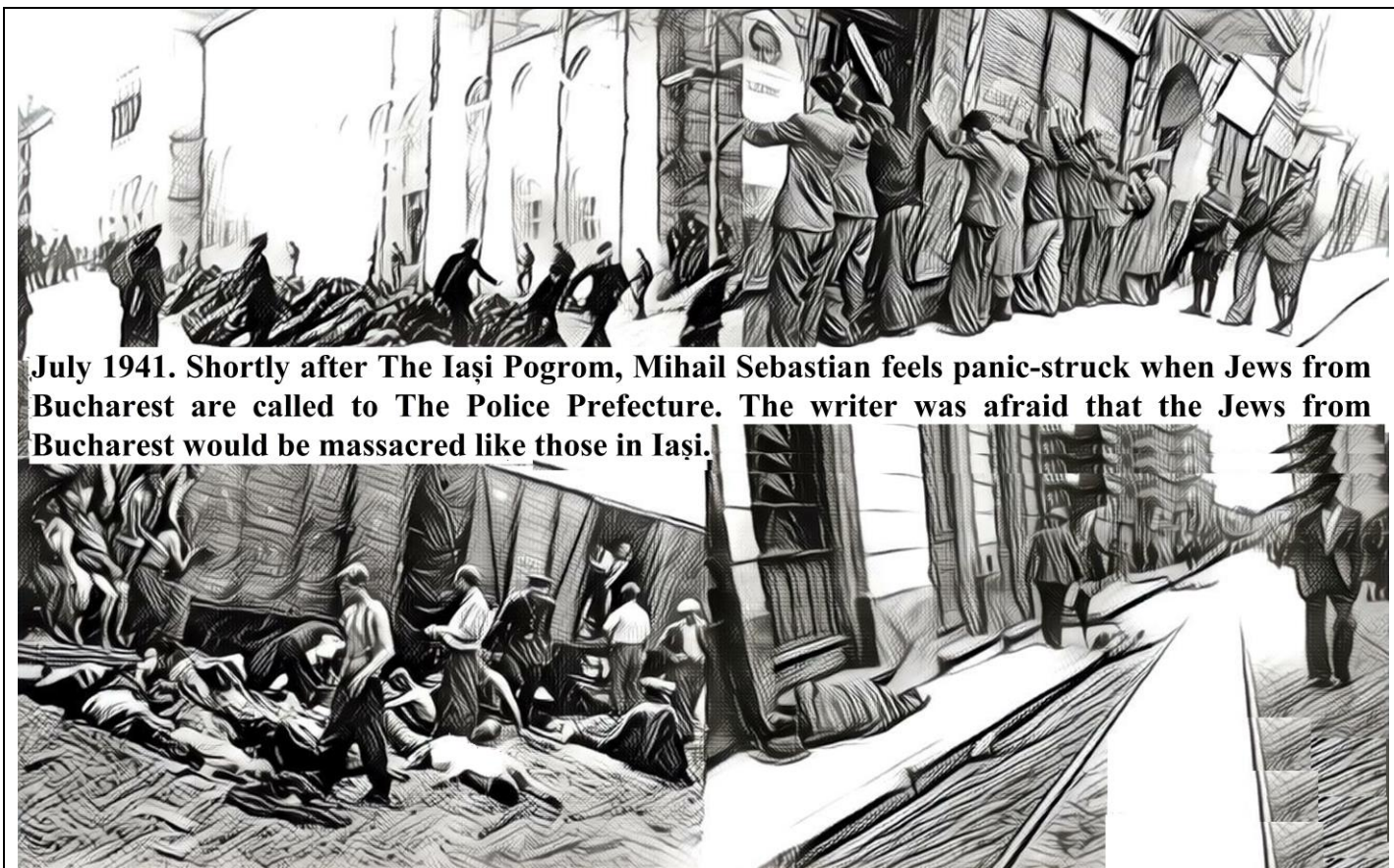
Official bulletin, published today in all the newspapers: „In the last days there have been a few cases when individuals of a foreign nation and hostile to our interests have fired against the German and Romanian soldiers. Any attempt of repeating such cruel actions and assaults will be repressed. For each German or Romanian soldier 50 Jewish communists are going to be executed.

Wednesday, July 9 (1941)

In today's newspapers, an order issued by Brăila's Town Hall: The Jews cannot walk in the streets from 8 in the evening till 7 in the morning, they do not have the right to enter coffee shops or cake shops, it is forbidden to visit each other, relatives or friends, and they can only call for a doctor by calling the sergeant in the street.

Sunday, October 26 (1941)

The morning papers release Marshal Antonescu's letter to Filderman in response to his appeal to the Jews in the Bug ghettos. This measure - states the document - is nothing but the right consequence of the crimes and atrocities committed by Jews in Bessarabia and Buekovina, Odessa and Ukraine. „Their hate is your hate”. Fear, confusion, terrified expectancy. The published text is so harsh that it makes possible any act of violence against us. Tomorrow morning, we might be taken out of the houses and thrown into ghettos - no one thinks the measure is exaggerated.

July 1941. Shortly after The Iași Pogrom, Mihail Sebastian feels panic-struck when Jews from Bucharest are called to The Police Prefecture. The writer was afraid that the Jews from Bucharest would be massacred like those in Iași.

Fragment from Journal

Saturday, July 12 (1941)

It's been impossible to write anything here for the last four days. Just the plain mentioning of the Jews who had been killed at Iasi or about those who were transported by train to Călărași – is beyond the words, feelings or attitudes. Bleak, dismal, mad nightmare.

Saturday, August 2 (1941)

All Jews, aged 20 to 36, are summoned to The Police Prefecture this evening and tomorrow morning, with three days' supplies and a change of clothes. So Benu, too, and me, too. A moment of palsy, helpless fear, despair. And then, my old feeling of uselessness, of surrender in front of the disaster, of acceptance of the catastrophe with eyes closed.

Sunday, August 3 (1941)

A day of coming-and-going, of unrest, of tension. But quieter than yesterday. It seems that for now it really is just a drafting for work... In any case it is not, or is not yet (as I feared yesterday), the repetition of the drama in Iasi, which had also begun with a „simple” summon to the police. We are assured that we will be treated humanely. The fact is that, for the time being, no assault has been reported.

Monday, August 4 (1941)

This morning, at dawn, sergeants and commissaries walked from home to home, in various districts - and woke people up to make it clear that not only Jews aged 20 to 36, but also those aged 36 to 50 had to go to the Prefecture. Everything is engulfed in the alarming atmosphere from the beginning. We are again facing a real mass drafting of the Jews. Camp enrolment? Extermination? At about 10 o'clock, when I came out, The city had a strange air: some sort of nervous, strange animation. Restless, hurried groups. Pale, indignant faces. Glances that ask without words, with the mute desperation that has become a kind of Jewish salute. I quickly did my shopping, to prepare the rucksacks for the afternoon, when we had decided to introduce ourselves. The shops are being stormed by Jews who buy all sorts of things for their departure. Two hours later there are no rucksacks to buy anywhere in town. Can stores offer you left-overs. (Unable to find a sardine box.) The simplest things are instantly over-priced. I'm going to Văcărești's Street to buy for Benu and me two hats, and I notice that over yesterday's price – 160 lei – a new price was written on the labels

today, the ink still not completely dried: 250 the new price.

The writer's Christian friends assure him that they are against the anti-Semitic laws. Yet no one does anything, no one fights in, no one protests.

Fragment from Journal

Tuesday, August 5 (1941)

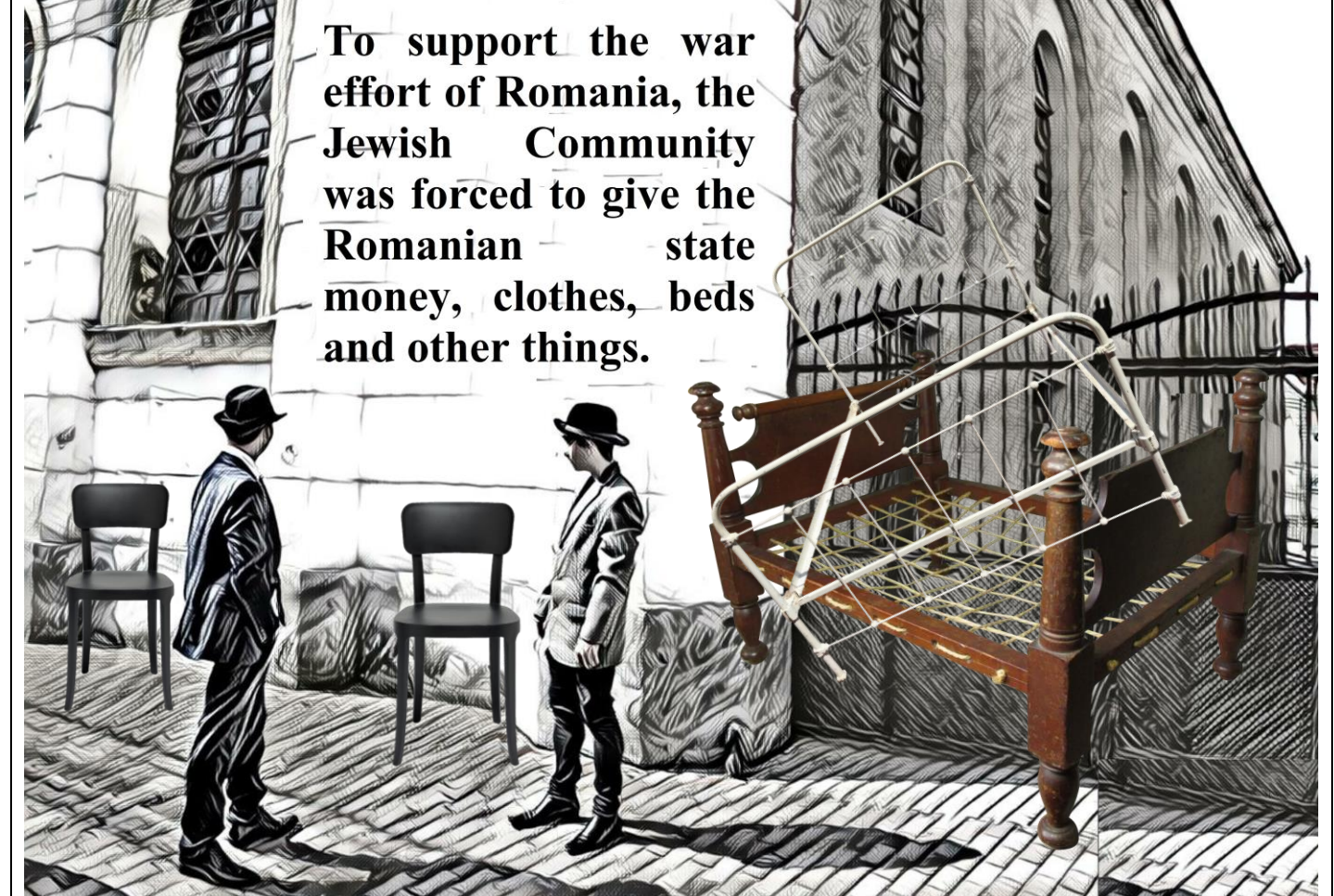
Madeline Andronescu...:

– I'm ashamed, Mihai; I'm ashamed because you suffer and I don't; I'm ashamed because you are humiliated and I'm not.

Or something like this Vișoianu told me (and he's not sentimental) the other day, in the street, when we went out and a group of Jews passed us by:

– Every time I see a Jew, I am tempted to go to him, greet him and to say „Sir, I beg you to understand that I have nothing to do with this.”

The tragedy is that nobody has nothing to do with it. Everyone disapproves, everyone is outraged – but just as well everyone is a wheel in this anti-Semitic plant that is the Romanian state, its offices, authorities, press, institutions, laws and procedures. I do not know if I shouldn't laugh when Vivi or Braniște assure me that General Mazarini or General Nicolcescu are „astonished” at what is going on and „outraged”. But beyond astonishment or revolt, they and ten thousand others sign, ratify and acquiesces not only by silence or passivity, but also by direct participation. As for the great crowd, they triumph. The Jewish blood, the Jewish mockery, were excellent public entertainment.

To support the war effort of Romania, the Jewish Community was forced to give the Romanian state money, clothes, beds and other things.

Fragment from Journal

Sunday, August 10 (1941)

The government is intransigently demanding 10 billion from the Jews. And what if that money cannot be raised? The threat is straightforward, blunt. If we don't come up with the money, we may pay with our life.

Wednesday, September 3 (1941)

The Jewish population from Bucharest must produce in two days 4000 beds, 4000 pillows, 4000 blankets, 8000 bed sheets, 8000 pillow sheets etc. The community is invited to collect these things – and if they will not succeed within the required time, the operation will be done by the police. Teams of „intellectuals” were constituted in rush to get started.

Friday, September 5 (1941)

Lamentable show in the Large Synagogue yard, where beds, mattresses, bedclothes, pillows are stacked. The worried people are always coming carrying the things on the backs, resigned, sad, without revolt, almost without wonder. Nobody is surprised by nothing. Authorities are unhappy: they work without dispute, without enthusiasm. Old things are being brought.

We have been warned that if we do not do it until tomorrow, the requisitions will be made directly by the army. In addition, this morning, a new request came, all the latest: 5000 suits, hats and boots.

Tuesday, September 9 (1941)

In Large Synagogue's yard, where the requisition commissions work, I meet all sorts of old, familiar figures, people I met at the university, at the stationery... After dinner I went with Ceacăru through some Jewish houses to get beds, clothes, lingerie. Embarrassing and sad. I don't have the courage to insist and I surrender after the first protests.

Thursday, October 30 (1941)

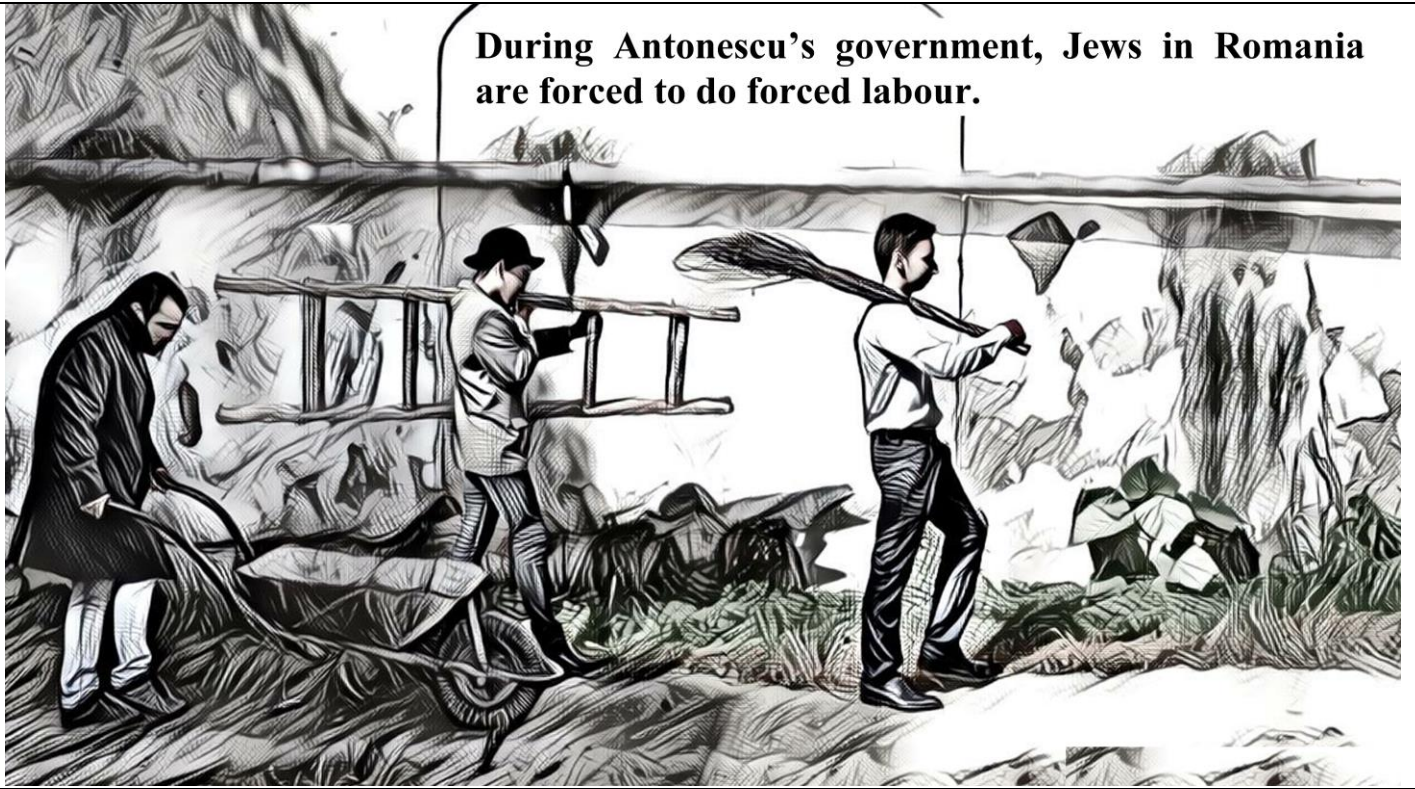
Yesterday, the finance minister summoned ten Jewish leaders in his cabinet, headed by chief rabbi Filderman. He welcomed them without telling „Hello”, without shaking their hand, without inviting them

to sit down. He yelled at them and didn't let them speak. Especially with Filderman was he extremely harsh. He told them again that the Jewish population had to subscribe 10 billion to the loan and he gave them one month to comply.

Tuesday, March 10 (1942)

In tram, in the evening, on my way home, I saw in the newspaper a new law, that of the reunification tax, which imposes a quadruple payment on the Jews.

During Antonescu's government, Jews in Romania are forced to do forced labour.

Fragment from Journal

Monday, August 11 (1941)

We are again called to work, this time through an official bulletin given by the Recruitment Centre. We will be present in age order, all of us, from 18 to 50. Benu's turn is on Wednesday, mine on Friday. I think that this time it cannot be avoided. I take this calmly. At least for now.

Thursday, August 25 (1941)

Called at work again. In this morning newspapers I found the Bulletin of the Recruitment Centre. In the street, newspapers are announcing, in huge letters: „The Jews between 18 and 50 years old – etc., etc.” Benu has to present himself the day after tomorrow; I, on Monday. For the time being, I don't know much more. Are we remaining in Bucharest? Are we leaving? Where?

Tuesday, August 26 (1941)

It seems that the majority of the young Jews present at The Centre (18-21 years) were retained in Bucharest to work at Polygon... I am waiting worriedly to see what's happening with me and Benu. If he is distributed at a local detachment, I am pleased. Leaving town is the only thing which scares me.

Wednesday, August 27 (1941)

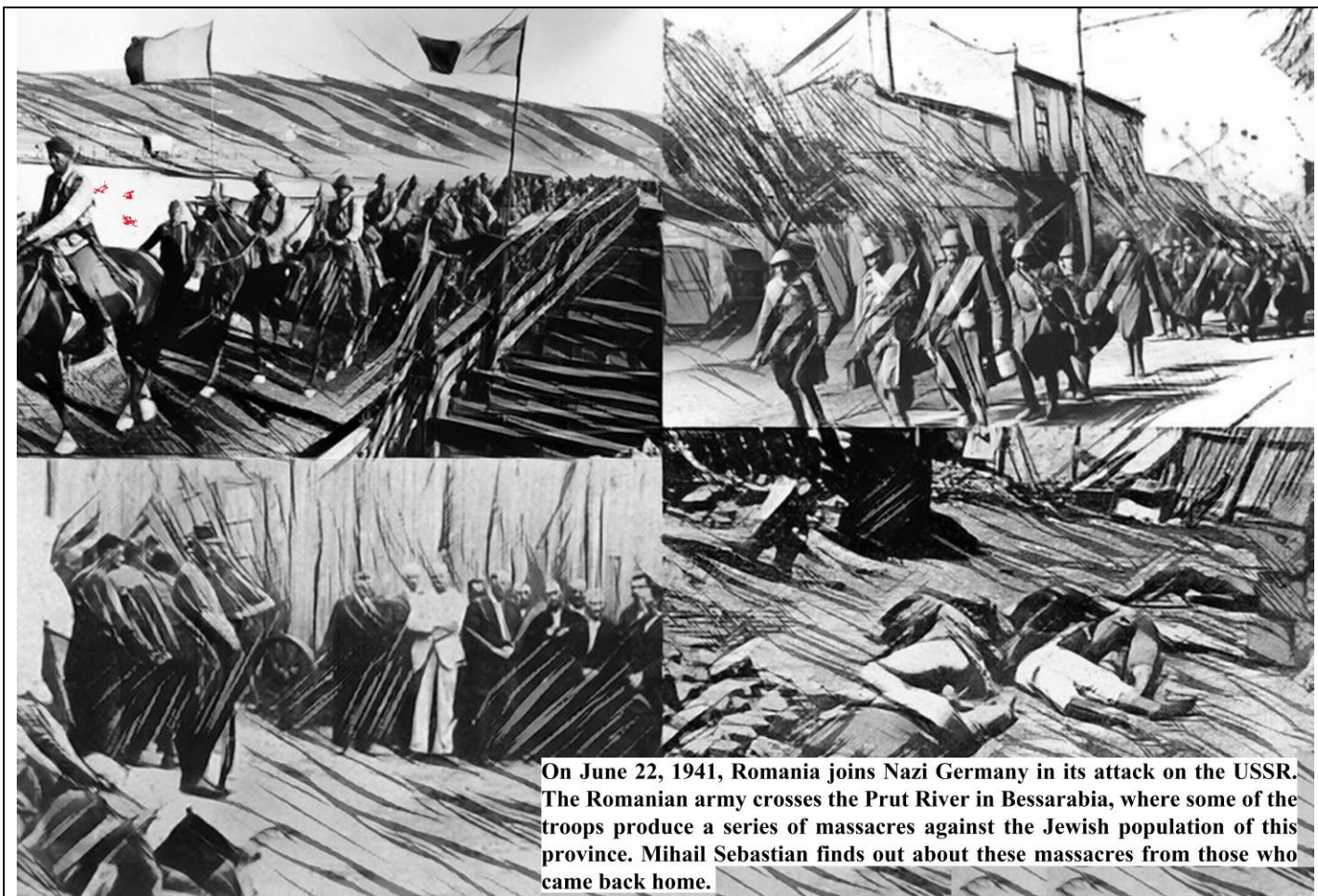
I am beginning to feel the anxiety of the departure. I am afraid that my efforts remain useless. Benu is going tomorrow morning. The boys in his contingent were assigned to Dadilov, Fierbinți, Videle. Can he be stopped in Bucharest? Chances are very slim. As for myself, I had thought I would be somehow protected by my status of teacher, but I don't know if I can escape.

Thursday, August 28 (1941)

Benu was distributed to Fierbinți. He's leaving tomorrow morning.

Wednesday, September 3 (1941)

I don't know how this charade of going to work will end. The recruitment operations are continuing slowly at the Centre, with complications, with all sorts of shady actions, arrangements, stratagems. It's a huge stock market where everybody plays. I am waiting to see if the highschool will obtain an exemption for teachers. They asked us for money – 10000 per teacher – but even so, nothing is sure.

On June 22, 1941, Romania joins Nazi Germany in its attack on the USSR. The Romanian army crosses the Prut River in Bessarabia, where some of the troops produce a series of massacres against the Jewish population of this province. Mihail Sebastian finds out about these massacres from those who came back home.

Fragment from Journal

Thursday, August 15 (1941)

Breakfast at Alice's with Vicky Hillard, cavalry lieutenant, who came back from the front yesterday, from Ukraine... A lot of things about the massacre of the Jews across and beyond the Nistru. Tens, hundreds, thousands of Jews shot. He, a simple lieutenant, could have killed or ordered others to kill as many Jews as possible. The driver, who brought him to Iași, shot four.

Friday, August 22 (1941)

How strange it seems to me – now that I think better – the silence with which Hillard had spoken yesterday of the assassinations and the massacre of the Jews in Bessarabia. (Among other things, a captain of his regiment shot a young Jewish girl because she did not want to sleep with him...) Only now do I remember that Hillard is a Jew by his father - and I think that he was still present at all the horrors, without going crazy, or at least shudder.

Saturday, August 23 (1941)

Communiqué of the Ministry of Internal Affairs: „By the order of Mr. Ion Antonescu, the Head of State, be warned that if there is any act of sabotage committed by Communists, 20 Jewish Communists and 5 non-Jewish Communists will be shot dead.

Tuesday, September 9, 1941. The authorities are telling the Jewish community that all Jews must wear the six-pointed star. Later, this order was revoked.

Fragment from Journal

Monday, August 11 (1941)

After the Jews from Chernivtsi, those from Iași as well are forced to wear the „Magen David”. It is said that the measure will very soon be extended to Bucharest and the rest of the country.

Friday, September 5 (1941)

...Finally, also this morning, it has been announced to the Community that starting Wednesday we needed to wear, a patch of cloth with the „six-pointed star” sewn on the upper-left side of our clothes. I got home embittered.

Tuesday, September 9 (1941)

Starting tomorrow morning we will have to wear the „six-pointed star”. The order had been given to the Community and communicated to the police commissariats. However, following Filderman’s last night’s audience with the Leader, it was revoked. I am not at all pleased. I had got used to wearing the yellow patch with a „Magen David”. I had imagined all the inconveniences, all the risks, all the dangers, but after the first moment of panic, not only that I hadn’t resign, but I started seeing it as a sign of, a piece of identity. Much more: a kind of medal, a badge gives testimony a the dissociation from the current infamy, the lack of responsibility, the innocence.

**Friday, September 12,
1941. Mihail Sebastian's
phone is disconnected
because he is Jewish.**

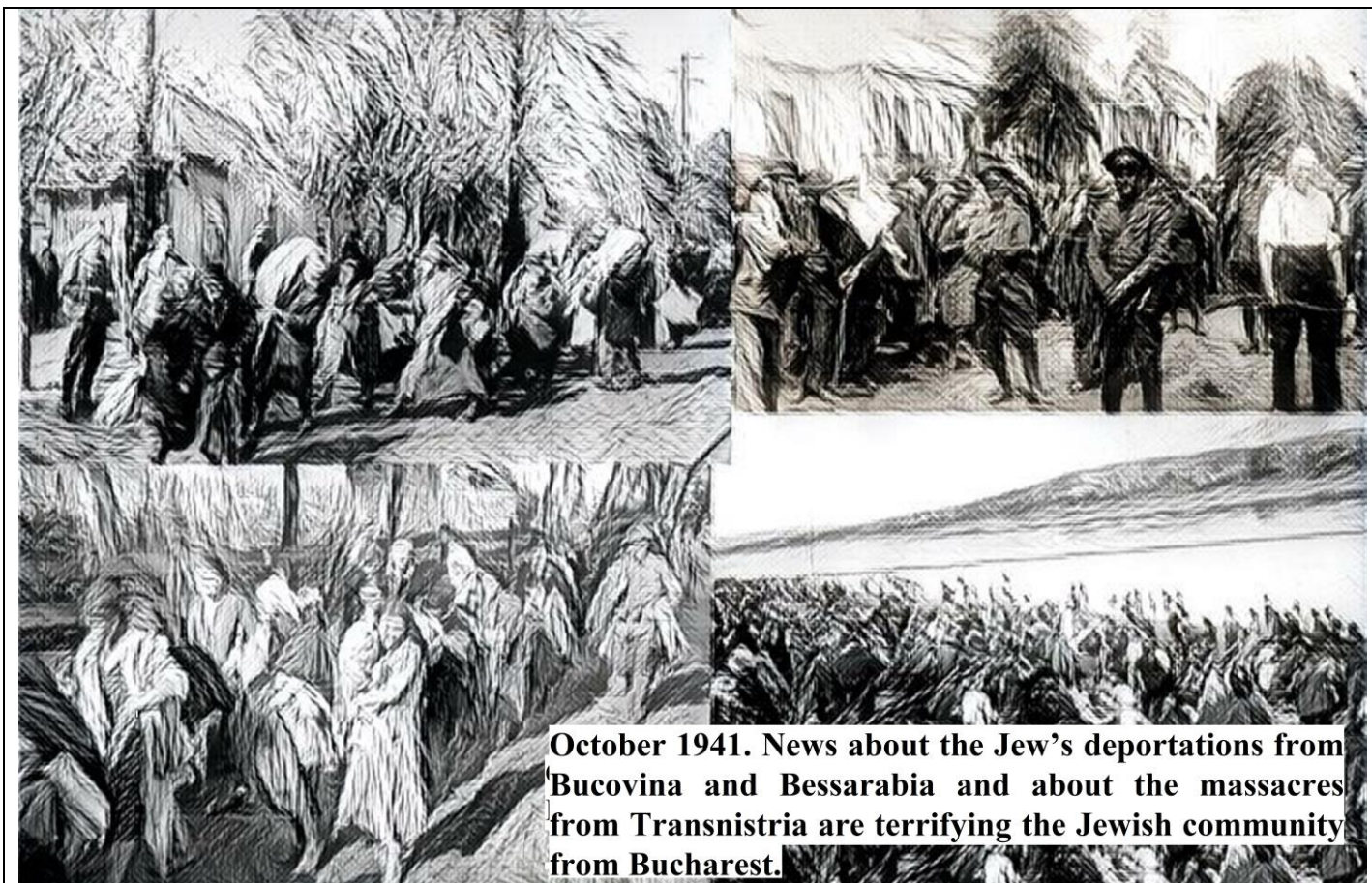
Fragment from Journal

Friday, September 12 (1941)

They disconnected my phone today, after having let it in operation – because of an error probably – for two months. „If Mr. Sebastian is Jewish, the phone will be disconnected”, someone from the Society had said to my Mother. And, two hours later, the connection was interrupted.

Sunday, September 14 (1941)

The absence of my phone is upsetting me. It cut off the few bonds which I still had. But I will soon get used to this.

October 1941. News about the Jew's deportations from Bucovina and Bessarabia and about the massacres from Transnistria are terrifying the Jewish community from Bucharest.

Fragment from Journal

Monday, October 13 (1941)

The Jews of Bukovina are gathered from various fairs (Vatra Dornei, Câmpulung, Gura Humorului) and they are on the road to an unknown target. To Transnistria, they say. God knows what awaits us during this winter, which has not even begun and yet already seems terribly long to me.

Friday, October 18 (1941)

The Jews from Gura Humorului have been sent to Moghilev – says Fanny Schnarch, mourning his parents and sister of whom he knows nothing. The acute feeling of danger, of every day, every second insecurity. You wish to sleep, to get somewhere under the ground, to let the time pass by you. All our struggle to survive is so vain that no light - however far- is no longer visible at the end of the tunnel.

Monday, October 20 (1941)

Depressing news... The roads of Bessarabia and Bukovina are full of the bodies of the Jews rushed from their homes to Ukraine. Elderly, children, sick, women – all without choice, without exception are thrown on the roads and sent to Mogilev. What will they do there? Where will they find food? Where will they be housed? Death by shooting is a much kinder fate. Yesterday I learned that all the Jews from Bessarabia and Bukovina must leave Bucharest and go to Ukraine and Transnistria. It was announced this morning that they were only those who had come after January 1940. Why? No one knows, and almost no one asks. It's an anti-Semitic dementia that nothing can stop. There is no slowing down, no reason. If there existed an anti-Semitic program it would be good. You'd know how far you could go. But it's just pure uncontrollable evil, no shame, no conscience, no purpose, no target. Anything, absolutely anything, is possible. I see the pallor of fear on all Jews' faces.

Tuesday, October 28 (1941)

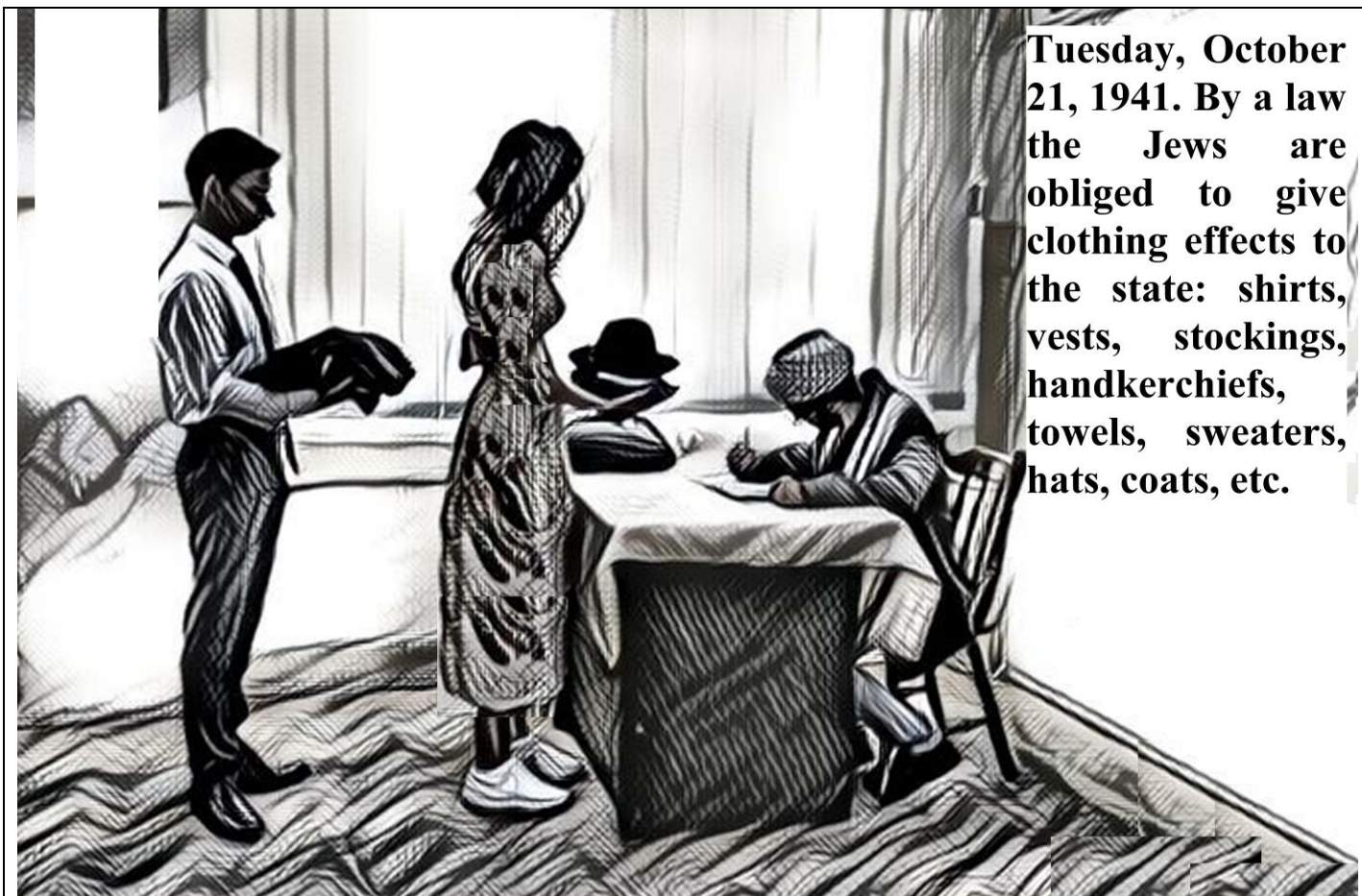
Vicky (Roman's second secretary) tells me that a friend of hers, an officer returned from Transnistria, is horrified by what he had seen there.

“They had orders to shoot all Jews, but he was so sorry for them, and was so horrified by the massacre that, because he had to execute one hundred of them, he ordered the soldiers to shoot them immediately,

without torturing them.

Wednesday, October 29 (1941)

Details about the Jews' exile from Gura Humorului. (Fanny, who has news from her parents and sister, who made it to Moghilev alive, told us.) On Friday, October 10, people went to bed peacefully. Nothing unusual had happened on that day, nor the previous days. After midnight, they were awoken by the drums beating in the streets. People went out not knowing what was happening. The Jews were ordered to be at the train station by three o'clock in the morning. In two hours they had to pack their bags, lock the houses and leave. They handed their house keys and their identity cards at the station. Instead they were each given a serial number. Then they were put on the train. Part of their journey they travelled by train. They had to walk the rest. They passed the Nistru in boats. They always sold their clothes to have what to eat. One bread could hardly be purchased for 800 lei. Now I am at Moghilev: as many as possible, are in houses. The ones who didn't have place inside, are in the field. They are waiting there to get back on road, the destination it is not yet known... What comes next? Simply our extermination?

Tuesday, October 21, 1941. By a law the Jews are obliged to give clothing effects to the state: shirts, vests, stockings, handkerchiefs, towels, sweaters, hats, coats, etc.

Fragment from Journal

Tuesday, October 21 (1941)

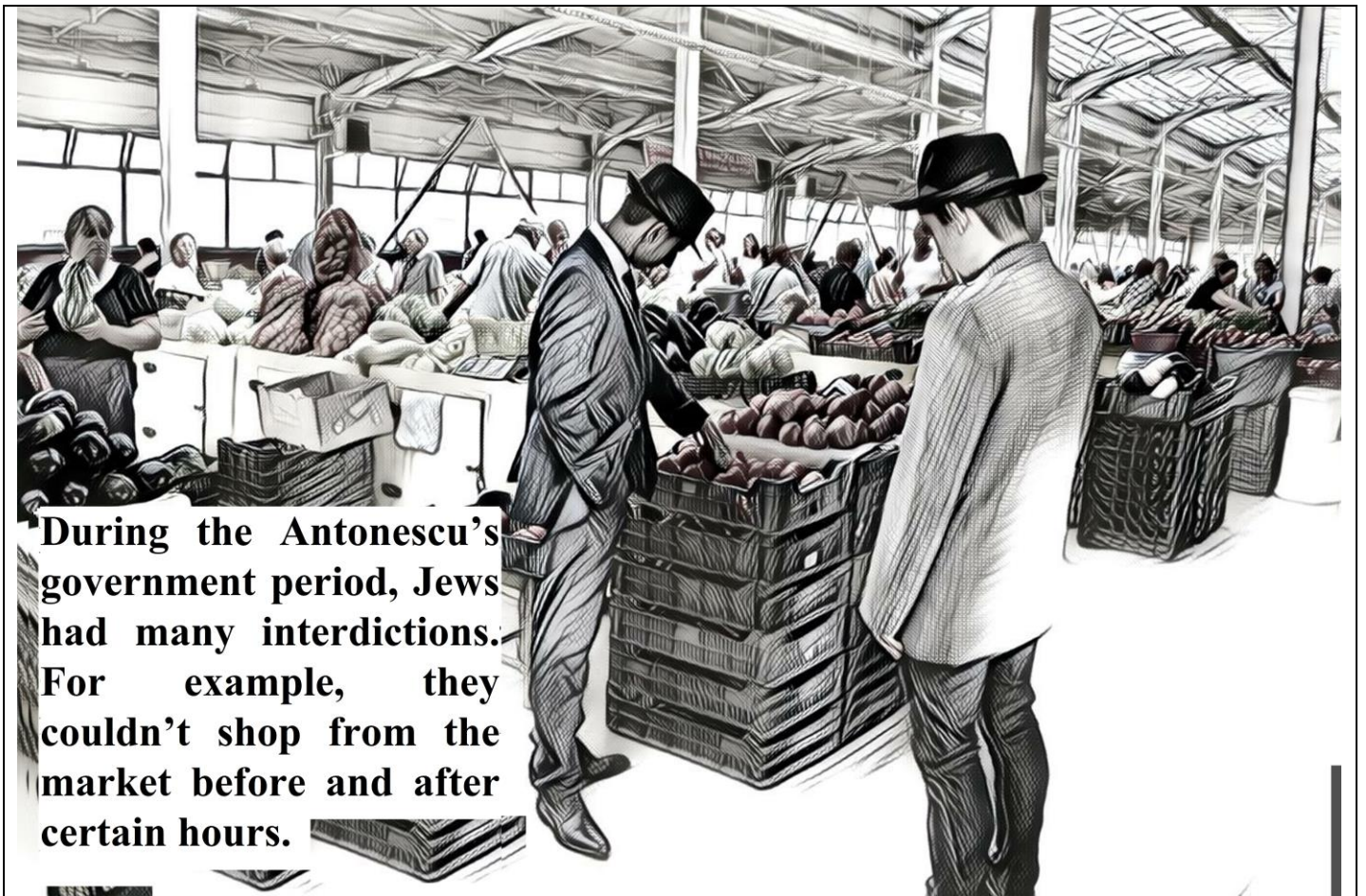
All Jews are forced – says a law published today in the evening newspapers – to hand clothing effects to the state. The required quota is set for 7 distinct categories: from those who have no income up to those who have an annual income of 500,000. It would be hard to transcribe the entire text, which as far as anti-Semitism is concerned is perhaps the most unexpected, extravagant thing I've ever read. A man, a Jew, who earns 100,000 lei per month is obliged to give: 4 shirts, 10 pairs of drawers, 4 pairs of stocks, 4 handkerchiefs, 4 towels, 4 sweaters, 3 suits,... 2 hats, 2 coats, 2 wool blankets, 2 mattress sheets, 2 pillow cases, 2 bed sheets. The numbers in the last category are the most unbelievable: 36 shirts, 12 costumes, 12 coats... It's so grotesque that I do not know if it's not a hoax.

Thursday, October 23 (1941)

There are people who are preparing to buy the coats, clothes, boots etc. required by the law (Aristide, Paltin...). I cannot even think about this. Where can I get money from? Isn't it easier to go to prison?

Monday, November 17 (1941)

Bad day. Depression. I have no money and I wonder where I'll get it from. There are 4 days left until handing the shirts, the drawers, the socks etc. We should buy the clothes which are missing, but with what? Sometimes, I have a feeling of helplessness which paralyses me. I cannot see anything ahead, all the roads are blocked, everything is futile – and the thought of suicide seems the only escape.

During the Antonescu's government period, Jews had many interdictions. For example, they couldn't shop from the market before and after certain hours.

Fragment from Journal

Friday, November 7 (1941)

It is said that there will be two hard days for the Jews. However, in the last 2-3 days nothing bad for us happened. An ordinance published today in all of the newspapers announces the interdiction of slaughtering birds by the kosher butcher and selling them – alive or slaughtered – in the Jewish neighbourhoods.

Wednesday, November 12 (1941)

A City Hall's ordinance forbids the Jews to shop in the market place except for certain hours (10-12) and prescribes punishments for the Oltenians who would still sell them, transgressing this ban. One could wonder everyday what else can they come up with against us. It takes a lot of imagination to find something new. Indeed, since the expropriation of the estates, the deportations and assassinations – the rest becomes grotesque, puerile, stupid. It is not depressing anymore. There is sometimes something diabolical in anti-Semitism – but now, when we do not swim in the blood, we wallow in that pilfering.

**Monday, December 1,
1941. The Romanian
state is seizing the Jews'
skis.**

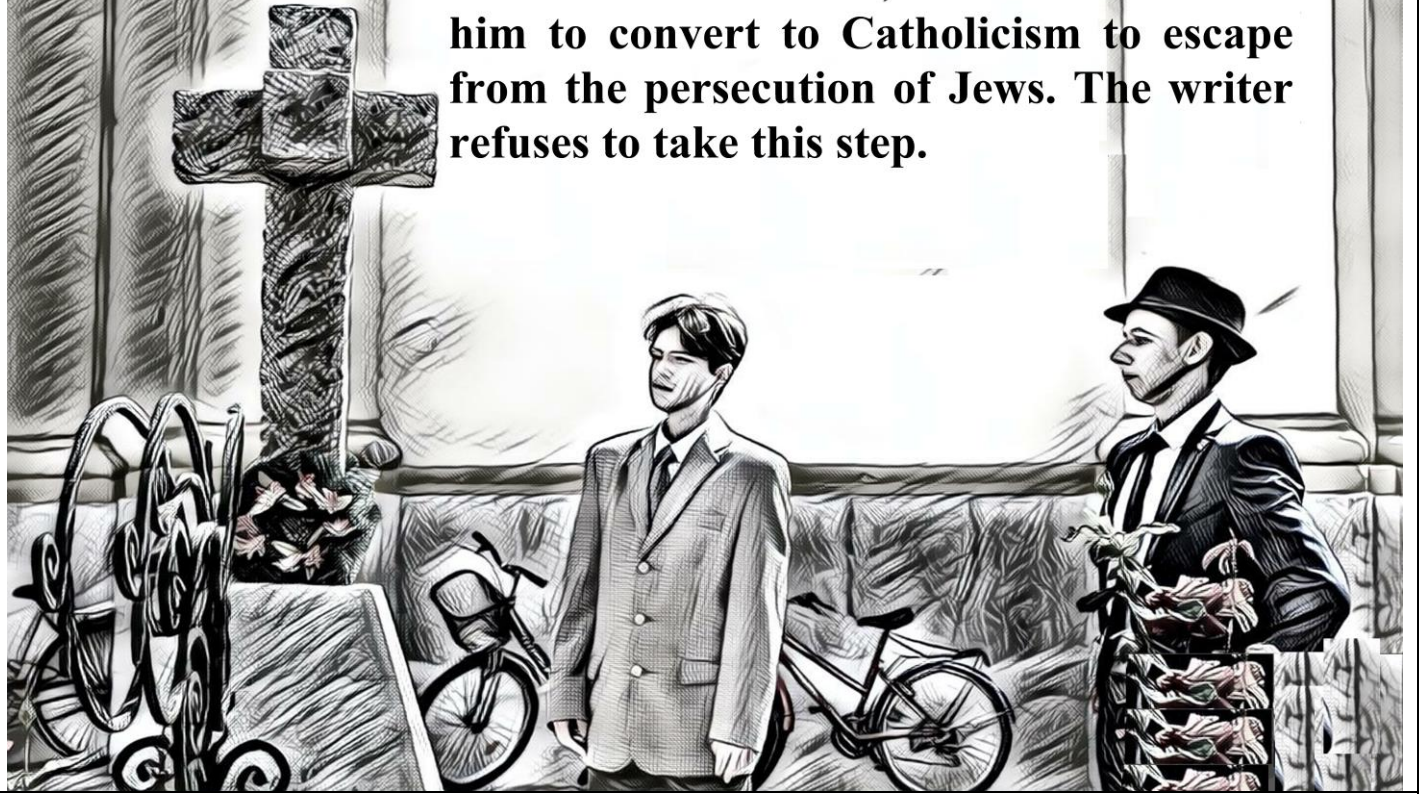

Fragment from Journal

Monday, December 1 (1941)

The skis are being seized from Jews. An ordinance forces to hand them immediately to the Community.

Wednesday, December 17, 1941. Because of the anti-Semitism, his friends advise him to convert to Catholicism to escape from the persecution of Jews. The writer refuses to take this step.

Fragment from Journal

Wednesday, December 17 (1941)

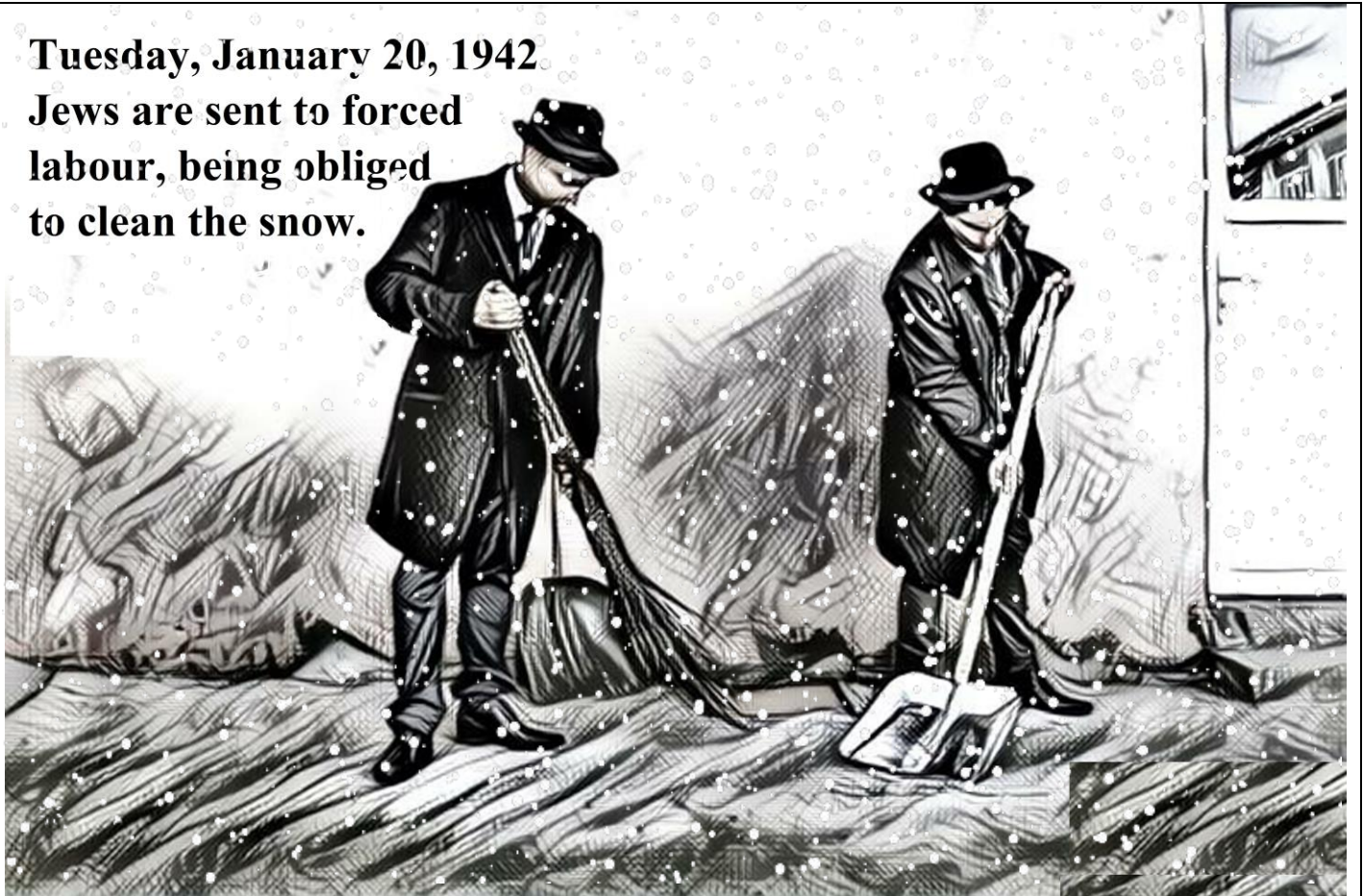
The Union of Communities is dissolved and replaced by a „Centre”. A new census of all of the „Jewish blood” inhabitants is starting. I believe Zissu takes part in all these events. Go to Catholicism! Go to Catholicism as fast as possible! The Pope defends you! He is the only one who can save you. For the past few days I kept hearing the same words. This morning Comşa, last evening Aristide and Alice asked me in earnest what I was waiting for. I don’t need arguments to answer them, nor do I look for them. Even if this thing hadn’t been so grotesque, even if it hadn’t been so stupid and pointless – I still wouldn’t have had any arguments. Somewhere, on a sunny and shady island, in a peaceful and safe world, basking in happiness, it wouldn’t matter to me whether I am a Jew or not. But right here, right now I cannot be anything else. And I don’t think I want to.

Thursday, December 18 (1941)

Mrs Mică and her husband are getting baptised. Muni Goldschläger talked to me this evening about baptism as a solution. She claims that in Bukovina Christianed Jews are not being deported.

Tuesday, January 20, 1942.

Jews are sent to forced labour, being obliged to clean the snow.

Fragment from Journal

Tuesday, January 20 (1942)

„A new press release regarding Jews” yell the newsboys in the streets. All Jews, „with no exception” are bound to work 5 days to clean snow. „Any irregularity will lead to the expulsion of the Jews from the country”. „Any Jews found without proof of having completed the five days of work in the snow will form the first battalion of Jewish workers to leave for Transnistria in spring.”

Wednesday, January 28 (1942)

Measures are taken towards recruiting Jews to clean the snow. Raids have taken place today on the streets and within households. I refuse to present myself. As long as I can postpone, I postpone.

Wednesday, March 4 (1942)

First day of labour in the snow. Completely drained. Leaving home at half past 5 in the morning, we came back at 8 in the evening. The work in itself is a joke (we do it somewhere near a triage line, beyond the Grivița stop). What is most exhausting are the standing, the walk there, the waiting, the formalities. On our way back packed trams passed us by, without us having the strength to cling onto them. Never has Antim Street seemed so far away.

Thursday, March 4 (1942)

Very tired, but not like yesterday. Things begin to fall into place – which reduces a lot the time wasted with various formalities (role-call, evidence, visas...), I went out at half past six in the morning and in the evening, at six I was home. If we train, we may be less tired. I am no longer used to physical effort. The detachment itself is a mockery. As for the atmosphere, it seems exactly like the Polygon detachment of October 1940. The work is even more ridiculously pointless than it was there. We move the snow from one place to another – an operation that is complete nonsense. If we hadn’t seen so much in the last few years – we would laugh our heads off.

Sunday, March 8 (1942)

Snow storm. Winter is back. Today, in the field, (although we were back at 2 o'clock, today being Sunday), I

felt more tired and frozen than ever. The first 5 days of work have passed. We still have 5, which seems very long to me. The parody of the detachment has nothing new to tell me.

Monday, March 9 (1942)

In the morning I worked at Grivița station, where I cleaned the new snow from the platforms. Later - we returned to „Sector 6”, where – more sheltered - we can do what we want. The main operation was to move the snow from one track to another.

Tuesday, March 10 (1942)

Worked at the „snow train” – an operation which in the first days, watching others, seemed terribly hard to us. But actually it is easier, even more entertaining than I expected. We filled a few wagons in no time. We took it as a sport. I think that I’m becoming fitter. Last week I wouldn’t have been able to achieve today's feat. Unexpectedly, slowly, I’m turning into a railroad worker, worse than that, a scavenger, a rail cleaner. I am hardly sensitive to the grotesque of the situation. Only once, when seeing the train to Constanta passing a few hundred meters away I surprised myself thinking that two years earlier I could be on it, too, a passenger watching indifferently from the compartment window the long line of people with pickaxes and shovels, people without names, without identity. What's terrible is that once these ten days that have passed, and they will pass, have almost passed, we are awaited by the old miseries and fears.

Friday, March 13 (1942)

The 10th snow day. It passed harder than the rest of them. On Wednesday and on Thursday we had sun, but today has been a cold, livid, cloudy, leaden day. I feel the cold in my bones. And I am very, very, tired. But I have a „C.F.R. certificate” in my pocket with ten blue stamps and a red one, which proves that „I worked at the snow cleaning in Bucharest Grivița Station from 4 to 13 March 1942”.

**Thursday,
October 1, 1942.
The Jewish
families must
fire their
servants. Mihail
Sebastian's
family gives up
on their maid,
Octavia.**

Fragment from Journal

Thursday, February 5 (1942)

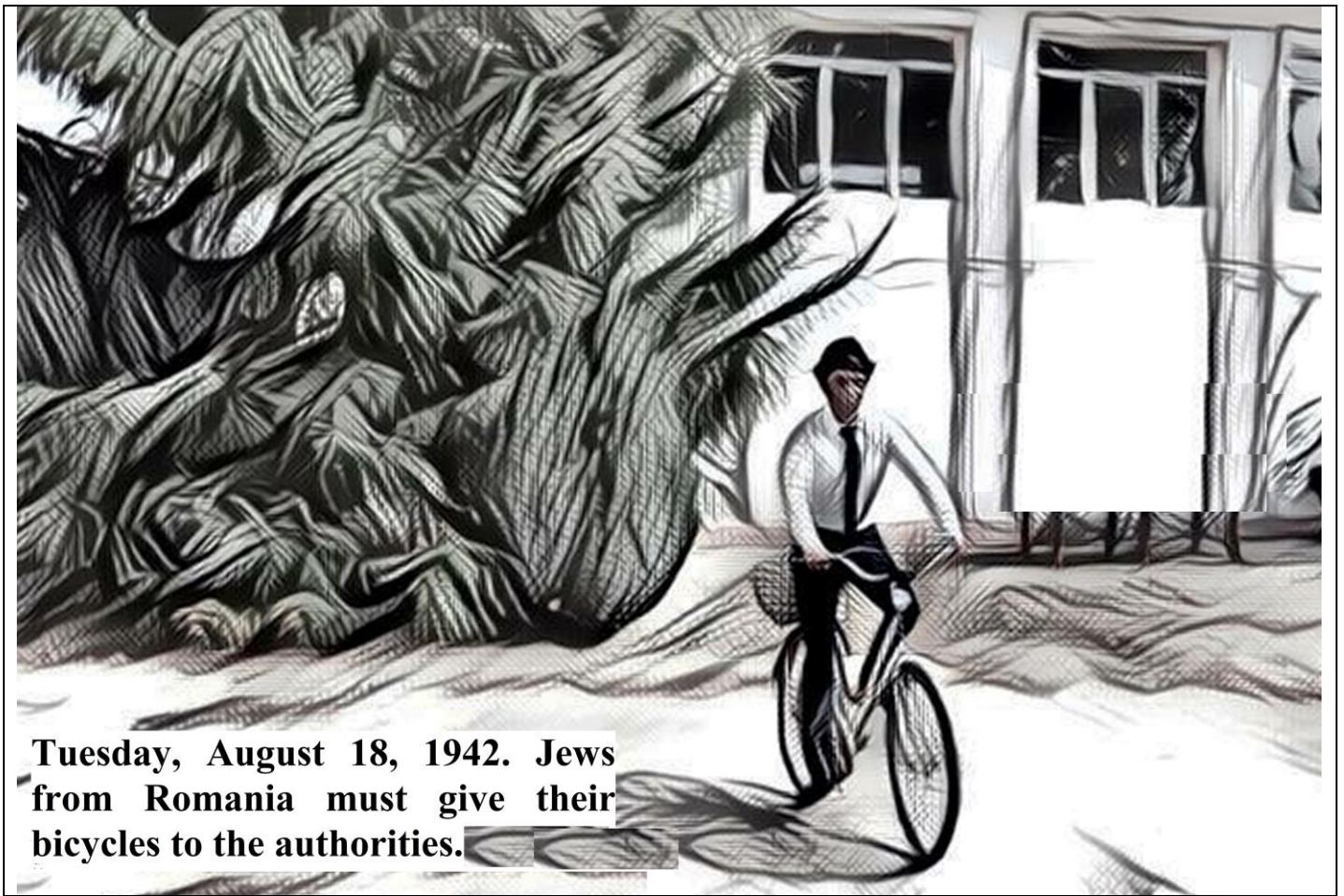
On Tuesday, at noon, I was called at the police station to be instructed to fire our housemaid. „Jews are not allowed to hire servants.” Two embarrassing hours of disproportional, ridiculous fear. My inhibitions of a Romanian Jew are paralyzing.

Sunday, August 23 (1942)

The week ending today brought three anti-Semitic measures: expensive bread, seized bicycles and – the day before yesterday – the interdiction of having servants starting October 1st. Unsettling is the fact that it is starting a sort of a sequence in which new oppressive measures become automatic. You wonder what comes next.

Thursday, October 1 (1942)

This morning Octavia left, our housemaid, a young 18-year old country girl who felt so good in our house. She cried like a child. Life will be harder. All kind of daily inconveniences, minor, of course, but unsolvable, arise: sweeping, dish-washing, laundry, shopping. Poor mom is too sick and exhausted, we are too clumsy. We'll sweep, we'll make the beds, we'll do the dishes, but who will wash the clothes? But it's enough to think about deportation for everything to become bearable. It isn't tragic. It's only grotesque.

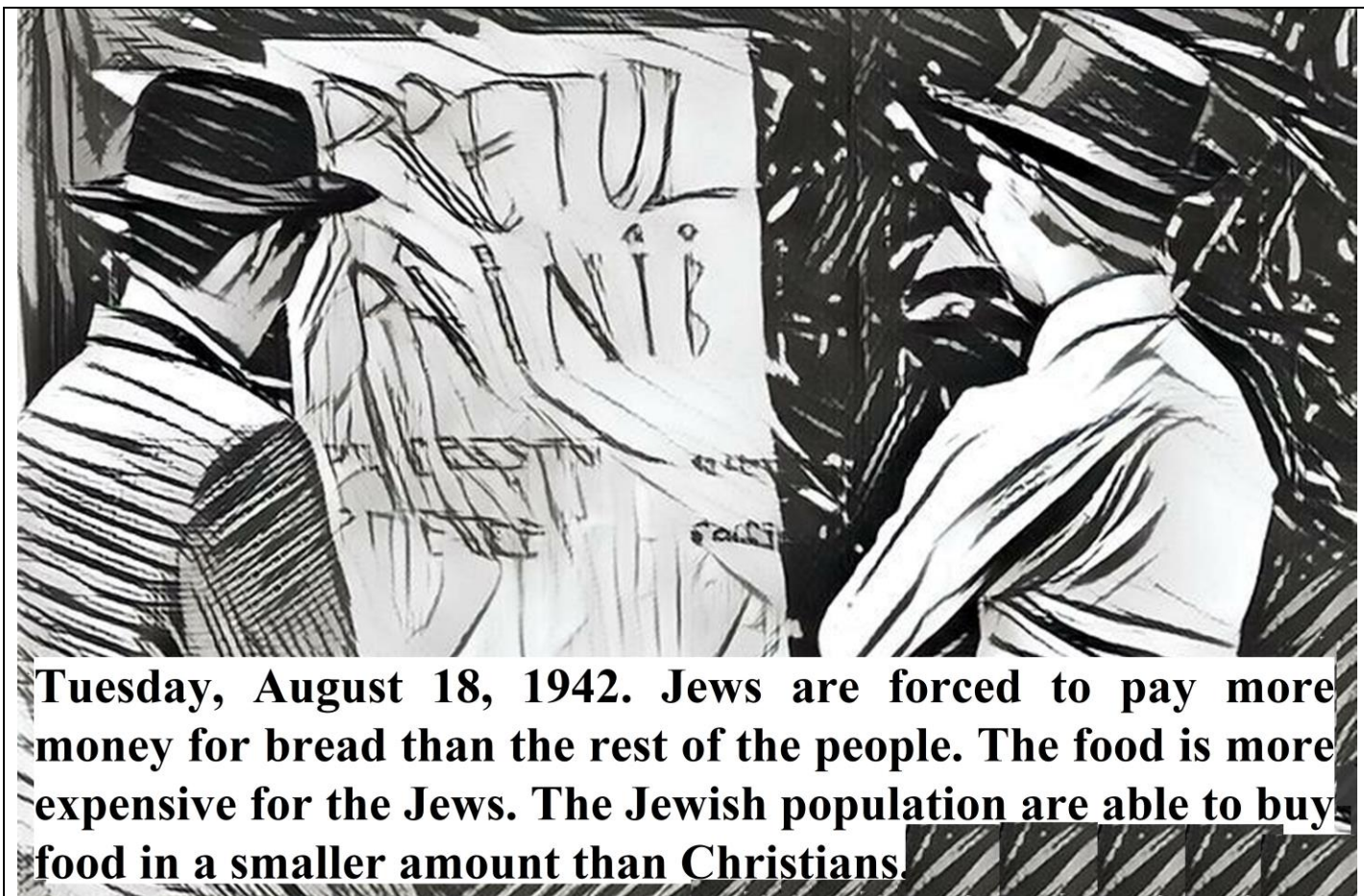
Tuesday, August 18, 1942. Jews from Romania must give their bicycles to the authorities.

Fragment from Journal

Tuesday, August 18 (1942)

„The Jews are handing over their bicycles!” – enormous headline in the afternoon newspapers. I involuntarily burst into laughter. The joke of Jews and cyclists was automatically evoked.

Tuesday, August 18, 1942. Jews are forced to pay more money for bread than the rest of the people. The food is more expensive for the Jews. The Jewish population are able to buy food in a smaller amount than Christians.

Fragment from Journal

Tuesday, August 18 (1942)

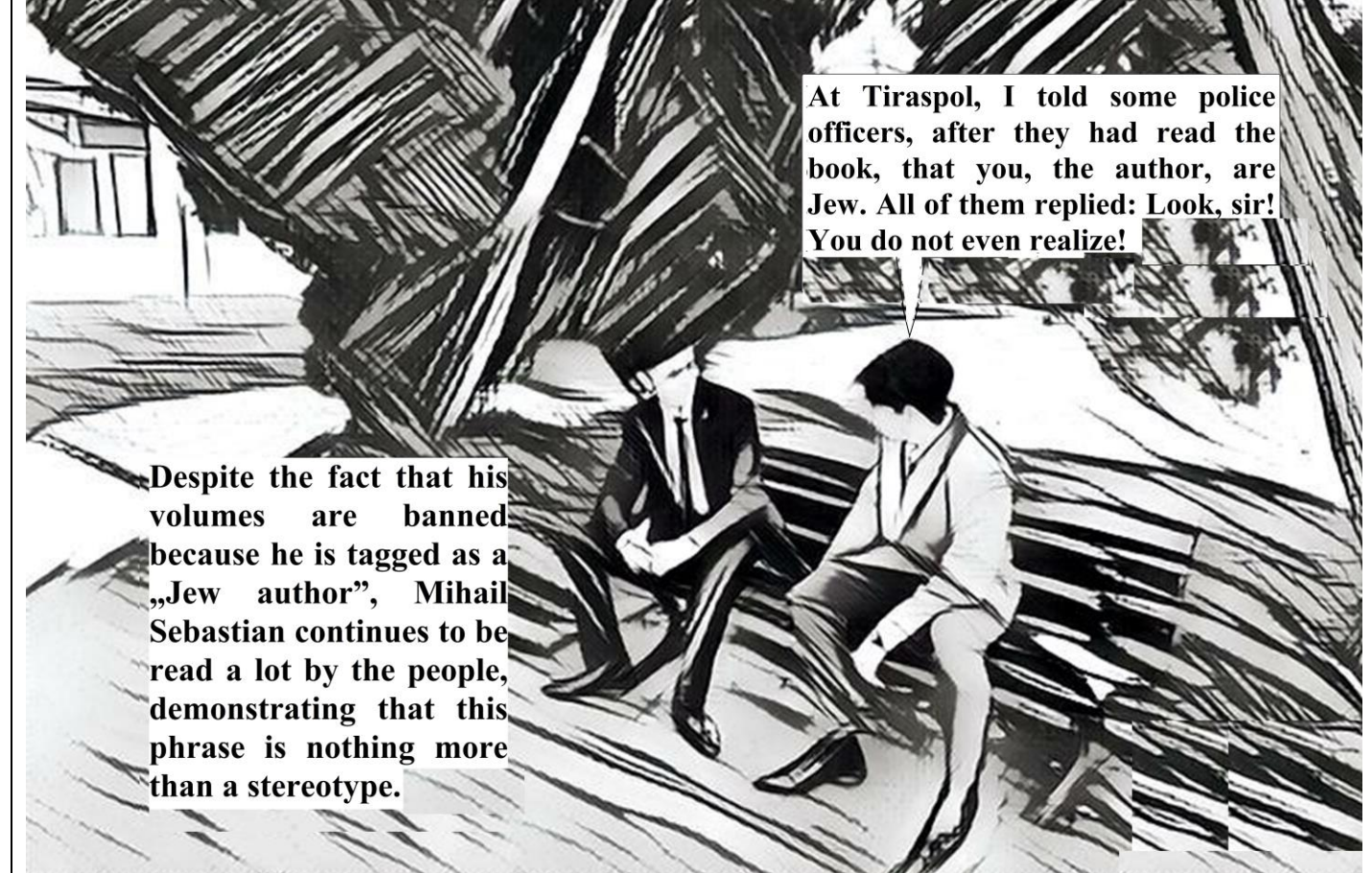
Starting tomorrow the Jews will pay 20 lei per bread, and The Christians 15.

Wednesday, August 19 (1942)

Not 20, but 30 lei costs the bread for the Jews. For us it means 1,000 lei more per month – which is a lot for our poor household accounts. But to the great Jewish pauperdom it is a tragedy. And still, as long as we are at home all of it is bearable.

Sunday, August 23 (1942)

The week ending today brought three anti-Semitic measures: expensive bread, seized bicycles and – the day before yesterday – the interdiction of having servants starting October 1st. Unsettling is the fact that it is starting a sort of a sequence in which new oppressive measures become automatic. You wonder what next.

At Tiraspol, I told some police officers, after they had read the book, that you, the author, are Jew. All of them replied: Look, sir! You do not even realize!

Despite the fact that his volumes are banned because he is tagged as a „Jew author”, Mihail Sebastian continues to be read a lot by the people, demonstrating that this phrase is nothing more than a stereotype.

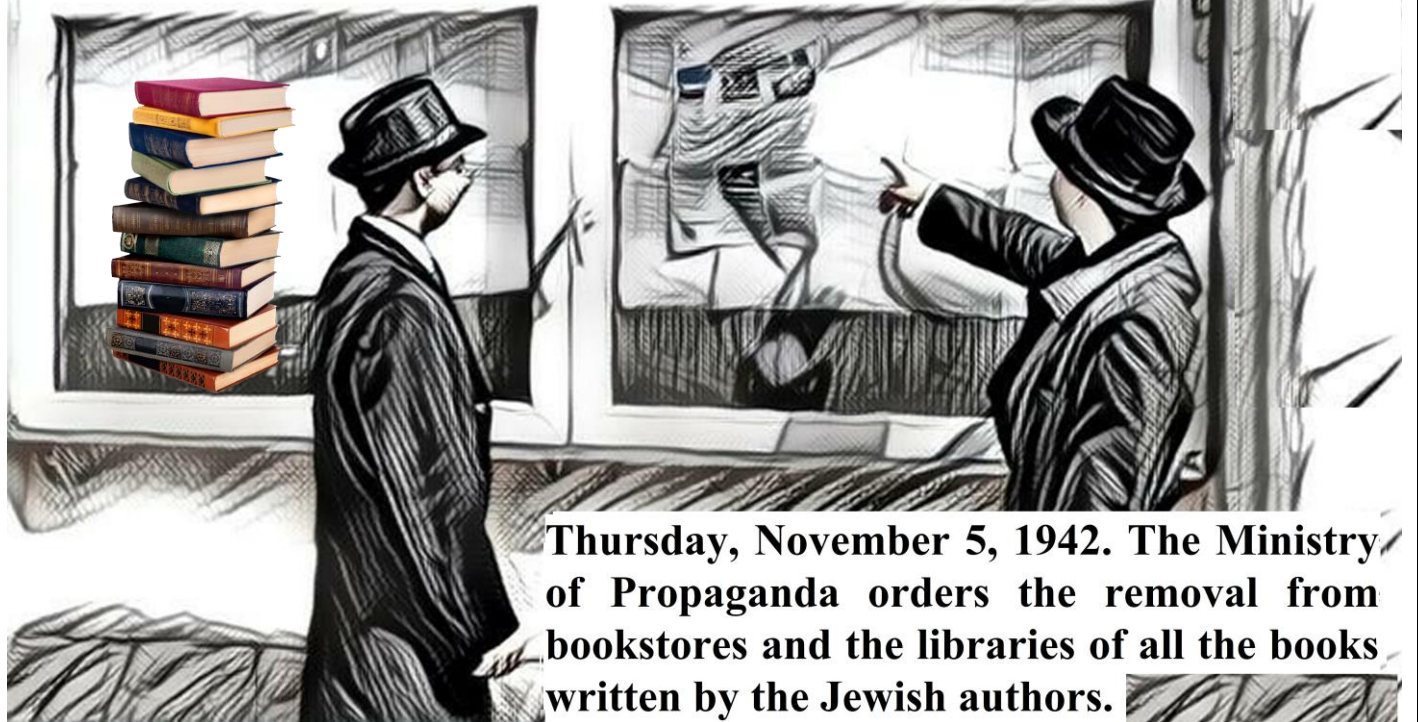
Fragment from Journal

Friday, September 25 (1942)

At Tiraspol – Braniște is telling me –, one of the most read books is „*The Accident*”. For a very simple reason: people buy and read whatever they can find. Cărăbaș took 30 copies of „*The Accident*” there and he sold them. To some officers, after they had read the book and liked it, Braniște told that the author was Jewish.

– Look, sir! You don’t even realize!

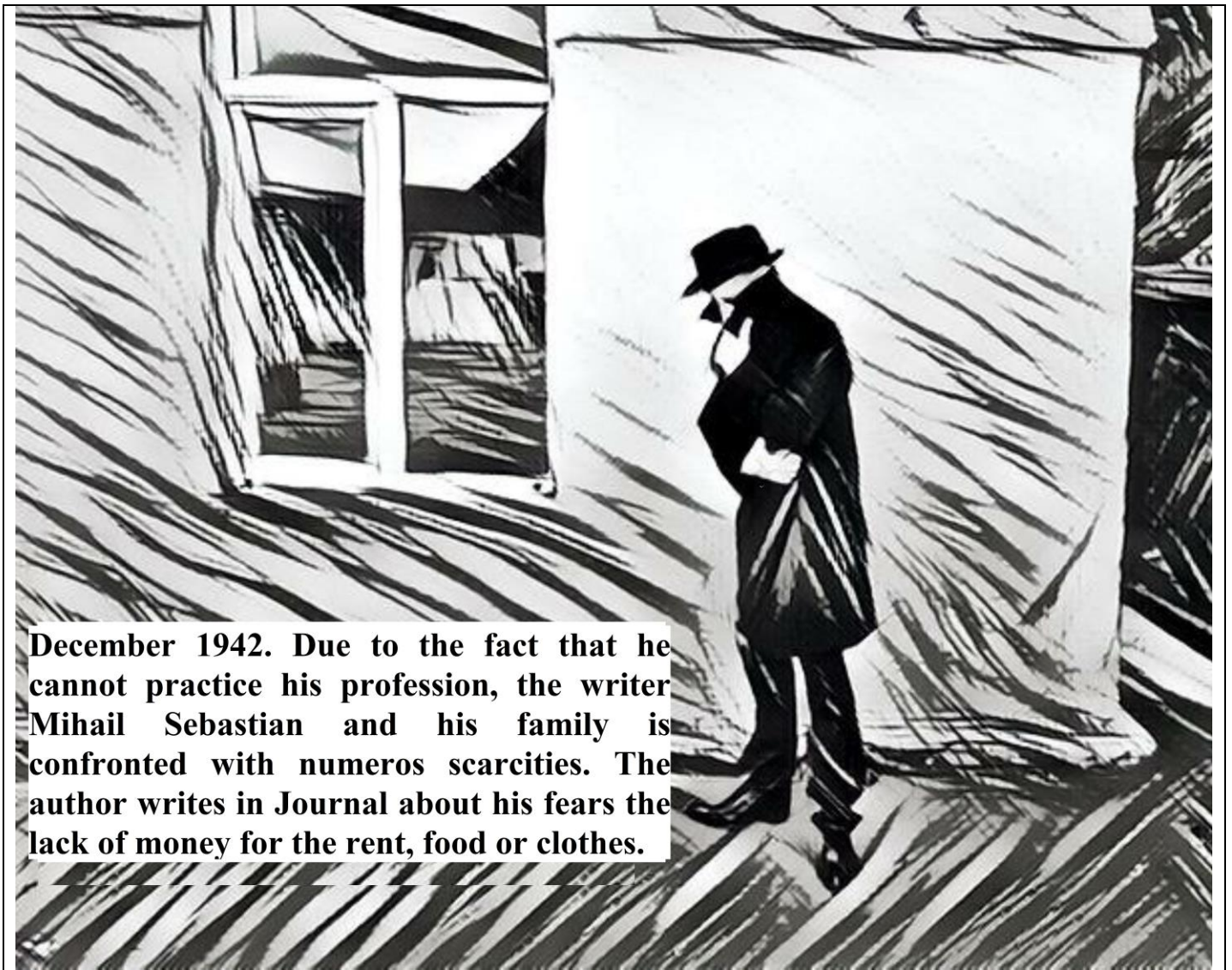
hachette

Fragment from Journal

Thursday, November 5 (1942)

An Ordinance of the Propaganda Ministry orders that books by Jewish authors be removed from bookstores and libraries. I saw today in "Hachette" two huge pictures printed with large letters: Jewish writers. Of course, I am there too, displayed as a delinquent, as a criminal: the name of the parents, date and year of birth, the list of books. Only the physical description was missing. At first I laughed (especially because the entire picture is full of inaccuracies), but then I thought that this display doesn't do us any good. I'm afraid it will draw attention to us and who knows what might coming out of it? I haven't been to the theatre for two years, I haven't been to restaurants, I have avoided to walk through the centre, I don't see anyone anymore. I don't look for anyone, I'm trying to stay away as far as possible, as alone as possible, as forgotten as possible – and now my name is in all bookstores.

December 1942. Due to the fact that he cannot practice his profession, the writer Mihail Sebastian and his family is confronted with numerous scarcities. The author writes in Journal about his fears the lack of money for the rent, food or clothes.

Fragment from Journal

Monday, September 22 (1941)

I have no money and I don't know where to find some. The rent needs to be paid in three days (if the owner wants to renew the contract) and after that I don't know what I am going to do. I will need to speak to Zissu one day – but what are the chances?

Thursday, September 25 (1941)

93000 lei does the owner want to renew the contract. I will accept, of course, because moving is impossible now. The rental office does not even take into consideration Jewish requests. I am told that new Jewish contracts can only be done in the Negru sector (Dudești-Văcărești). I'm totally at the discretion of my owner, who can ask for as much money as he wants. We talked for half an hour, I tried to get a discount. It was humiliating, sad, embarrassing. I got out of there with exasperated. On the way home I would have liked to be able to scream, to cry.

Saturday, September 27 (1941)

Where do I get the money? What pin money will I give my Mother on Monday or Tuesday when the last 2000 Lei, which were left today after paying the rent, will end? When I don't think about suicide, I think about cadging.

Sunday, December 20 (1942)

I really live from one day to the next. I have one thousand lei in my pocket – and I don't know where I'll find another one thousand the day after tomorrow. I spend the money only on tram tickets. I have given up tobacco for 10 days. So far I still received from school small sums of money, 2,000, 3,000, 4,000 – salary due for the past months. It looks like tomorrow they will give me the salary for January (about 6,000, I

think). And then – I do not know at all. I won't pay the rent on 26, but I'll have to pay it one day, in a week or two. With what? From where?... My clothes are worn. The boots look even worse. I'm scrawny, I'm tired, I'm done, I'm useless. From here to begging – how long do I have?

During this period the lack of money was a constant in the life of Mihail Sebastian. Anti-Semitic laws have made the entire Jewish community in Romania can hardly make ends meet.

Fragment from Journal

Monday, September 29 (1941)

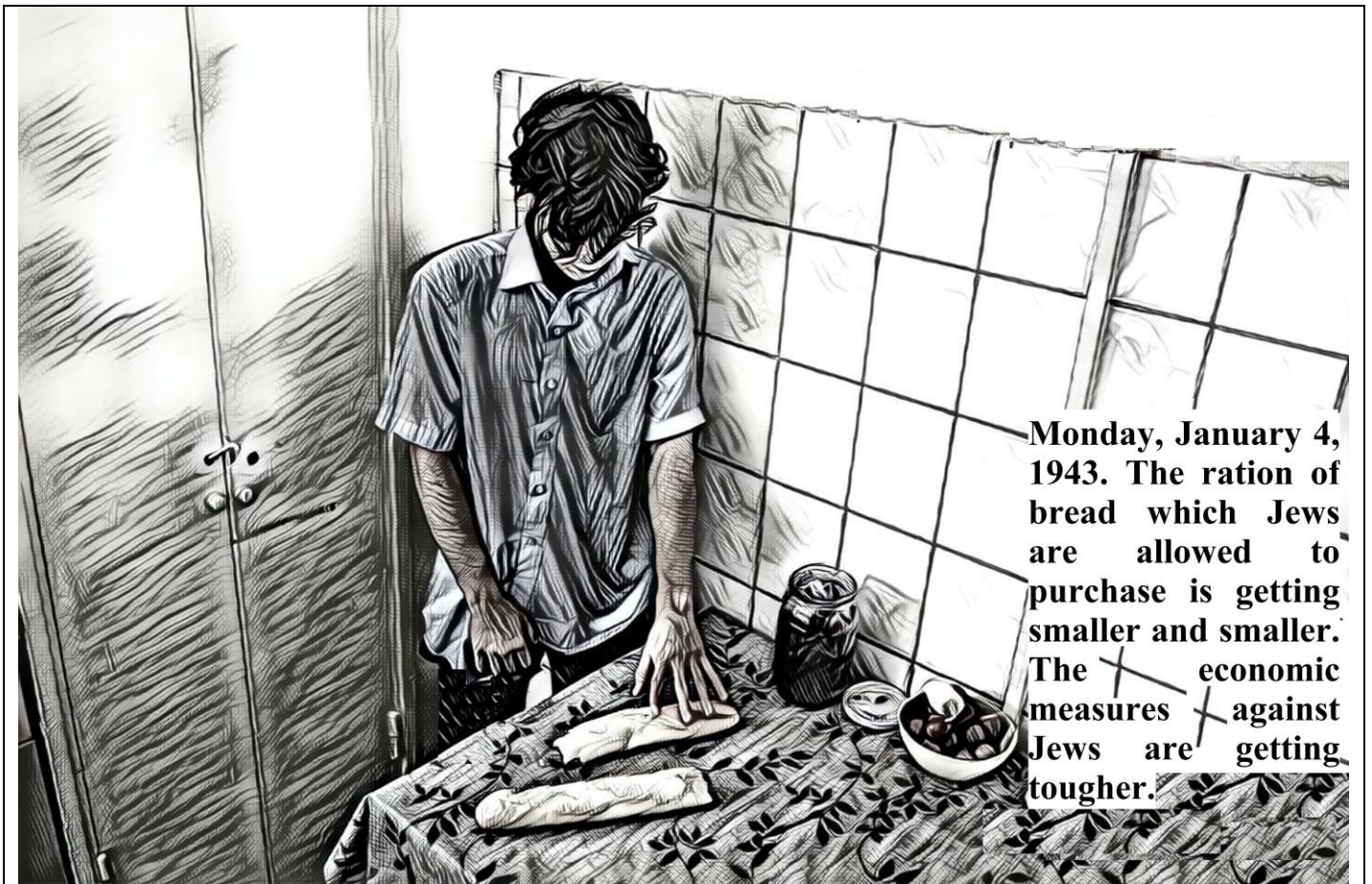
I had 130 lei in my pocket. 100 I gave to my Mother and I'm left with 30. Tomorrow I will have to find some money, but where? I'm ashamed to ask him...

Wednesday, December 23 (1941)

Christmas Eve, with its haste, abundance, wealth – all foreign to me. Lighted shop windows, shops filled with people, shopping, white packages, gifts... I cannot buy anything. Until this morning, I did not have a penny. I was still wondering where to get 2-3 thousand lei to give my mother for the four days of celebration. At 2 o'clock I got an envelope from Zissu, 10,000 I think. I did not have enough courage either to read what he wrote, or to count the money. I'm ashamed, I'm terribly ashamed. I wish I could give him the money back tomorrow. I never felt any worse before anyone as I felt before this rich and yet so sordid man. 23th December - rent day. I met the owner in the yard, but I didn't tell him anything. Maybe he'll wait for me - but he has me on toast now anyway, and if he wants to, he can kick us out anytime.

Saturday, February 13 (1943)

14,000 lei snow tax for me and Benu. Until the 23th of February I have to pay another 40,000 military taxes. And in March, the terrible problem of the rent. Where from? What with? How? I don't even dare to think.

Monday, January 4, 1943. The ration of bread which Jews are allowed to purchase is getting smaller and smaller. The economic measures against Jews are getting tougher.

Fragment from Journal

Thursday, September 10 (1942)

The Jews won't have bread one day out of five. The sugar ration is decreasing for the Jews from 200 grams to 100. While for Christians it remains 600.

Monday, January 4 (1943)

Starting today, the Jews don't have 50, but 100 grams of bread less than the Christians. Four out of ten daily rations are suppressed.

On August 23, 1944, Romania breaks the alliance with Nazi Germany and comes back to democracy, giving up anti-Semitic legislation. The Soviet troops occupy Romania, causing numerous disorders and enforcing a series of arbitrary decisions.

Fragment from Journal

Friday, September 1 (1944)

Confusion, fear, doubt. Russian soldiers who rape women (Dina Cocea told the story yesterday). Soldiers who stop cars in the street, take down the driver and passengers, get behind the wheel and disappear. Robbed stores. This afternoon, at Zaharia's, they raided three stores and ravaged up the safe, and they stole watches. (Watches are the toys they like most.) I cannot take too tragically all the incidents or accidents. They seem normal to me. Really fair. It is not right for Romania to get away with it all too easily. After all, this rich, careless, frivolous Bucharest is a challenge for an army coming from a desolate country. In the evening, an ordinance printed in Russian and Romanian, on papers as small as a cinema program, forbids traffic in the streets after 9 o'clock and orders the handover of the radios. I have the impression that they are set texts, ready-made before August 23 and have not yet been cancelled by the new situation created. Probably very soon everything will be clear. The Russians are, after all, justified. The disgusting ones are the citizens – Jews and Romanians altogether.

September 1944. The soviet army's violent actions are the first signs of the totalitarian communist regime which will be established in Romania.

Fragment from Journal

Saturday, September 2 (1944)

This morning I saw a Soviet tankette chasing a private car in order to confiscate it. Street incidents are continuing. Passers-by assaulted and made to give away their watches. The watch is the fixed idea of the Russian soldier. The ordinance from yesterday appeared in all newspapers today. Circulation ceases at 9 o'clock in the evening. The radios must be handed in. It's not a very clear sign of freedom – and the world will find it hard to understand. But if this can be a lesson for the Romanians who practiced for 4 years on the Jews, it cannot harm them.

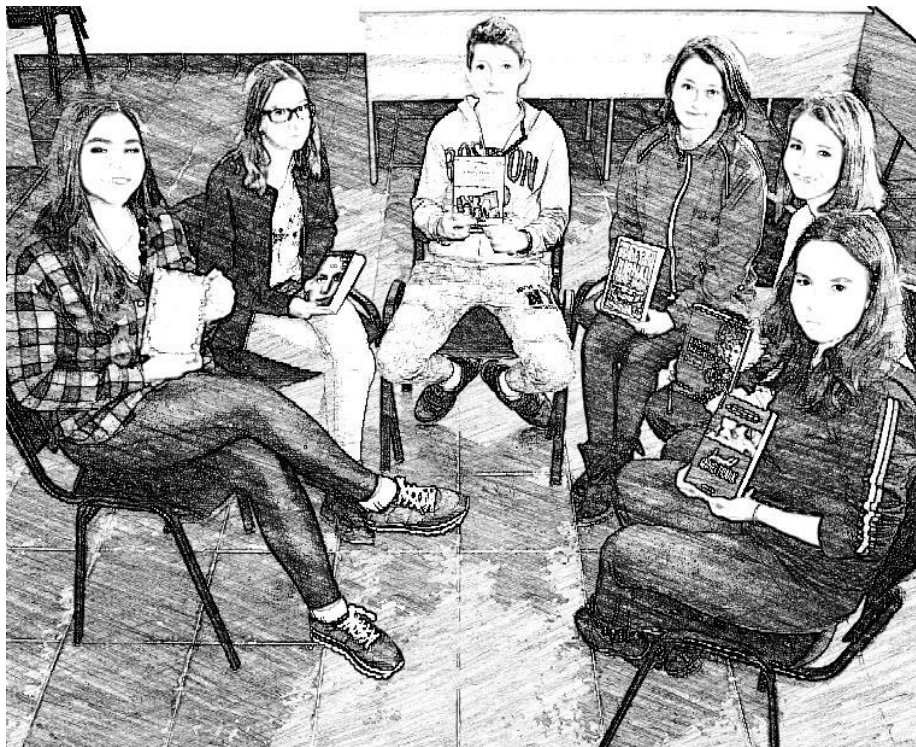

Mihail Sebastian (1907-1945)

How this teaching material was accomplished „Human rights violation during the Holocaust in Mihail Sebastian’s Journal. A graphic history”

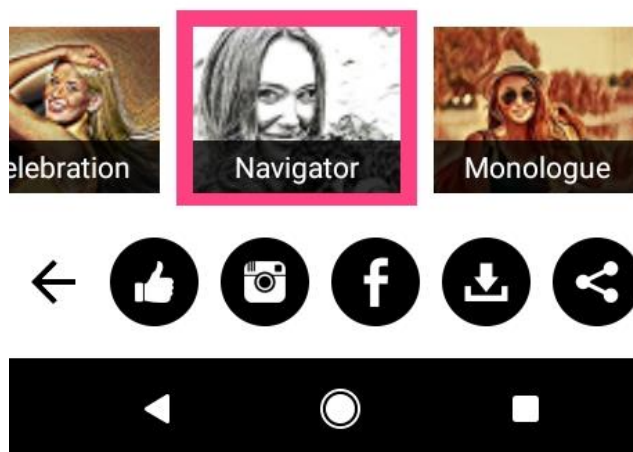
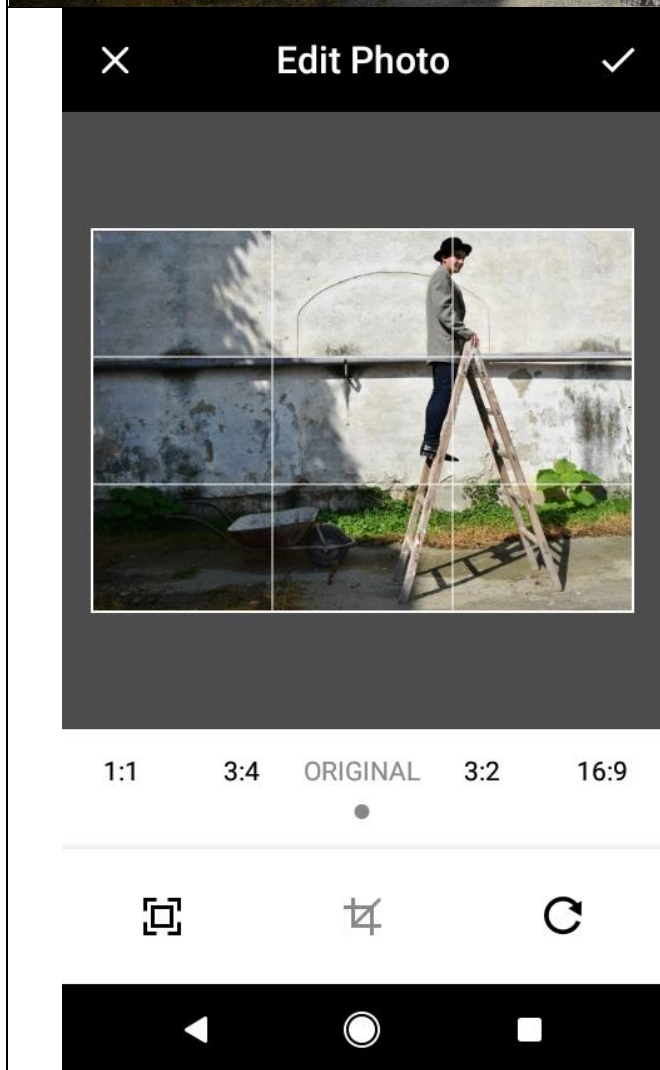
In the school year 2017/2018 at „Iulia Hasdeu” National College worked the „History of the Jews. The Holocaust” Club. In the spring of 2018 the members of the club „The History of Jews. The Holocaust” had

as a task the reading of Mihail Sebastian's journal and the drawing up worksheets to illustrate the way in which the life of writer Mihail Sebastian was affected by the anti-Semitic laws from Romania in the 1940s. The students of the „The History of the Jews. The Holocaust” Club assisted by coordinating teachers, presented during a special activity the main passages describing the anti-Semitic legislation in the Mihail Sebastian’s Journal and the main human rights violated by this legislation. In the summer of 2018, following previous activity, based on the Journal, the students selected some scenes to be transformed into drawings for making a graphic educational

material. The scenes were chosen to reflect how the life of writer Mihail Sebastian was affected by the anti-Semitic legislation. The big problem which appeared in this project, at this point, was that we did not have one drawer to draw the scenes for the graphic material. Following the participation in an Erasmus + project, Going Beyond the Middle Ground, the coordinating teachers learned about a range of programs and applications that can turn pictures into drawings. The project continued by taking photos, subsequently transformed into drawings with the help of programs and applications such as Art Filter, Pencil Sketch. With other programs photos were printed and have become parts of the graphic material.

With the help of the computer the photo becomes a drawing

After the students created the graphic material, short methodological suggestions were added. An Annex with the Human Rights Statement and eloquent fragments of the Journal was added. After the material was written in Romanian, it was translated into English. Thereby, this graphic history has become bilingual, it can be read both in Romanian and English.

Possible teaching activities

Based on this pedagogical material, numerous didactic activities can be organised. Here's what we suggest:

A. In a 50-minute activity, students (13-18 years) will discuss about anti-Semitism and the Human Rights.

1. The activity can start with a brainstorming of the word HOME. The students must discover the most important concepts of home.

2. After completing this part of the lesson, students divided into groups must look into the graphic material, a scene/journal fragment that corresponds to one of the notions about home.

3. Each group presents the scene and the discovered fragment and the reason of the choosing. The students have to describe in detail what happened.

4. The teacher will suggest students to look in the Annex, in the Human Rights Statement, to find out whether their chosen scene violated a fundamental right and which is it.

5. At the end of the activity, ask the students to describe how they will feel if they lose some of what „home” means for them or if a fundamental right is violated.

B. In a 50-minute activity, students (13-18 years) will discuss about anti-Semitism during the period of Antonescu's government and how the anti-Semitic legislation has affected the lives of the people of Jewish origin.

1. The students are divided into groups and each group has to choose a graphic from the graphic material.

2. After scrolling through the graphical material and the corresponding fragment from the Journal, each group has to search information on the internet about the law by which the Jews in Romania have been denied their right.

3. After the discovery of the information, one representative of each group presents to everyone in the class what his group has discovered regarding the anti-Semitic legislation in Romania in the 1940s.

4. At the end of the activity, each student should write a 10-15-line essay about what they would have been feeling if it had been banned a certain right of them (such as access to information/telephony, food, clothing, etc.)

5. At choice, depending on the time remaining, some of the essays will be read in front of the class.

Annex

United Nations General Assembly adopted on 10th December 1948, Universal Declaration of Human Rights.

United Nations Organization was formed in 1945, at the end of World War II. By adopting this declaration, the organization's member countries tried to convict and prevent the actions and the measures through which the totalitarian states, appeared in the interwar period, broke the most elementary human rights, as they were expressed starting with Declaration of the Rights of the Man and of the Citizen of 1789.

UNIVERSAL DECLARATION OF HUMAN RIGHTS

Preamble

Whereas recognition of the inherent dignity and of the equal and inalienable rights of all members of the human family is the foundation of freedom, justice and peace in the world,

Whereas disregard and contempt for human rights have resulted in barbarous acts which have outraged the conscience of mankind, and the advent of a world in which human beings shall enjoy freedom of speech and belief and freedom from fear and want has been proclaimed as the highest aspiration of the common people,

Whereas it is essential, if man is not to be compelled to have recourse, as a last resort, to rebellion against tyranny and oppression, that human rights should be protected by the rule of law,

Whereas it is essential to promote the development of friendly relations between nations,

Whereas the peoples of the United Nations have in the Charter reaffirmed their faith in fundamental human rights, in the dignity and worth of the human person and in the equal rights of men and women and have determined to promote social progress and better standards of life in larger freedom,

Whereas Member States have pledged themselves to achieve, in cooperation with the United Nations, the promotion of universal respect for and observance of human rights and fundamental freedoms,

Whereas a common understanding of these rights and freedoms and by progressive measures, national and international, to secure their universal and effective recognition and observance, both among the peoples of Member States themselves and among the peoples of territories under their jurisdiction.

Article I

All human beings are born free and equal in dignity and rights. They are endowed with reason and conscience and should act towards one another in a spirit of brotherhood.

Article 2

Everyone is entitled to all the rights and freedoms set forth in this Declaration, without distinction of any kind, such as race, color, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth or other status.

Furthermore, no distinction shall be made on the basis of the political, jurisdictional or international status of the country or territory to which a person belongs, whether it be independent, trust, non-self-governing or under any other limitation of sovereignty.

Article 3

Everyone has the right to life, liberty and security of person.

Article 4

No one shall be held in slavery or servitude; slavery and the slave trade shall be prohibited in all their forms.

Article 5

No one shall be subjected to torture or to cruel, inhuman or degrading treatment or punishment.

Article 6

Everyone has the right to recognition everywhere as a person before the law.

Article 7

All are equal before the law and are entitled without any discrimination to equal protection of the law. All are entitled to equal protection against any discrimination in violation of this Declaration and against any incitement to such discrimination.

Article 8

Everyone has the right to an effective remedy by the competent national tribunals for acts violating the fundamental rights granted him by the constitution or by law.

Article 9

No one shall be subjected to arbitrary arrest, detention or exile.

Article 10

Everyone is entitled in full equality to a fair and public hearing by an independent and impartial tribunal, in the determination of his penalty be imposed than the one that was applicable at the time the penal offence was committed.

Article 12

No one shall be subjected to arbitrary interference with his privacy, family, home or correspondence, nor to attacks upon his honor and reputation. Everyone has the right to the protection of the law against such interference or attacks.

Article 13

1. Everyone has the right to freedom of movement and residence within the borders of each State.
2. Everyone has the right to leave any country, including his own, and to return to his country.

Article 14

1. Everyone has the right to seek and to enjoy in other countries asylum from persecution.
2. This right may not be invoked in the case of prosecutions genuinely arising from non-political crimes or from acts contrary to the purposes and principles of the United Nations.

Article 15

1. Everyone has the right to a nationality.
2. No one shall be arbitrarily deprived of his nationality nor denied the right to change his nationality.

Article 16

1. Men and women of full age, without any limitation due to race, nationality or religion, have the right to marry and to found a family. They are entitled to equal rights as to marriage, during marriage and at its dissolution.
2. Marriage shall be entered into only with the free and full consent of the intending spouses.
3. The family is the natural and fundamental group unit of society and is entitled to protection by society and the State.

Article 17

1. Everyone has the right to own property alone as well as in association with others.
2. No one shall be arbitrarily deprived of his property.

Article 18

Everyone has the right to freedom of thought, conscience and religion; this right includes freedom to change his religion or belief, and freedom, either alone or in community with others and in public or private, to manifest his religion or belief in teaching, practice, worship and observance.

Article 19

Everyone has the right to freedom of opinion and expression; this right includes freedom to hold opinions without interference and to seek, receive and impart information and ideas through any media and regardless of frontiers.

Article 20

1. Everyone has the right to freedom of peaceful assembly and association.
2. No one may be compelled to belong to an association.

Article 21

1. Everyone has the right to take part in the government of his country, directly or through freely chosen representatives.
2. Everyone has the right to equal access to public service in his country.
3. The will of the people shall be the basis of the authority of government; this will shall be expressed in periodic and genuine elections which shall be by universal and equal suffrage and shall be held by secret vote or by equivalent free voting procedures.

Article 22

Everyone, as a member of society, has the right to social security and is entitled to realization, through national effort and international co-operation and in accordance with the organization and resources of each State, of the economic, social and cultural rights indispensable for his dignity and the free development of his personality.

Article 23

1. Everyone has the right to work, to free choice of employment, to just and favorable conditions of work and to protection against unemployment.
2. Everyone, without any discrimination, has the right to equal pay for equal work.
3. Everyone who works has the right to just and favorable remuneration ensuring for himself and his family an existence worthy of human dignity, and supplemented, if necessary, by other means of social protection.
4. Everyone has the right to form and to join trade unions for the protection of his interests.

Article 24

Everyone has the right to rest and leisure, including reasonable limitation of working hours and periodic holidays with pay.

Article 25

1. Everyone has the right to a standard of living adequate for the health and well-being of himself and of his family, including food, clothing, housing and medical care and necessary social services, and the right to security in the event of unemployment, sickness, disability, widowhood, old age or other lack of livelihood in circumstances beyond his control.
2. Motherhood and childhood are entitled to special care and assistance. All children, whether born in or out of wedlock, shall enjoy the same social protection.

Article 26

1. Everyone has the right to education. Education shall be free, at least in the elementary and fundamental stages. Elementary education shall be compulsory. Technical and professional education shall be made generally available and higher education shall be equally accessible to all on the basis of merit.
2. Education shall be directed to the full development of the human personality and to the strengthening of respect for human rights and fundamental freedoms. It shall promote understanding,

tolerance and friendship among all nations, racial or religious groups, and shall further the activities of the United Nations for the maintenance of peace.

3. Parents have a prior right to choose the kind of education that shall be given to their children.

Article 27

1. Everyone has the right freely to participate in the cultural life of the community, to enjoy the arts and to share in scientific advancement and its benefits.

2. Everyone has the right to the protection of the moral and material interests resulting from any scientific, literary or artistic production of which he is the author.

Article 28

Everyone is entitled to a social and international order in which the rights and freedoms set forth in this Declaration can be fully realized.

Article 29

1. Everyone has duties to the community in which alone the free and full development of his personality is possible.

2. In the exercise of his rights and freedoms, everyone shall be subject only to such limitations as are determined by law solely for the purpose of securing due recognition and respect for the rights and freedoms of others and of meeting the just requirements of morality, public order and the general welfare in a democratic society.

3. These rights and freedoms may in no case be exercised contrary to the purposes and principles of the United Nations.

Article 30

Nothing in this Declaration may be interpreted as implying for any State, group or person any right to engage in any activity or to perform any act aimed at the destruction of any of the rights and freedoms set forth herein.

Bibliografie / sitografie

Sebastian, Mihail, Jurnal: 1935-1944, Editura Humanitas, București, 2016

https://www.ohchr.org/EN/UDHR/Documents/UDHR_Translations/eng.pdf

http://www.anr.gov.ro/docs/legislatie/internationala/Declaratia_Universala_a_Drepturilor_Omului.pdf

https://ro.wikipedia.org/wiki/Declarația_drepturilor_omului_și_ale_cetățeanului